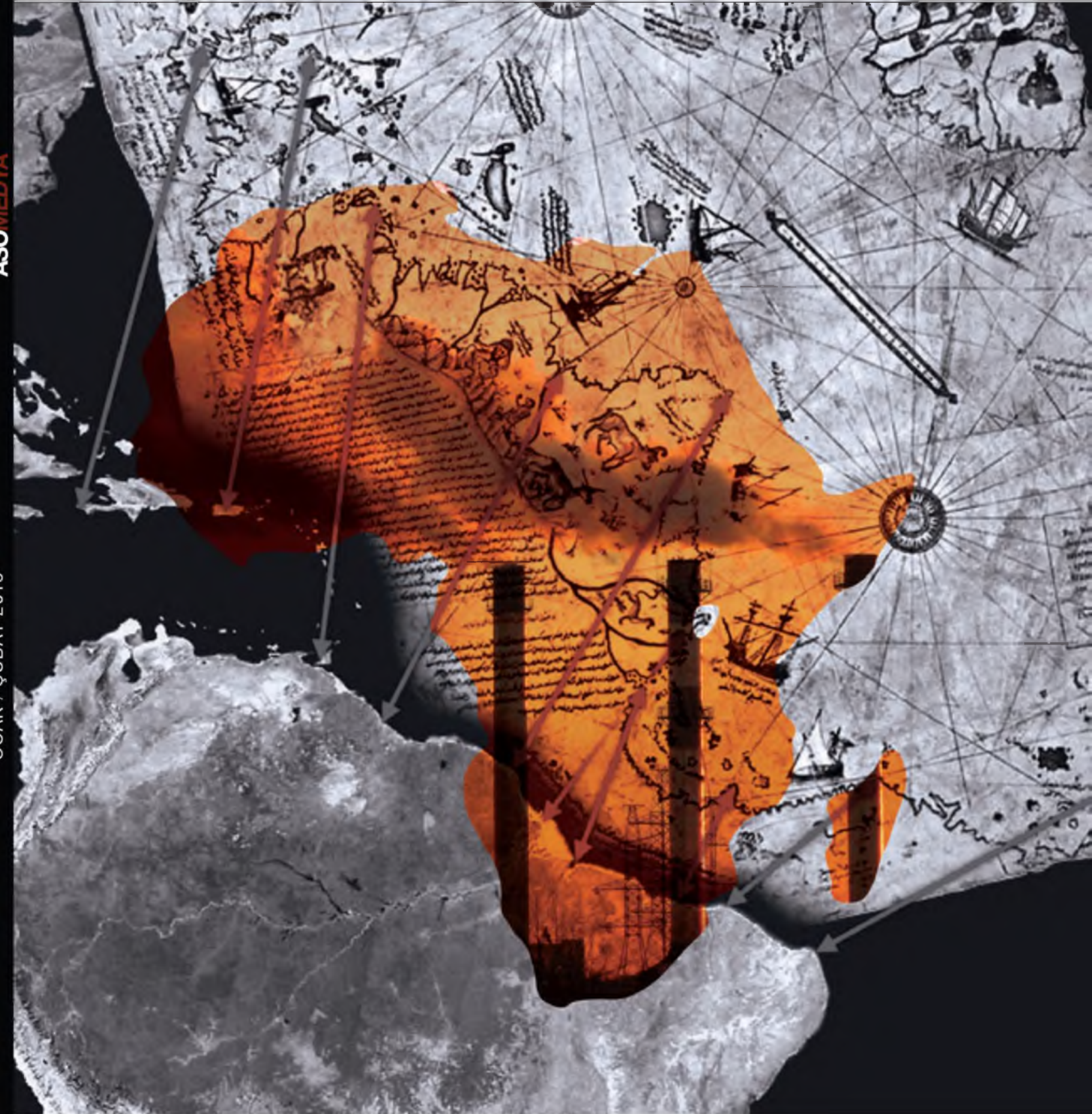


Suyla gelen sağlık...





ROTA
ÇOCUKLAR

Geleceğimizin Rota'sı...



ÇUKURAMBAR



DİKMEN



ORAN



ÜMİTKÖY

www.rotacocuklar.com

ASOMEDYA

ANKARA SANAYİ ODASI

YAYIN ORGANI

OCAK / ŞUBAT 2013

ASO Adına İmtiyaz Sahibi

Yönetim Kurulu Başkanı

NURETTİN ÖZDEBİR

Yazı İşleri Müdürü

OKAN SAYKUN

Yayın Yönetmeni

NACİ CANPOLAT

ASOMEDYA Yönetim Yeri

Atatürk Bulvarı No:193

Kavaklıdere / ANKARA

Tel: 03 12 417 12 00

Faks: 03 12 417 52 05

Email: aso@aso.org.tr

www.aso.org.tr

Yapım

CAST GRAPHIC

Tokdemir Ajans

Prodüksiyon - Organizasyon - Yayıncılık

Ltd. Şti.

Turan Güneş Bulvarı 4. Cad. 7 12. Sk. 1/3

Yıldız - Çankaya/ANKARA

Tel: 03 12 440 87 07 (Pbx)

Faks: 03 12 440 12 92

www.tokdemirajans.com

Baskı ve Cilt

Dumat Ofset Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.

Bahçekapı Mah. 2477. Sk. No: 6 Şaşmaz / Ankara

Tel: 03 12 278 82 00

Faks: 03 12 278 82 30

www.dumat.com.tr - dumat@dumat.com.tr

Reklam Rezervasyon

03 12 440 87 07

Yayın Türü

Yerel Süreli

ANKARA SANAYİ ODASI

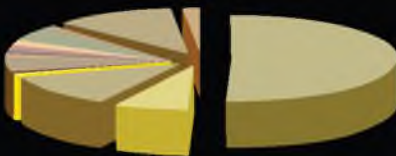
ÜCRETSİZ YAYIN ORGANIDIR.

Reklamların sorumluluğu reklam veren firmaya ait olup, Cast@Graphic Ajans hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Dergide yayınlanan yazılar, yazarların düşüncelerini kapsamaktadır.

Basım Tarihi

29 Mart 2013

Okuyucu Dağılımı



sunuş



Bu sayımızın Dosya bölümünü BRIC (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin) ülkelerine ayırdık. Gazi Üniversitesi İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Müslüme Narin ve aynı bölümde Araştırma Görevlisi Dilek Kutluay'ın "Küresel Finansal Piyasalarda Değişim ve Yükselen Güçler: BRIC Ülkeleri" başlıklı yazılarında küresel finansal ve parasal ilişkilerde BRIC ülkelerinin oynadıkları rol ve potansiyelleri araştırılmaktadır. Narin ve Kutluay, özerkliklerini birleştirmiş ve özellikle dışarıya yabancı sermaye yatırımı ve kalkınma yardımı açısından önemli ölçüde küresel sermaye akımını etkileyen BRIC ülkelerinin küresel finans ve para sisteminde gözle görülür bir değişmeye sebep olduklarını; ancak küresel çok yanlı kuruluşları etkilemek ve kurallar koyma kapasitelerini tam olarak kullanamadıklarını belirtmektedir.

Bu sayımızın Büyüteç bölümünde Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Gülen Elmas Arslan'ın "Euro Uygulaması Neden Krizde?" başlıklı yazısı yer alıyor. Prof. Arslan, yazısında euro krizinin nedenleri ve euronun taşıdığı yapısal sorunları ve Euro Bölgesi'nin dağılması durumunda bunun dünya ekonomisi üzerindeki olası etkilerini ele alıyor.

Bu sayımızın söyleşisini ünlü ressam Devrim Erbil ile yaptık. İzleyicinin bir esere yaklaşabilmek için kültürüne ve birikimine bağlı ipuçları aradığını belirten Erbil, resmin evrensel dili içinde özel önem taşımakla birlikte zaman zaman unutulmuş çizginin resimdeki yerini ve önemini vurgulayarak izleyiciyle bağ kurduğunu söylüyor.

Naci Canpolat
naci.canpolat@aso.org.tr



içindekiler



Kasım Meclis

Aralık Meclis Toplantısı Çevre ve Şehircilik Bakanı
Erdoğan BAYRAKTAR'ın Katılımıyla Yapıldı

6

Aralık Meclis

"Ekonomi Yönetimi 2013 Yılında Sanayi Üretimine
Odaklanmalıdır"



26



Dosya

Değişen Küresel Ekonomik Düzen: BRIC, 3G ve
N-11 Ülkeleri

Doç. Dr. Müslüme NARİN
Araştırma Görevlisi Dilek KUTLUAY

30

Büyüteç

Euro Uygulaması Neden Krizde?

Prof. Dr. Gülen ELMAS ARSLAN



52



Söyleşi

Devrim ERBİL

86



Nurettin ÖZDEBİR

THE CHAIRMAN OF THE BOARD OF DIRECTORS OF ACI

editorial

Africa: New Horizons

Africa has a rapid change and transformation. Per capita income, decreasing as 10 percent between 1980 and 2000, has increased as above 30 percent during the past ten years. The next ten years will be better for Africa. The annual growth expectation is 6 percent in Africa for the next ten years. Its foreign direct investments' amount shows that Africa, being the world's fastest growing continent, will protect its position. Africa, obtaining 15-million dollar-foreign direct investment in 2002, obtained 37 milliard dollars in 2006 and 46-million dollar-foreign direct investment in 2012. While all countries don't make an equal progress in Africa, a greater number of countries participate in the country growth lines every passing day. The incremental revenue increases naturally the goods and service demand.

In other words, Africa constitutes one of the fastest growing markets of the world. Africa becomes an important competition area especially among the countries with both its natural sources and its growing market.

Our government has realized a comprehensive Africa initiative in the recent years by reading all these developments correct. The diplomatic relations have been established with so many African countries which we didn't have any diplomatic relations before. Our exporters have begun to export to so many countries which we didn't export any goods, with big efforts of the Ministry of Finance. Our contractors carry out projects in so many African countries. Today, you can be run across so many Turkish businessmen no matter which African capital you go. The numbers of African students studying in our universities increase rapidly. The reliance on Turkey that doesn't have a colonialism history in Africa and the Turkish businessmen supports our country's initiative to this continent.

Ankara Chamber of Industry gives support to our country's African initiative. We held official talks by participating in the official visits made to Sudan, Nigeria, Somalia, Kenya, Equatorial Guinea and Ghana. The Presidents of Nigeria, Ghana and Benin who visited our country, visited the 1st Organized Industrial Zone of Ankara Chamber of Industry and demanded support to establish Organized Industrial Zones in their own countries from us by being impressed. We, Ankara Chamber of Industry, try to meet these demands with a great effort. **We still continue our studies in order to establish three Organized Industrial Zones in Ghana. These Organized Industrial Zones to be established provide us to benefit from the natural sources of these countries and especially open new business fields for our contractors.** But, we, Ankara Chamber of Industry, expect to be supported our efforts by our government. Because the positive results which our efforts will generate, will cause very important economic incomes. Our companies, which will invest in the Organized Industrial Zones to be established in Africa, will strengthen our position in those markets, deepen our economic relations, make contributions to increase our exportation.

Nurettin ÖZDEBİR

ASO YÖNETİM KURULU BAŞKANI



Afrika: Yeni Ufuklar

başyazı

Afrika hızlı bir değişim ve dönüşüm yaşıyor. 1980-2000 arasında yüzde 10 düşüş gösteren kişi başına düşen gelir, geçen on yıl boyunca yüzde 30'un üzerinde bir artış gösterdi. Önümüzdeki on yıl Afrika için daha da iyi olacak. Önümüzdeki on yıl için Afrika'da yıllık büyüme beklentisi yüzde 6. Aldığı doğrudan yabancı yatırım miktarı da şu an dünyanın en hızlı büyüyen kıtası olan Afrika'nın bu konumunu koruyacağını gösteriyor. 2002'de 15 milyar dolar doğrudan yabancı yatırım alan Afrika, 2006'da 37 milyar dolar, 2012'de 46 milyar dolar yabancı yatırım aldı.

Afrika'daki tüm ülkeler eşit bir gelişme göstermemekle birlikte her geçen gün daha fazla sayıda ülke büyüme kervanına katılıyor. Artan gelir, doğal olarak mal ve hizmet talebini de arttırıyor. Diğer bir deyişle Afrika, dünyanın en hızlı büyüyen pazarlarından birini oluşturuyor. Hem zengin doğal kaynakları hem de büyüyen pazarı ile Afrika, özellikle gelişmiş ülkeler arasında önemli bir rekabet alanı haline geldi.

Devletimiz, tüm bu gelişmeleri doğru okuyarak son yıllarda kapsamlı bir Afrika açılımı gerçekleştirdi. Daha önce diplomatik ilişkilerimizin olmadığı birçok Afrika ülkesi ile diplomatik ilişkiler kuruldu. Ekonomi Bakanlığı'nın büyük gayretleriyle ihracatçılarımız, daha önce hiç ihracat yapmadığımız birçok ülkeye ihracat yapar hale geldiler. Müteahhitlerimiz, birçok Afrika ülkesinde projeler yürütüyorlar. Bugün hangi Afrika başkentine gidilirse gidilsin muhakkak çok sayıda Türk iş adamıyla karşılaşılacaktır. Üniversitelerimizde okuyan Afrikalı öğrencilerin sayısı da hızla artmaktadır. Afrika'da bir sömürgecilik geçmişi olmayan Türkiye'ye ve Türk iş adamlarına duyulan güven, ülkemizin bu kıtaya açılımını büyük bir biçimde desteklemektedir.

Ülkemizin Afrika çıkartmasına ASO'da katkıda bulunmaktadır. Sudan, Nijerya, Somali, Kenya, Ekvator Ginesi ve Gana'ya yapılan resmi ziyaretlere katılarak temaslarda bulunduk. Ülkemizi ziyaret eden Nijerya, Gana ve Benin devlet başkanları, ASO I. Organize Sanayi Bölgesi'ni ziyaret etmiş ve çok etkilenererek bizden kendi ülkelerinde de OSB'ler kurmak için destek talep etmişlerdir. ASO olarak bu taleplere büyük bir gayretle cevap vermeye çalışmaktayız. **Halen Gana'da üç OSB kurmak için çalışmalarımız devam etmektedir. Yapılacak bu OSB'ler, bu ülkelerin doğal kaynaklarından istifade etmemizi sağlayacak ve özellikle müteahhitlerimize yeni iş kapıları açacaktır.** Ancak, ASO olarak gösterdiğimiz bu gayretlerin devletimizce de desteklenmesini bekliyoruz. Çünkü bu çabalarımızın doğuracağı olumlu sonuçlar çok önemli ekonomik kazançlara yol açacaktır. Afrika'da kurulacak OSB'lere yatırım yapacak firmalarımız, o pazarlardaki konumuzu güçlendirecek, ekonomik ilişkilerimizi derinleştirecek, ihracatımızın artmasına katkı sağlayacaktır.

ASOMECLİS



**Ankara Sanayi Odası
Meclis Toplantısı**

28 Kasım 2012

“Makroekonomik istikrarı ve mali disiplini koruyarak Türkiye’nin kredi notunu daha da yükseltmeliyiz”



NURETTİN ÖZDEBİR

ASO YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli Meclis üyeleri, basınımızın değerli temsilcileri; Odamızın Kasım ayı Olağan Meclis toplantısına hoş geldiniz diyor, hepinizi şahsım ve Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, davetimizi kabul edip Meclis toplantımıza katıldığınız için size de ayrıca teşekkür ediyoruz.

Değerli Meclis üyeleri, hepinizin malumu olduğu üzere Yönetim Kurulu Sayman üyemiz, büyük dost, büyük arkadaş, her türlü işimize koşan Hasan Ağabeyimizi kaybettik, hepimizin başı sağ olsun. Biliyorsunuz Hamamönü’nde ağırlıklı olarak

kadın girişimcilerimizin kullanacağı bir sosyal konut almıştık. Bu evin alımında da Hasan Altun’un çok fazla emeği geçmişti. Yönetim Kurulumuz, oraya Ankara Sanayi Odası Hasan Altun Konağı şeklinde bir levha koymayı kararlaştırdılar. Eğer Meclisimiz de tasvip ederse Hasan Bey’in ismini orada yaşatmak istiyoruz.

Değerli Meclis üyeleri, ekonomide güven endeksi hızla kötüleşmeye devam etmektedir. Kasım ayında bir önceki aya göre hizmet sektörü güven endeksi yüzde 7,2, perakende ticaret sektörü güven endeksi 4,8, inşaat sektörü güven endeksi 3,6 oranında azalarak kötümser bölgeye gerilemiştir.

“Geçtiğimiz günlerde yaptığınız açıklamayla inşaat sektörüne, ithal ürünler yerine ülkemizde üretilmiş ürünleri kullanmalarını önerdiniz. Bu duyarlılığınız için size teşekkür ediyoruz. Ancak, aynı duyarlılığının diğer kamu kuruluşlarınca da paylaşılması gerekmektedir.”

"Derecelendirme kuruluşu FITCH, Türkiye'nin kredi notunu yatırım yapılabilir ülke statüsüne yükseltmiştir. Bizce bu geç alınmış bir karardır. Bundan sonra önemli olan, makroekonomik istikrarı ve mali disiplini koruyarak ülkenin kredi notunu daha da yükseltmektir. Burada dikkat edilmesi gereken, fon girişlerini destekleyecek güvenli finansal enstrümanların geliştirilmesi ve sayılarının arttırılmasıdır. Aksi takdirde fon girişleri TL'nin değerlenmesine ve cari işlemler açığının yeniden kontrolsüz bir biçimde artmasına yol açabilir."

Tüketici ve reel kesim güven endekslerindeki gerileme de devam etmektedir.

Güven endekslerinin çizmiş olduğu tablo, zayıf iç talep şartlarının bir süre daha devam edeceğini göstermektedir. Ağustos ayında yüzde 1,8 düşen sanayi üretimi Eylül ayında toparlanarak bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6,2'lik bir artış göstermiştir. Ancak Eylül ayına ilişkin sanayi ciro ve sipariş endekslerindeki artışın da yüzde 4,9'la enflasyonun altında kalması, sanayideki toparlanmanın sürdürülebilirliği konusunda tereddüt oluşturmaktadır.

Zayıf iç talep şartları ve düşük ekonomik büyüme hızıyla birlikte dış ticaret açığındaki düşüş de devam etmektedir. Eylül ayında ihracat yüzde 21 artarken, ithalatın yüzde 6,4 azalması dış ticaret açığında yüzde 35'lik bir düşüşe neden olmuştur. Bu düşüş cari işlemler açığındaki azalmayı da desteklemiş ve 12 aylık cari işlemler açığı 56 milyar dolara gerilemiştir. Cari işlemler açığındaki gerileme olumlu olmakla birlikte, bu düşüş büyüme hızındaki yavaşlamadan kaynaklanmaktadır.

Biz Ankara Sanayi Odası olarak, her zaman cari işlemler açığının yapısal nedenleri üzerinde durulmasını önerdik ve cari işlemler açığını azaltmak için içeride üretilebilecek malların üretiminin desteklenmesi gerektiğini savunduk.

Sayın Bakanım, geçtiğimiz günlerde yaptığınız açıklamayla inşaat sektörüne, ithal ürünler yerine ülkemizde üretilmiş ürünleri kullanmalarını önerdiniz. Bu duyarlılığınız için size teşekkür ediyoruz. Ancak, aynı duyarlılığının diğer kamu kuruluşlarındaca da paylaşılması gerekmektedir.

Başbakanımızın kamu alımlarında yüzde 15 fiyat dezavantajı durumunda bile yerli ürünlerin tercih edilmesi gerektiği konusunda yayınladığı 3 genelgeye rağmen, kamu kuruluşlarının direndiklerini ve ithal ürünlere yöneldiklerini görüyoruz. Dünyanın her ülkesine mallarımızı satarken kendi kurumlarımıza mal satmakta zorlanıyoruz. Bu durum mutlaka değişmelidir.

Değerli Meclis üyeleri, ekonomik büyüme hızındaki yavaşlamaya rağmen Türkiye ekonomisi kriz içindeki diğer ülkelerle karşılaştırıldığında güçlü görünümünü korumaktadır. Bu nedenle derecelendirme kuruluşu FITCH, Türkiye'nin kredi notunu yatırım yapılabilir ülke statüsüne yükseltmiştir. Bizce bu geç alınmış bir karardır. Aslında finansal piyasalar ülkemizin notunu, ülke CDS'ini düşürerek zaten çok önce yükseltmişlerdi. Bizce bundan sonra önemli olan, makroekonomik istikrarı ve mali disiplini koruyarak ülkenin kredi notunu daha da yükseltmektir.



"Ekonomik büyüme sürdürülebilir olmalıdır. Çevreyi hoyratça kullanan, ormanları tüketen, suyu ve havayı kirleten ekonomik büyüme sürdürülebilir bir büyüme değildir. Bu nedenle, özellikle sanayileşmemizi çevreye duyarlı ve saygılı bir biçimde gerçekleştirmeliyiz."

Tecrübeler, devlet ne kadar az harcarsa Türkiye'nin daha sağlıklı büyüdüğünü göstermektedir. Türkiye'nin kredi notunun yükseltilmesinin olumlu sonuçları daha çok uzun vadede görülecektir. Burada dikkat edilmesi gereken, fon girişlerini destekleyecek güvenli finansal enstrümanların geliştirilmesi ve sayılarının artırılmasıdır. Muhtemelen bir kredi derecelendirme kuruluşu daha önümüzdeki günlerde Türkiye'nin kredi notunu arttıracak ve Türkiye'ye bir sermaye, bir fon akışı sağlanacak. Bu fonların bir kısmı borsaya, bir kısmı hazine kâğıtlarına gidecek, bir kısmı da yatırıma dönüşecek. Gelen fonları emecek süngerlere, güvenli enstrümanlara ihtiyacımız var. Onun için bu fonların gidebileceği çeşitli enstrümanların geliştirilmesi, bu konuda çalışmaların yapılması lazım. Aksi takdirde fon girişleri TL'nin değerlenmesine

ve cari işlemler açığının yeniden kontrolsüz bir biçimde artmasına yol açabilir.

Değerli Medis üyeleri, düşen büyüme hızından şikâyet ediyor, büyüme hızının artmasını istiyoruz. Bu talebimizde haklıyız ancak ekonomik büyüme sürdürülebilir olmalıdır. Burada sürdürülebilir büyüme ile kastım, kullandığımız doğal kaynaklara kendilerini yenileme imkânı sağlayacak bir büyümedir. Çevreyi hoyratça kullanan, ormanları tüketen, suyu ve havayı kirleten ekonomik büyüme sürdürülebilir bir büyüme değildir. Çünkü bu tür bir büyümeyle er ya da geç doğal kaynaklar tükenecek ve ekonomik büyüme tersine dönecektir. Hepimizin "Biz dünyayı atalarımızdan miras değil, çocuklarımızdan ödünç aldık." diyen Kızilderili atasözüne uygun bir hassasiyetle çevreyi gözetmemiz gerekmektedir. Bu nedenle, özellikle sanayi-

leşmemizi çevreye duyarlı ve saygılı bir biçimde gerçekleştirmeliyiz.

Bu açıdan bakıldığında, organize sanayi bölgeleri en ideal çözüm olarak karşımıza çıkmaktadır. Burada ASO Yönetim Kurulu Başkanı olarak çok başarılı OSB'ler kurup işlettiğimizi, örnek OSB modellerimizi ihraç ettiğimizi belirtmeden geçemeyeceğim.

Ayrıca, ASO 1. OSB'nin en temiz OSB seçilerek sizden çevre ödülünü aldığını da hatırlatmak istiyorum.

Biz yıllardır sağlıklı ve çevreye duyarlı sanayileşme için OSB'lerin en uygun yöntem olduğunu ifade ederken, kentler içine dağılmış sanayi işletmelerinin OSB'lerde toplanmasının teşvik edilmesini, OSB'lerin yatırımcılar için cazip hale getirilmesi gerektiğini söylüyorduk. Yeni teşvik sisteminde bu önerilerimizin dikkate alınması ve OSB'lerde yapılacak yatırımlara içinde bulundukları bölgenin bir alt sıradaki bölge teşviklerinden yararlanma imkânının tanınması bizleri çok memnun etmiştir.

Sayın Bakanım, bildiğiniz gibi OSB'ler Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilen onay ile tüzel kişilik kazanmakta ve adı geçen Bakanlığın mevzuatına göre faaliyet göstermektedir. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı da OSB uygulama yönetmeliğinde 18 ayrı madde ile düzenleme yapmış ve OSB'lerin çevre dostu bir çizgide faaliyet göstermelerini sağlamış durumdadır.

Ayrıca, OSB yer seçimi komisyonunda oy birliği şartının aranması ve yer seçiminde çevre düzeni planı kararlarının dikkate alınması, OSB'lerin çevresinde bırakılan 50 metrelik sağlık koruma bantları ve her bir parsel için ayrılan çevre yeşilli uygulamaları OSB'lerin çevreye verdiği önemi göstermektedir.

Hal böyle iken, Bakanlığınızca son dönemde alınan bazı kararlar bizi endişeye sevk etmektedir. Resmi Gazete'nin 17.09.2011 tarih ve 28057 sayılı nüshasında yayınlanan Kanun Hükmündeki Kararname'nin 6'ncı maddesiyle Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmündeki Kararname'nin 2'nci maddesinin (h) bendi değiştirilerek Bakanlığınıza resen yapı ruhsatı ve yapı kullanma izniyle iş yeri açma ve çalışma ruhsatını verme yetkisi verilmiştir. Bu resen değişikliğe gitme yetkisinin OSB'lere kadar uzanması OSB'ler için bir risk oluşturmaktadır. Bu hüküm, yasal bütün şartları yerine getirmesine rağmen yetkili idarelerce -ki OSB'ler de yetkili idaredir- çeşitli sebeplerle talebi yerine getirilmeyen gerçek ve tüzel kişilerin taleplerini Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na ileterek ilgili mevzuata uygun olması kaydıyla plan ve izinlerini ilgili Bakanlıktan alabileceği hükmüne amirdir. Bu konuda talebimiz, bu yetkiden organize sanayi bölgelerinin istisna tutulacağına yönelik bir düzenlemenin yapılmasıdır.

"Son dönemde alınan bazı kararlar bizi endişeye sevk etmektedir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na resen yapı ruhsatı ve yapı kullanma izniyle iş yeri açma ve çalışma ruhsatı verme yetkisi verilmiştir. Bu resen değişikliğe gitme yetkisinin OSB'lere kadar uzanması OSB'ler için bir risk oluşturmaktadır. Bu konuda talebimiz, bu yetkiden organize sanayi bölgelerinin istisna tutulacağına yönelik bir düzenlemenin yapılmasıdır."



"Kentsel dönüşüm projelerinin amacı olan sağlıklı ve çevreyle barışık kentleşme hedefine ulaşmak için biz, OSB'lerde yapılamayacak yatırımlar hariç her türlü sanayi yatırımının OSB'lerde yapılmasını zorunlu veya cazip hale getirilmesi gerektiğini düşünüyoruz."

Biraz önce de belirttiğim gibi, OSB'ler kurulurken imar planları çok dikkatli yapılmakta ve sanayi için uygun bir habitat oluşturulmaktadır. Bu habitatta yapılacak küçük değişiklikler bile aynen çevre sistemlerinde olduğu gibi o habitatın yok olmasına neden olabilir. OSB'lerdeki ortak alanların da kamuya ait olarak kabul edilmesi ve sağlık bandı ya da yeşil alanların yapılaşmaya açılması da OSB'lerde oluşturulan sanayi habitatlarının tahrip edilmesi demektir. Bu kararın da gözden geçirilmesini zatinalinizden istiyoruz.

Sayın Bakanım, kentsel dönüşüm projeleri ile kentlerimiz daha sağlıklı, daha estetik, daha yaşanabilir hale gelmektedir. Ayrıca, yeni yapılan konutlarda su yalıtımı ve güneş enerjisi üretimini teşvik eden kararlar da çok olumludur. Bu konu-

larda yaptığınız katkıları biliyor ve size teşekkür ediyoruz.

Kentsel dönüşüm projelerinin amacı olan sağlıklı ve çevreyle barışık kentleşme hedefine ulaşmak için biz, OSB'lerde yapılamayacak yatırımlar hariç her türlü sanayi yatırımının OSB'lerde yapılmasını zorunlu veya cazip hale getirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Küçük kapalı alan gerektiren sanayi tesisleri ise küçük sanayi kapsamında tanımlanmalı ve yerel yönetimler tarafından oluşturulan küçük sanayi sitelerinde kurulması sağlanmalıdır. Ayrıca, şehir içinde kalmış bazı sanayi bölgeleri de zaman içerisinde çarpık yapılaşma nedeniyle dönüşüme muhtaç hale gelmişlerdir. Kentsel dönüşümün bu



"Ülkemizde tehlikeli ve tehlikesiz katı atıkların bertarafını sağlayacak tesisler yetersizdir. Gerek kapasite gerekse teknoloji olarak yetersiz olan bu tesislerin çoğaltılması ve rekabetçi bir yapıya kavuşması için teşvik tedbirlerinin alınması ve bu süreçte cezai işlem yapılmaması gerekmektedir."

tür sanayi bölgelerine uzanmasının da yerinde olacağını düşünüyoruz.

Sayın Bakanım, bunlara ek olarak, tarım ürünleri deposu gösterilerek veya çeşitli nedenlerle yol kenarlarına, su kenarlarına, tarlaların ortasına sanayi tesislerinin kurulması kesinlikle önlenmelidir. Bir sanayi ürününü her türlü arazide üretebiliriz ama tarım ürünlerini her türlü arazide üretemeyiz. Daha fazla kâr edeceğimiz diye fabrika yapıp yüz binlerce, hatta milyonlarca yılda oluşmuş o tarım arazilerini kaybetmek doğru değildir. Bu nedenle, OSB'ler tarım arazilerinin korunması açısından da büyük önem taşımaktadır.

Sayın Bakanım, Bakanlığınız büyük-küçük demeden belediyelere merkezi arıtma yatırımları için

karşılıksız mali destek verirken, her biri pek çok ilçemizden büyük olan OSB'lerin merkezi arıtma tesisleri söz konusu yardım kapsamı dışında tutulmaktadır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın belediyelere olduğu gibi OSB'lerin merkezi arıtma tesislerine de karşılıksız mali destek vermesini ya da bu tesislerin belediyelerle birlikte yapılmasını diliyoruz.

Sayın Bakanım, şu anda ülkemizde tehlikeli ve tehlikesiz katı atıkların bertarafını sağlayacak tesisler yetersizdir. Gerek kapasite gerekse teknoloji olarak yetersiz olan bu tesislerin çoğaltılması ve rekabetçi bir yapıya kavuşması için teşvik tedbirlerinin alınması ve bu süreçte cezai işlem yapılmaması gerekmektedir.

"Bu sorunu çözmek için tehlikeli atık sahaları kurulana ve devreye girene kadar belediyelerin evsel atık sahalarına döküm kumu ve cürufların atılmasına, terk edilmiş maden veya taş ocaklarında bulunan çukur alanların atık döküm kumuyla doldurulup ağaçlandırılmasına, çimento sanayinde, yol inşaatlarında ve prefabrik yapı elemanları imalatında hammadde olarak kullanılmasına izin verilmelidir."

Ankara için böyle bir sıkıntımız yok ama Türkiye genelinde katı atıkların bertarafıyla ilgili tesislerin yetersiz olduğu ve bazı endüstriyel atıkların depolanmasında da bazı sanayicilerimizin sıkıntı yaşadığı biliniyor. Ankara'da bu işi Niyaz Bey gayet güzel yapıyor. Ama döküm kumlarıyla ilgili birtakım sıkıntılar var, onlara da değinmek istiyorum.

Katı atıkların atılabileceği alanların bulunmaması da ciddi sorunlara neden olmaktadır. Örneğin, döküm, kum ve cürufun tehlikesiz atık karakterinde olmasına rağmen belediyelerin evsel atık sahalarına atılmasına izin verilmemektedir. Bu sorunu çözmek için tehlikeli atık sahaları kurulana ve devreye girene kadar belediyelerin evsel atık sahalarına döküm kumu ve cürufların atılmasına, terk edilmiş maden veya taş ocaklarında bulunan çukur alanların atık döküm kumuyla doldurulup ağaçlandırılmasına, çimento sanayinde, yol inşaatlarında ve prefabrik yapı elemanları imalatında hammadde olarak kullanılmasına izin verilmelidir.

Madencilik sektörü de yeni yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar sektör temsilcileri tarafından incelenerek 2006/21 sayılı AB direktifinin temel prensiplerine aykırı olmayan ve geçici bir dönemde uygulanacak alternatif bir yönetmelik taslağı metni oluşturulmasını ya da maden atık yönetmeliği çıkarılana kadar atıkların nasıl bertaraf edilmesi gerektiği hususunda ÇED sürecinde karar verilmesini talep etmektedirler.

Atık analizi yapabilen akredite laboratuvarların eksikliği de sorun oluşturmaktadır. Sadece TÜBİTAK MAM laboratuvarlarının ve az sayıda

özel laboratuvarın akredite olması nedeniyle analizler uzun süreler almakta ve çok masraflı olmaktadır. Sorunun çözümü için resmi laboratuvarların ve üniversite laboratuvarlarının akredite edilmeleri teşvik edilmeli ve desteklenmelidir.

Sayın Bakanım, Bakanlığınızın yayınladığı yönetmeliklerle başka kurumların yayınladıkları yönetmelikler arasında çelişkiler bulunmakta ve bu durum sorunlara yol açmaktadır. Yönetmelikler arasındaki bu çelişkilerin giderilmesi gerekmektedir. Burada kastım, sizin çıkardığınız yönetmelikler esas olmalı, diğer kurumlar da bu yönetmeliklere uymalı. Mesela plastik poşetlerle ilgili bir yönetmelik çıkarıyorsunuz, hal yönetmeliğinde tam tersi bir şey yazabiliyor.

Bilindiği gibi organize sanayi bölgelerindeki yapılar yapı denetim şirketleri tarafından denetlenmektedir. OSB'lerdeki binalar prefabrik binalardır ve betonarme binalar gibi bir yapı denetimi gerektirmemektedir. Çünkü standartlarına uygun olarak fabrikasında üretilmektedir. Ayrıca, OSB'lerdeki yapı denetim hizmetlerini OSB hükmü şahsiyeti denetlemekte ve hak edişleri bu denetimler sonunda serbest bırakmaktadır. Diğer bir ifadeyle hem yapılmayan bir hizmet için fuzuli ücretler ödüyoruz hem de bizim denetlediklerimizden denetim hizmeti alıyoruz. Bu garip durumu ortadan kaldırmak ve sanayiciyi bu gereksiz mali yükten kurtarmak için OSB'lerdeki yapıların denetim yetkisi OSB'lere verilmelidir.

Sözlerime burada son verirken, Sayın Bakanıma teşekkürleri nedeniyle bir kez daha teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum; sağ olun.



"Şartnamenin güncellenmesi gerekiyor"

FAHRETTİN KÜRKÜ

ASO YÖNETİM KURULU ÜYESİ - MOBİLYA SANAYİİ MECLİS ÜYESİ

Ağaç işleri ve mobilya sektörünü ilgilendiren bazı TOKİ uygulamaları hakkında görüş belirtmek istiyorum.

Bilindiği gibi inşaat lokomotif sektör olup, birçok sanayi grubuna iş vermektedir. Alt sanayiye en çok iş veren otel inşaatı olmakla birlikte, konut inşaatı da ikinci sırayı almaktadır.

Ahşap mutfak üreticileri için de TOKİ uygulamaları önemli bir pazardır. Burada bahse konu olacak uygulamalar, kaynak geliştirme ya da eski adıyla kâr paylaşımlı projeler değil, TOKİ tarafından direkt olarak ihale edilen konut inşaatlarıyla ilgilidir. Tabii amaç, tamamıyla konutların düşük fiyata mal edilmesi olunca, "Güneş çağrı, çarık da ayağı sıkır" emsali, müteahhitler, taşeronlar ve malzeme üreticileri ucuz fiyat verebilmek için arayış içine girmektedirler.

Sayın Bakanım, TOKİ konutlarında ucuz mutfak üretilebilmek için şu anda piyasada TOKİ suntası diye bir malzeme mevcuttur. Evet, yanlış duymadınız TOKİ suntası. Yoğunluğu 13,5 kilogram/metrekare olması gerekirken, 8 ila 9 kilogram/metrekare sunta üretilmekte ve bu da piyasada TOKİ suntası olarak adlandırılmaktadır. Tabii ki faturalarda bu isim geçmemektedir. Buna benzer TOKİ menteşesi, TOKİ laminantı gibi malzemeler de oluşmuştur.

TOKİ ile müteahhit firma arasında imzalanmış sözleşmede güncel olduğu fazlasıyla tartışma konusu olan bir mutfak şartnamesi mevcuttur. Ancak uygulama ve denetleme aşamasında bu şartnameye ne derece uyulduğu ya da uyulmadığı yapılacak kontrolle rahatlıkla anlaşılacaktır. Mesela şartname aynı olmasına rağmen Ankara, Manisa, Sivas gibi

ayrı şehirlerde yapılan uygulamaların kontrollerinde mutfaklar arasında dağlar kadar fark görülecektir. Hatta bırakın ayrı şehirleri, Ankara Gölbaşı uygulamasında yan yana iki firma arasında dahi farklılıklar görülebilecektir.

Sonuçta daire teslimleri aşamasında yıllar sonra tek dairesine sahip olmanın heyecanını yaşayan ev sahibi, yüzlerce daire teslim etmiş olan profesyonelden dairesini teslim alırken doğal olarak önemli detayları kaçırmakta ve maalesef mutfak dolabı yerine birtakım kutuları teslim almaktadır. Tabiidir ki 1 seneye varmadan sıkıntı yaşanmakta ve asgari 8 ila 10 sene kullanılması gereken dolaplar, yenileri ile değiştirilmek zorunda kalınmaktadır. Müteahhit kereler gerek ASO Meslek Komitesi gerekse de sektör temsilcileri olarak bu konuyu aktarmak için TOKİ'yle görüşmelerimiz olmasına rağmen herhangi bir sonuç alınamamıştır, uygulama aynı şekilde devam etmektedir.

Sayın Bakanım, öncelikle şartname güncellenmelidir. ASO Ağaç İşleri ve Mobilya Meslek Komitesi olarak şu anda güncel olmayan şartnameyi, rekabet oluşumunu ve ucuz değil ama uygun fiyat sağlanması koşullarını göz ardı etmeden, güncel hale getirebileceğimizi belirtmek isterim.

Ayrıca, diğer önemli bir aşama olan uygulamanın kontrolü safhasında da nasıl betondan, donatıdan numune alıp laboratuvara gönderiliyorsa, aynı numune alma uygulamasının mutfakta da yapılması halinde uygun olmayan malzeme kullanımının ortadan kaldırılacağını belirtmek isterim. Sayın Bakanım, sizin bu konudaki talimatlarınızın bu konunun çözümü için yeterli olacağı kanaatindeyim.

“Mineral atıkların depolanmasıyla ilgili yönetmelik çıkarılmalıdır”

SÖZER ÖZEL

MADENCİLİK SANAYİİ MECLİS ÜYESİ

Ben, maden sektörü adına birkaç konuyu dile getirmek istiyorum. Hepimizin bildiği gibi maden atıkları çok önemli husus. Bu atıkların daha sonra hammadde olarak kullanılması söz konusu. Aşağı yukarı 3-4 yıldır maden mineral atıklarının düzenli depolanmasıyla ilgili bir yönetmelik çalışması yapılıyor. AB'den birtakım paralar alınıyor ve AB'ye uyum için çeşitli düzenlemeler getirilmeye çalışılıyor. Ancak Avrupa Birliği'nin maden atıklarının depolanmasıyla ilgili bir yasası yok. Üye ülkeler bu durumu ayrı ayrı kendi yasalarıyla çözüyorlar.

Önemli olan bir mineralin depolandıktan sonra insan sağlığına ve çevreye vereceği zararların tespit edilerek, bunun önüne geçilecek bir proje yapılmasıdır. Katı kurallar koyularak bu durum önlenmeye çalışılırsa bizim sektörümüzün önü tıkanmış olur. Zaten ÇED için başvurduğumuzda bu incelemeleri yaptırıyoruz. Bizim arzumuz mineral atıkların depolanmasıyla ilgili çerçeve yönetmeliğin bir an önce çıkarılmasıdır.



İkinci olarak 2010'da bir Maden Yasası çıkarıldı ve diğer yasalarda değişiklikler, düzenlemeler yapıldı. 7'nci maddede, su havzalarındaki belirli mesafeler içerisindeki madencilik faaliyetlerinin hangisinin yapıp, hangisinin yapılmaması gerektiği konusunda kanun hükmü getirildi çünkü daha evvel bu konu belirsizdi. Herkesin keyfine göre birtakım yorumlar yapılıyordu. Bu, 2010'da Maden Kanunu'na geçirildi. Biliyorsunuz, Bakanlığınızın su koruma havzalarıyla ilgili bir yönetmeliği var. 2,5 senedir bu bir türlü uygulanmıyor, yani düzeltilmiyor. En son bu kanun değişikliğinde son aşamaya gelindiği haberini aldık, inşallah çok kısa bir zamanda çıkarabilirsiniz.

Bir de bugüne kadar madencilik sektörü olarak sizlerle kapsamlı bir görüşme yapamadık. Sağ olsun Bakan Yardımcımız her sorunumuzu çözmeye çalışıyor. Bir sıkıntı yaşamıyoruz ancak sorunlarımızı uygun bir zamanınızda sizinle de uzun uzun paylaşmayı arzu ederiz.



“Kamunun kaliteli mobilya alması gerekiyor”

ERCAN ATA

MADENİ EŞYA SANAYİİ MECLİS ÜYESİ

Ben ofis mobilyaları sektörü adına sıkıntılarımızı dile getirmek istiyorum. Baba mesleği, üç kuşaktır bu işi yapıyoruz. En önemli müşterimiz kamu ancak bu konuda büyük sıkıntı yaşıyoruz. Firmalarımız çok zor durumda.

Sayın Bakanım, TOKİ aracılığı ile çok güzel kamu kuruluşları, hastaneler, adliye sarayları yapılıyor ancak bunlara mobilya alma konusunda biz çok mağdur oluyoruz. Kamu kuruluşlarına mobilya satmak için mutlaka bir tanıdığınız olması ya da kalitesiz üretim yapmanız gerekiyor. Kamu iyi mal almıyor, kullanım süreleri çok kısa olan, ucuz çöp alıyor.

Bir ofis koltuğunda kamuda çalışanlar 10 saat ile 12 saat arasında oturuyor, bunun 60 lirayla bin lira ara-

sında fiyatı var. Bir kumaşın minimum 30 bin kere sürtmeye dayanması lazım. Şu anda kamuya verilen hiçbir koltuğun kumaşı bunu sağlamıyor. Kamunun uzun ömürlü, kaliteli, sağlıklı, ergonomik, çevreci ürünler alması gerekiyor.

Devlet gerçekten yatırım yapıyor, iş imkânı yaratıyor ama firmalar para kazanamıyor. Biz ortalama 100-150 kişi çalıştıran firmalarımız, 500-600 çalıştıran da var. Sayın Bakanım, ilk binde 19 tane mobilya yapan şirketimiz var, 6 tanesi ofis mobilyası yapıyor. Bunların büyümesi gerekiyor, emek yoğun bir sektör, buna destek verilmesi gerekiyor. Ama şu anda sektör kendini birtirmeye doğru gidiyor.



“Yönetmeliklerle getirilen zorunlulukların kaldırılması gerekiyor”

MEHMET YALÇINDERE

PLASTİK VE PLASTİK ÜRÜNLERİ SANAYİİ MECLİS ÜYESİ

Ben söze “Fark etmeli insan!” diyerek başlamak istiyorum. Fark etmemiz gereken en önemli konulardan biri ASO tarafından senelerdir başarıyla yürütülen bürokrasinin azaltılma mücadelesi. Maalesef bu, sürekliliğini koruyan, gündemimizden hiç düşmeyen maddelerimizden biri.

Biraz önce Sayın Özdebiir’in de ifade ettiği gibi ambalaj ve ambalaj atıkları yönetmeliğinden plastik kelimesini çıkararak poşetlerin satış noktasında azaltılmasını sağladık. Ancak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’nın yaptığı bir çalışmayla yeni bir Hal Kanunu ve buna bağlı olarak 4 tane yönetmelik hazırlanarak 1 Ocak 2014’ten itibaren pazarlarda plastik poşetlerin kullanımı yasaklanıyor. Bu ve buna benzer yönetmeliklerdeki çelişkiler fazlasıyla var. Çıkarılan yönetmelikler zorunlu istihdamı ve zorunlu beyanları getiriyor. Bunların bize maliyeti 9 bin 420 lira idari para cezası

olarak dönüyor. Bu zorunlulukların kaldırılması için desteğinize ihtiyacımız var. Firmaların bir kuruma yılda bir defa, sadece bir formla tüm bilgileri girmesi ve bu bilgilerin tüm kurumlarla paylaşılması ile birçok bildirim mükellefiyetinin teke indirilmesi mümkün.

Bir de TOKİ Başkanlığınız döneminde Hadımköy Organize Sanayi Bölgesi’ni gerçekleştirmiştiniz. Ancak, TOKİ kanalıyla buna benzer organize sanayi bölgeleri yapmayı planlıyor musunuz ya da sürmekte olan OSB çalışmaları var mı? Bunu öğrenmek istiyorum.

Son olarak TOKİ Başkanlığınız döneminde bir firmayı zarara uğrattığınızı düşünerek bu konuda cezasını da kabul etme sorumluluğunu ve duyarlılığını gösterdiğiniz için sizi kutluyorum ve size saygılar sunuyorum.

“Belediyelere verilen imkânlardan OSB’ler de yararlanmalı”

HÜSEYİN KUTSİ TUNCAY

GENEL AMAÇLI MAKİNA VE YEDEK PARÇA SANAYİİ MECLİS ÜYESİ



Biz Ankara’da kurulan Dökümcüler, İhtisas, Anadolu OSB, ASO 2-3 ve Başkent Organize Sanayi Bölgesi’nin ortak arıtma yapması konusunda birtakım girişimlerde bulunduk. Tek tek yaptığımızda dört OSB’nin arıtma yatırımı yaklaşık 75 milyon lira civarında tutarken, bir tek arıtmayı 35 milyon lira civarında bir bedelle yaptırmak mümkün. Hemen yanımda gecekondü önleme bölgesinde 15 bin konutluk yapılaşma var. Arıtmada evsel atık da önemli, evsel atığın da arıtmaya girmesi gerekiyor. Ankara’daki bu 4 tane organize sanayi bölgesinin bulunduğu 2500 hektarlık alanda içme suyu yok. Hâlâ yolu yok, yüzlerce tır, büyük araçlar köy yolundan geçiyor. Bunların muhakkak sizin destekleriniz ve yardımlarınızla çözülmesini istiyoruz.

Biz arıtmayla ilgili birtakım kredi müracaatları yaptığımızda, belediye olmadığımız ve hazine garantisi veremediğimiz için hibe şeklindeki kredileri almamız da mümkün değil. Belediyeye hibe krediler verilebiliyor ancak organize sanayi bölgelerine verilemiyor. Muhakkak bu işin düzeltilmesi ve organize sanayi bölgelerinin de belediyelerin yararlandığı imkânlardan faydalanması lazım. Bu konuda sizin desteğinizi bekliyoruz.

Ankara için bir diğer önemli konu da 2 bin metrekarenin

üzerindeki sanayi yapılanmalarının muhakkak organize sanayi bölgelerinde yapılandırılmasıdır. Ergene Ovası, Dilovası, Kahramanmaraş gibi düzeltilmeye çalışan bölgeler varken, Kazan Ovası şu anda sanayi bölgesi ilan edilmeye çalışılıyor. OSB’ler dışındaki alanlarda denetim yok. Organize sanayi bölgelerinin tamamının gelişmemiş bölge kapsamındaki teşviklerden faydalanmasını ve o bölgelerin bir an evvel sanayi tesisleriyle dolmasının önünün açılmasını istiyoruz.

Siz TOKİ Başkanlığınız döneminde önemli işler yaptınız. Yani TOKİ ne yaptı? Kamu alanlarına inşaat yaptı, bina yaptı ve bunu uzun vadeli hak sahiplerine ya da isteyenlere, dar gelirliye verdi. TOKİ’nin ya da TOKİ benzeri oluşacak bir kurumun muhakkak Türkiye’de planlı sanayileşmeleri yapması ve bunların da yatırımcıya verilmesini sağlaması lazım.

Bizler kendi işimizin yanı sıra mesleğimiz olmamasına karşın organize sanayi bölgesi yöneticiliği yapıyoruz ki OSB yöneticiliği bir meslek değil. Yıllarca bir bilgi birikimine ulaşıyoruz ve o bilgileri bir seferlik kullanıyoruz. Bilgi sürekliliğinin sağlanabilmesi için sanayilerin muhakkak devlet eliyle yapılması lazım.

“Kentsel dönüşüme tüm aktörlerin destek vermesi gerekiyor”



ERDOĞAN BAYRAKTAR
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ

Sayın Divan, çok değerli arkadaşlar, Ankara Sanayi Odamızın değerli üyeleri, çok değerli sanayiciler, iş adamları, hanımefendiler, beyefendiler, basınımızın değerli mensupları; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Türkiye artık bir sanayi ülkesi, ihracatımızı arttırmak için ciddi bir şekilde mücadele ediyoruz. Yüzde 90'a yakını sanayi ürünlerinin oluşturduğu ihracatımız, bugün 150 milyar dolara dayandı. Bu nedenle sanayiye son derece önem veriyoruz, vermeye de devam edeceğiz. Nurettin Başbakanımızın da ifade ettiği gibi Ankara'yı sanayinin başkenti yapma yolunda gayretlerimiz var. Ankara artık yalnızca bir bürokrasi şehri, bir payitaht

değil. Başkent, 1960'lardan sonraki hızlı sanayileşme olgusundan nasibini alamadı ancak daha sonraki süreçte çok önemli çalışmalar yapıldı, büyük mesafeler kaydedildi. Melih Gökçek'in sanayiye nasıl destek verdiğini bizzat biliyorum. Ben de Ankara Belediyesi'nde çalıştım, 1 seneye yakın Metropol'de Genel Müdürlük yaptım. Sanayicilerin Ankara'da yatırım yapmaları için çok çaba sarf etti. AK Parti hükümetleri döneminde sanayiye hep önemsedik ve bu alanda sürdürdüğümüz çalışmalar sayesinde Ankara'da sanayiye canlandırdık.

İnsanların da, şehirlerin de, devletlerin de iyi bildikleri işe yönelmeleri, bilmediği işe soyunup zaman kaybetmemeleri gerek. Örneğin Uşaklılar ha-

“Yüzde 90'a yakını sanayi ürünlerinin oluşturduğu ihracatımız, bugün 150 milyar dolara dayandı. Bu nedenle sanayiye son derece önem veriyoruz. AK Parti hükümetleri döneminde sanayiye hep önemsedik ve bu alanda sürdürdüğümüz çalışmalar sayesinde Ankara'da sanayiye canlandırdık.”

"Dünya artık çok küçüldü, şehirler kendi özellikleriyle öne çıkmaya çalışıyorlar. Ankara'yı da 'bürokrasi şehri' olarak anılmaktan kurtarmak gerek. Ben bu anlamdaki çabaları nedeniyle Ankara Sanayi Odası'nı kutluyorum."

lı-kilim yapar, Aksekilliler kırtasiyecidir. Her şehrin öne çıkan bir özelliği var. Dünyada da böyle. Dünya artık çok küçüldü, şehirler kendi özellikleriyle öne çıkmaya çalışıyorlar. Ankara'yı da "bürokrasi şehri" olarak anılmaktan kurtarmak gerek. Ben bu anlamdaki çabaları nedeniyle Ankara Sanayi Odası'nı kutluyorum.

İnsanları esas mutlu eden başarıdır. Hayat çok kısa ve bu süre içinde mutlu olmak için insanın başarıya ulaşmaya ihtiyacı var. Bu arada ASO Yönetim Kurulu üyesi Hasan Altun'a Allah'tan gani gani rahmet diliyorum, hepinizin başı sağ olsun. Dediğim gibi hayat çok kısa ve bu süre içinde ne kadar çok başarı elde edersek o kadar layıkıyla yaşamış oluruz. Devletlerin ve milletlerin mutluluğu da insanlara ne kadar faydalı olunduğu, yapılan üretim ve yetiştirilen insan sayısı ile ölçülür. Bu nedenle hep birlikte hizmet gayreti içinde olmalıyız.

Nurettin Bey tarafından ifade edilen konulara değinmek istiyorum. Bu arada taleplerinizi dosyalar halinde değil de yarımşar sayfalık metinler olarak gönderirseniz işler çok daha kolaylaşır. Çünkü her sektörden, çok sayıda talep alıyoruz. Kısaca meramın anlatıldığı metinler olursa işler çok daha hızlı yürür.

Talep edilen bir inşaat yapı ruhsatı verilmediğinde Kanun'da valiye gitmek gerektiği yazıyor. Vali ruhsatın verilmeme nedenini haksız bulursa Bakanlığa bunu yazıyla bildiriyor. Bu durumda biz de yetkili idareye soruyoruz. İdarenin gerekçelerini haklı bulursak ruhsat vermiyoruz, haksız bulursak

veriyoruz. Bu yasa çıkalı 13-14 ay oldu ve bu süre içinde bize yapılan müracaat sayısı 10'u geçmez. Artık belediyeler ruhsatları daha çabuk veriyorlar. Bu uygulama herkesin yararına oldu. Kamu olarak, özel sektörü denetlerken itip kakmamamız lazım. Bürokrasiden çok ciddi yakınma var. Bunu kırmak için Türkiye'nin daha çok ekmek yemesi gerekiyor. Biz bunun mücadelesini veriyoruz. Sistem oturduğu zaman herkes açısından çok faydalı olacak.

Bir diğer konu da yapı denetimleriyle ilgiliydi. Yapı denetimlerindeki esas gaye zemin, temel, taşıyıcı sistem ve taşıyıcı sistemin bileşenlerini kontrol etmektir. Elektrik, ısı tesisatı, makine aksamı gibi denetimler ise talidir. Mühendisliğin ana unsurlarının denetlenmemesi gibi bir durum, modern devletlerde olmaz. Bu nedenle bunun kaldırılması talebi doğru değildir. Devletin esas devredemeyeceği üç görevi yargı, denetim ve güvenliktir. Haklı olduğumuz noktalar var elbette, mesela fiyatları indireceğiz.

Bir diğer konu olarak yönetmeliklerde tenakuz olduğu ifade edildi. Ancak bunun eskiye oranla çok azaldığını da kabul etmeliyiz. AK Parti hükümeti döneminde bu alanda çok ciddi çalışmalar yapıldı. Bakanlıklar arasında koordinasyon sağlandı. Bir sürü bakanlığın adı değişti, yeni bakanlıklar oluşturuldu. Bunların oturması için zamana ihtiyaç var. Kurumlaşmak, kurum hafızasını oluşturmak, birlikteliği sağlamak zaman alan şeyler. Bir fideyi diktiğinizde, kök salması, büyümesi, meyve vermesi için belirli bir zamanın geçmesi gerekir. Türkiye'de modern dünya ile birleşme konusunda



"Yapı denetimlerindeki esas gaye zemin, temel, taşıyıcı sistem ve taşıyıcı sistemin bileşenlerini kontrol etmektir. Elektrik, ısı tesisatı, makine aksamı gibi denetimler ise talidir. Mühendisliğin ana unsurlarının denetlenmemesi gibi bir durum, modern devletlerde olmaz. Bu nedenle bunun kaldırılması talebi doğru değildir."

çok ciddi adımlar atılıyor. Bu adımların en önemli ayağını da esnaf, sanayici, tüccar oluşturuyor. İhracatımızı arttırdığımız için övünüyoruz. Nasıl artıyor peki? Sanayicilerin çabasıyla elbette. Dolayısıyla sanayicinin yükünü arttırarak, tepesine binerek bir yere varamayız. Biz hükümet olarak teşviklerle, yatırımlarla sanayicinin işini kolaylaştırmak için gayret gösteriyoruz. Ancak çevreye karşı da duyarlı olmak zorundayız. Bazı arkadaşlar 1960'lı yıllarda çevreciliğin Avrupa'dan dünyaya ihraç edildiğini ifade ettiler. Biz Avrupa Birliği'ne girmek isteyen bir ülkeyiz, dünya ile bütünleşmeye çalışıyoruz. Bu nedenle çevre konusunda duyarlılığımızı devam ettirmek zorundayız. Şu anda çevrecilik konusuna en fazla dikkat eden ülke olduğumuzu söyleyebilirim. Sanayici arkadaşlar denetimlerden yakınıyorlar. Biz bunu mümkün ol-

duğunca hem sanayicimizi incitmeden hem imalat kalitemizi düşürmeden hem de maliyetleri arttırmadan bir sisteme oturtmanın yolunu arıyoruz. Türkiye çevrecilik konusunda tam olarak gelişmiş değil. Okullarda çevre mühendislerine kanalizasyon yapmayı öğretiyorlar. Çevreciliğin esas unsurları olan endemik hayat, flora, fauna, dünyadaki yaban hayatın korunması gibi konular henüz Türkiye'de de dünyada da oturmadı. Ama Türkiye bu konuda iyi bir yola girdi. Hem yatırım ortamını, iklimini bozmadan hem de çevreciliği ileri noktaya taşımak suretiyle neler yapabileceğimizin gayreti içerisindeyiz. İnşallah bu konuda da birlikte güzel adımlar atacağız.

Fahrettin Bey'in değindiği konu vardı. Az önce devletin en önemli görevlerinden birinin denetim

olduğunu ifade ettim. Ancak denetim konusunda maalesef çok zayıf bir noktadayız. Denetim o kadar entegre bir iş ki; yaparken kırmayacaksınız, dökmeyeceksiniz. Kaliteyi düşürmeden, üretimin sürekliliğini engellemeden, en iyi şekilde yapmanız gerekiyor. Türk inşaat sektörü dünyada sayıca ve iş kapasitesi bakımından Çin'den sonra geliyor. Parada belki 9'uncu, 10'uncuyuz. Niye? Çünkü gittiğimiz ülkelerde oyun kurucu değiliz. Şartnameyi, sözleşmeleri biz yapmıyoruz, denetimini, kontrolünü biz yapmıyoruz, gelişmiş ülkelerin denetim firmaları, teknik müşavir firmalar yapıyor. Türkiye'de teknik müşavirlik, sanayi müşavirliği firmalarını geliştirmemiz, benimsetmemiz, önemli hale getirmemiz lazım. İşte o zaman kalitemiz de çok ciddi manada artacak. Arkadaşlar da yakınmayacaklar.

Bir de muhalefet bizi mutfaksız ev teslim etmekle eleştiriyor. Ancak Türkiye'de bu konuda bir müşriflik söz konusu. Ben bir çalışma yaptırdım ve mutfakların yüzde 70 oranında değiştirildiği ortaya çıktı, yüzde 30'u kapıları değiştiriyor, yüzde 15'i de seramikleri yeniliyor. Maalesef Türkiye'de böyle bir durum var, israf toplumumuz. 200-300 milyon taksitle insanları ev sahibi yapıyoruz. Bu takdir edilmesi gereken bir uygulama.

Bizim israfı önleyecek tedbirler almamız lazım. TOKİ konusunda da değindiğiniz hususlara dikkat edeceğiz. Denetim mekanizması yurt dışından getireceğimiz para için de çok önemli. Bizim yurt dışında da mutlaka oyun kurucu olmamız gerekiyor,

aksi takdirde para kazanmamız çok güç. Örneğin TBMM'nin dış cephesi İtalya'dan gelen seramikle kaplanıyor. Oysa seramikte biz dünya birincisiyiz. İtalyan misyonerler burada şartnameyi yaparken projeyi de yapmışlar. Yazık, günah değil mi? Bunları elbirliğiyle mutlaka engellememiz gerekiyor. Vatan, millet, üretim, kalite eksenli bir çalışmada bir araya gelerek, empati kurarak sorunlarımızı çözeceğiz.

Madencilik sektörüyle ilgili Sayın Sözer Bey'in ifadeleri var. Madencilğe son derece önem veriyoruz. Geçtiğimiz ay Trabzon'da da madencilik sektörüyle ilgili geniş katılımlı bir toplantı yaptık. Orada da madencilik sektörünün problemlerini, taleplerini dinledik, dile getirdik. Biz de orada görüşlerimizi ifade etmeye çalıştık, oradan gerekli bilgileri aldık. Yönetmelikleri daha düzenli hale getirmek için çalışmalarımız devam ediyor. Tabii yönetmelikleri çıkarırken, genelgeleri yazarken ilgili bakanlıklardan ve genel müdürlüklerden görüş almadan yazmayız, yazamayız. Aynı şekilde bu tip yönetmelikler Başbakanlığa gidiyor, orada tüm ilgili kurumları toplantıya çağırıyorlar, ayrıca görüşler alınıyor, ondan sonra bu yönetmelikler çıkıyor. Yani madencilerden de görüşler alınacak, endişeniz olmasın.

ÇED konusuna gelirsek, önceden yaklaşık 150-200 evrak getiriliyordu şimdi 19 evrakta ÇED veriyoruz. ÇED konusunda işletmenin yol haritasına uygun çalışmasını sağlayacak bir denetim mekanizması sistemi üzerinde çalışıyoruz.

"AK Parti hükümeti döneminde yönetmeliklerdeki çelişkilerin giderilmesi konusunda çok ciddi çalışmalar yapıldı. Bakanlıklar arasında koordinasyon sağlandı. Bir sürü bakanlığın adı değişti, yeni bakanlıklar oluşturuldu. Bunların oturması için zamana ihtiyaç var."

"Biz hükümet olarak teşviklerle, yatırımlarla sanayicinin işini kolaylaştırmak için gayret gösteriyoruz. Ancak çevreye karşı da duyarlı olmak zorundayız. Hem yatırım ortamını, iklimini bozmadan hem de çevreciliği ileri noktaya taşımak suretiyle neler yapabileceğimizin gayreti içerisindeyiz. İnşallah bu konuda da birlikte güzel adımlar atacağız."

Mobilya konusunda benim bir şey demem gerekmiyor. Malzeme alımlarında maalesef kaliteye değil, tanıdıklara bakılıyor. İhalesiz alınmıyor, ihalesiz alınırsa Devlet Malzeme Ofisi eliyle almak mecburiyeti var. Onun dışında benim bildiğim kamu kurumları ihale etmeden alamazlar. Askeriyenin özel bir durumu olup olmadığını bilmiyorum. Biz kendimiz alırken kalite konusuna mümkün mertebe dikkat ediyoruz. Yeni Bakanlık olduğumuz için çok mobilya alıyoruz, malzeme alıyoruz ama mümkün mertebe kaliteye dikkat ediyoruz. Bundan sonra biraz daha dikkat ederiz, uyarı için teşekkür ediyorum.

Bürokrasinin azaltılması hepinizin şikâyet ettiği bir husus. Bu konuda ben size yürekten katılıyorum. Türkiye'de bürokrasinin ağırlaşma süreci Cumhuriyetin son döneminde oluşan bir yapıdır. Yani bürokratlar devletin sahibidir, özel sektöre yanlış gözle bakılır. Biz bu yapıyı kırmak için mücadele veriyoruz. TOKİ'de bunu yüzde 30, 40 oranında kırdık. Biz devlet memurlarının, özel sektörün işini kolaylaştırmak için var olduğunu söylüyoruz. Özel sektörden gelen taleplerin en kısa sürede halledilmesi gerekiyor. "Köprüden geçersen 40 değnek, geçmezsen 140 değnek" anlayışının bir an önce terk edilmesi lazım. Biz bunun için mücadele veriyoruz ancak bu bir ruhtur. Devlet bürokratlarını tek tek incelediğiniz zaman bir kusur bulamazsınız ancak bürokrasi bütünüyle değerlendirildiğinde bizleri de herkesi de son

derece rahatsız ediyor. Bürokrasinin bir müfettiş zihniyeti ile değil, bir kanaat önderi tavrıyla işlemesi gerekiyor. Bunun için özel sektörün, ticaret erbabının üslubunu bozmadan uyarılarına devam etmesi lazım. Bürokrasinin azaltılması konusunda baskıcı ve uyarıcı tavrınızın devam etmesi, çözüm yolunda atılan adımları kolaylaştırır. Daha önce de ifade ettiğim gibi birbiriyle ilgili konuları tek çatı altında toplama gayretindeyiz. Bu konuda yapılan çalışmaları siz de görüyorsunuz, yeni oluşumlar ortada. Bunların tamamen entegre olması, birleşmesi, bütünleşmesi, tek yapı içerisinde olması, genlerin uyum sağlaması belli bir zaman alacaktır. Bu bütünleşmenin sağlanması, ülkemize, vatana-mıza, sanayicimize, yatırımcımıza da çok ciddi fayda getirecektir.

Bundan sonra da bürokrasiyi azaltmak için özellikle üst düzeydeki özel sektörle, sanayicilerimizle ortak çalışmalar yürüteceğiz. Dünyada yapılan araştırmalarda müteşebbis yönünden Türkiye şu anda bir numara. Fransa'yı, İspanya'yı, Japonya'yı geride bıraktık. Sanayide, yurt dışına giden teminat mektuplarında, yurt dışına giderken know-how almada, oradaki teknik müşavirlik meselelerinde altyapı eksikliklerimiz var ama müteşebbis gücü olarak şu anda dünyada başa geçiyoruz, inşallah çok daha iyi noktaya geleceğiz.

Biz İstanbul'da Hadımköy'de bir sanayi uygulamasına öncülük etmiştik. Eğer olursa yine yaparız, za-

ten şu anda görevimiz. Bunların biraz daha bütünleşmesi lazım. Yeni yapacağımız İmar Kanunu'nda bunlara da dikkat edeceğiz.

Kutsi Tuncay arkadaşımız biraz milliyetçilik duygusunu öne çıkardı. Hepimiz aynı duyguyu paylaşıyoruz, ben kendisine teşekkür ediyorum. Çevre problemlerinden bahsettim zaten, sanayi bölgelerinden bahsettim. Artma tesislerinde tabii bizim İller Bankası Genel Müdürlüğümüz mahalli idarelerin kuruluşu olduğu ve İller Bankası'nın sermayesi de mahalli idarelerin katkı paylarından kesilerek oluştuğu için sadece onlara kredi veyahut da hibe desteği verebiliyoruz. Onun dışında Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünden destek yapabiliriz fakat paramız yok. Para olursa Bakanlığın kendi iç bünyesinden birtakım organize sanayi bölgelerinin işlerine destek veririz, vermeye çalışırız.

Sorularınıza mümkün olduğunca cevap vermeye çalıştım. İzin verirsiniz benim de değinmek istediğim bazı şeyler var. Türkiye büyüyor, sanayicilerin sayesinde büyüyor. Bu büyümede süreklilikten bahsedildi. Büyümenin sürekli kılınmasının iyi olacağı dile getirildi, ben de katılıyorum ama ekonomik olarak her şeye rağmen, dünyadaki bütün krizlere rağmen iyi durumdayız. Bu süre içerisinde dünyanın iki büyük krizini atlattık ama şu anda hazinedeki paramızla, mevcudumuzla, paramızın değeriyle iyi durumdayız. İnşallah çok daha iyi duruma geleceğiz. Biz hem hükümet olarak hem de

şahsım ve Bakanlık olarak sanayicilerimizi en ileri noktaya kadar destekliyoruz, bundan hiç şüpheleniz olmasın. Elimizden geldiğince sizin yanınızdayız. Şimdi dünya çapında bir ilaç üretmemiz çok zor ama bilimsel teknolojiyi ileri derecede kullanmada epey mesafe aldık, işte orada yürüyeceğiz. Onun için biz bu özelliğimizi arttırmalıyız. İşte 4+4+4'ün de esas sebebi bu. Gençlerimiz uygulamalı olarak yetişsinler, kalem efendisi yetişmesin istiyoruz. Bilmek önemli ama bilmekle değil, yapmakla kaim. Üreteceksiniz, bilgi mülevves durduğu zaman bir faydası olmaz. Organize sanayi bölgelerinde de mesleki teknik okullar açtık. Daha önceden Ankara'da, İstanbul'da teknik usta, kalfa, zanaatkâr yetiştirilmesi gibi teşebbüsler oldu ama bu bilime dayanmayınca pek verimli olmuyor. Okumayanlar, tembel kesim geliyor. Bir de maaş veriyorsun, sigorta yapıyorsun, mezun oluyor yine bir işe yaramıyor. Ama hakikaten iştiyaklı gençleri belli yaştan sonra kendi kabiliyetine göre yönlendirerek eğitirsek, liseyi bitirdiklerinde, ön lisans-tan veya lisans eğitiminden sonra bile çalışmaya, uygulamaya endeksli olur. Bunu Cumhuriyetin ilk dönemlerinde Atatürk yapmıştı. Teknik eğitime çok ağırlık vermişti, uygulamalı okullar açmıştı. İlkokuldan sonra, Cumhuriyetin ilk dönemlerinde ilkokullar 3 yıldır. Sonra 5 seneye çıktı, 5 seneden sonra sanat okuluna gidiyordu. 5 seneydi sanat okulları. 4+4+4 uygulamasını dünyada eğitim sistemi arttığı için yaptık. Buradan teknolojiyi, bilimi,

"Bürokrasinin bir müfettiş zihniyeti ile değil, bir kanaat önderi tavrıyla işlemesi gerekiyor. Bunun için özel sektörün, ticaret erbabının üslubunu bozmadan uyarılarına devam etmesi lazım. Bürokrasinin azaltılması konusunda baskıcı ve uyarıcı tavrınızın devam etmesi, çözüm yolunda atılan adımları kolaylaştıracaktır."



"1950'den sonra sanayileşmeyle birlikte artan yoğun göç şehirlerimizi bitirdi. Ne altyapı kaldı, ne başka bir şey. Biz gelir seviyemizi 25 bin dolara da çıkarsak bu şehirlerle, şehirlerimizin verdiği bu fotoğrafla, salaş, kaçak, depreme dayanıksız yapılarla gelişmiş ülke statüsünü yakalayamayız."

projeyi iyi okuyan, okuduğu projeden çok kaliteli ürün elde edebilen insanlar yetiştirmemiz lazım. Bu da bizim bu dönemde üzerinde çok dikkatle durmamız gereken bir iştir. Biz yazılım teknolojisinde de iyiyiz. Yani epey bir noktaya geldik, gençlerimiz bunu biliyorlar. Bu noktada inşallah mesafe alacağız, çok daha iyi duruma geleceğiz.

Kentsel dönüşümden siz de bir nebze bahsettiniz. Çok değerli arkadaşlar bizim şu anda kişi başı gelirimiz 10 bin doları aştı. 10 bin 500 dolar adam paritesine göre çok daha fazla. Gelişiyoruz, bu 18 bin, 20 bin dolar olduğu zaman Türkiye, dünya çapında sözü çok daha dinlenir, belli zamanlarda birtakım ambargoların konamayacağı bir ülke du-

rumuna gelecek. Fakat tabii şehirleşme sürecinde ipin ucunu kaçırdık. Niye? Bir taraftan sosyalist ülkelerde mallar kamunun olduğu için düzenli şehirleştirdiler. Yolları, meydanları, her bakımdan altyapısı düzenli yapıldı. İlk metro nerede yapıldı? Moskova'da yapıldı, Fransa'da yapıldı. Bir taraftan demokratik ülke, bir taraftan da sosyalist ülke. Bizde ise 1950'den sonra sanayileşmeyle birlikte artan yoğun göç şehirlerimizi bitirdi. Ne altyapı kaldı, ne başka bir şey. Biz gelir seviyemizi 25 bin dolara da çıkarsak bu şehirlerle, şehirlerimizin verdiği bu fotoğrafla, salaş, kaçak, depreme dayanıksız yapılarla gelişmiş ülke statüsünü yakalayamayız. Özellikle deprem aksı üzerinde bulunan yaklaşık 6,5 milyon konutumuzu afete, depreme,

sele, heyelana dayanıklı hale getirmemiz lazım. Bunları ülkemizden, şehirlerimizden, kasabalarımızdan söküp atmamız lazım. Bu bize çok fayda sağlayacak. Sanayimiz gelişecek, inşaat malzememiz gelişecek, inşaat malzemesinde kalite, modülasyon, ihracat artacak, teknik müşavirlik gelişecek. Ara teknik eleman yetişecek, işsizlik azalacak, vasıfsız insanlar iş bulacak. Çok ciddi manada bir gelişme. 60 milyar dolara yakın sırf enerjiye para veriyoruz, ithal ediyoruz. Bunun da yüzde 45'e yakını binalarda kullanıyoruz. Binalarımız şu anda yaktığı enerjinin yüzde 40'a yakını savuruyor. Ne demek bu? Eğer bu tasarrufu layıkıyla sağlarsak 7-8 sene sonra inanın 7-8 milyar 12 milyar dolar arasında bir enerji tasarrufu yapacağız. İşte bu, aynı zamanda çevreciliktir, havayı kirlletmemektir. Daha az fosil yakıt tüketeceğiz, daha az enerji harcayacağız. Hem dövizimiz git-

meyecek yurt dışına hem de çok daha güzel bir ortamda yaşayacağız. Bunun bir sürü faydası var. Bu bakımdan kentsel dönüşüme tüm insanlarımızın, bütün sektörlerimizin, bütün aktörlerimizin bu işle ilgili herkesin destek vermesi lazım.

Tabii ki bu işin bir de siyasi kanadı var, açıkgozlular işin içerisine giriyor. Birtakım sıkıntılar oluyor, az önce arkadaşlarımız da değindi. TOKİ'de olumsuz bir durum yaşandı ama bizde malları vardı, o mallara el koyduk, teminatını yaktık. 38 milyona düştü o para, faiziyle birlikte 55 milyon liraya bağladık ve o parayı tahsil ediyoruz şimdi, Allah yardım etti. Bir yanlışlık oldu ama usulsüzlük, yolsuzluk yönünden bir suçumuz yok. Müfettişler inceledi, hakkımızda bir soruşturma yok. Hem Ahmet Necdet Sezer zamanında hem de Sayın Cumhurbaşkanımız zamanında Devlet Denetleme

"Şeffaflaşmayı, hesap verebilirliği sağlamazsak Türkiye'nin gelişmesini bekleyemeyiz. Devlet de şeffaf, hesap verebilir olacak, özel sektör de ve Türkiye kalkınacak, gelişecek. Kapalı toplum, kapalı idare olarak bunları sağlayamayız."

Kurulu incelemişti, orada bizim bir kusurumuzu bulmadı. Biz bulduk onların kusurunu ve mahkemeye verdik. Şimdi bu çarpıtılıyor, başka şekilde söyleniyor. Biz yanlışlığı engelleyememenin sıkıntısını yaşadığımızı ifade ettik; olay odur. Biz TOKİ'de 35 milyarlık yatırım yaptık. Aşağı yukarı 7 bin büyük, 35 bin irili ufaklı ihale yaptık. Hakkımızda ne bir soruşturma ne bir yolsuzluk ithamı ne de bir mahkeme var.

Şeffaflaşmayı, hesap verebilirliği sağlayamazsak Türkiye'nin gelişmesini bekleyemeyiz. Devlet de şeffaf, hesap verebilir olacak, özel sektör de ve

Türkiye kalkınacak, gelişecek. Kapalı toplum, kapalı idare olarak bunları sağlayamayız.

Biz bugün sizinle beraber olduk, hepinize çok teşekkür ediyorum, çalışmalarınızda kolaylıklar, başarılar diliyorum.

Yine soruları kısa halde, yazılı halde verirseniz onlara da çözüm üretmeye çalışırız. Madenci arkadaşlarımızla tekrar bir araya geliriz, görüşürüz.

Ben tekrar sizlere hayırlı günler diliyorum. Saygılar, sevgiler sunuyorum.

Sanayicinin yükü bizimle hafifliyor...

Firmanızın üretim kapasitesini artırmak ya da hammadde veya mal alımında finansal gücünüzü artırmak istiyorsunuz...
Akbank, Makine/Ekipman Kredisi ve Hammadde Alım Kredisi ürünleri ile sizin yükünüzü hafifletmeye hazır.
Tek yapmanız gereken, bir Akbank Şubesine uğramak.



ASOMECCLİS



**Ankara Sanayi Odası
Meclis Toplantısı**

26 Aralık 2012

“Ekonomi yönetimi 2013 yılında sanayi üretimine odaklanmalıdır”



NURETTİN ÖZDEBİR
ASO YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Sayın Başkan, değerli Meclis üyeleri, hepinizi şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Meclis üyeleri; yarın hep beraber ödül törenimizde Başbakanımızın huzurunda olacağız.

Bildiğiniz gibi kapasite kullanım oranları dün açıklandı, 73,5 ile kapattık. Bu yıl aşağı yukarı 73-75 arasında değişen bir oran içerisinde seyretti. Yılı bu şekilde tamamlarken hem İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Başkanı'nın hem de Merkez Bankası Başkanı'nın yapmış olduğu açıklamalarda

bizi umutlandıracak ifadeler yer aldı. Her ikisi de Türkiye'nin önümüzdeki yılda portföy büyümesinin sanayi ve üretim ağırlıklı olacağını söylediler. Bu, 2013 yılında odağın sanayi üretimi ve yatırımları olacağının bir işareti. Çünkü bugüne kadar finans ağırlıklı bir borsa izledik. Yeni bir alan olarak tekrar sanayi üretiminin merkeze gelmesi, önümüzdeki dönemde bizim için umut verici bir gelişme olarak görünüyor, böyle de olması gerekirdi. Çünkü Türkiye'nin kalkınması ancak üretimle olabilir. Bu üretimin içerisinde en önemli unsur da sanayi üretimi. Çünkü ihracatımızın yüzde 95'in-

“Türkiye'nin kalkınması ancak üretimle olabilir. Bu üretimin içerisinde en önemli unsur da sanayi üretimi. Çünkü ihracatımızın yüzde 95'inden fazlasını sanayi ürünleri teşkil ediyor.”



Türkiye Sahra Altı Afrika ve Güney Amerika gibi yeni pazarlar geliştirdi. Bu performansımızın önümüzdeki yıl da devam etmesini ümit ediyorum.

den fazlasını sanayi ürünleri teşkil ediyor. İhracatta gelişmiş ülkelerin yapamadığı bir şeyi Türkiye bu dönemde başardı. Aşağı yukarı 40 milyar dolara yakın bir pazar çeşitlendirmesini gerçekleştirdi. Gelişmiş ülkelerle gelişmekte olan ülkeler şu anda dünya pazarında yüzde 50 gibi bir konuma geldiler. Türkiye’de Sahra Altı Afrika ve Güney Amerika gibi yeni pazarlar geliştirdi. Bu performansımızı önümüzdeki yıl da inşallah devam ettiririz.

Kredi genişlemesinin devam edeceği, bu kredi genişlemesinde kredi hacminin hizmet sektörü ve üretim ağırlıklı olacağı ve bununla ilgili yeni

birtakım enstrümanlar, finansal kaldırıca bağlı olarak yeni bir karşılık sisteminin devreye sokulacağı Merkez Bankası Başkanı’nın satır arasında söylediği konular arasındaydı. Önümüzdeki yıl sanayiye daha fazla önem verilmesini, politikaların merkezinde sanayinin ve üretimin yer almasını ümit ediyorum.

Acısıyla, tatlısıyla bir yılı daha geride bıraktık. Bu duygu ve düşüncelerle yeni yılın hepimize hayırlı olmasını diliyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sağ olun, var olun.



“ASO Yeni Türk Ticaret Kanunu ile ilgili çok başarılı bir çalışma yaptı”

MEHMET YALÇINDERE

PLASTİK VE PLASTİK ÜRÜNLERİ SANAYİSİ MECLİS ÜYESİ

Öncelikle 2012 yılıyla ilgili Odamız faaliyetlerinde emeği geçen tüm herkesi yürekten kutluyor, başta Yönetim Kurulu üyelerimiz olmak üzere başarılarımızın devamını diliyorum.

Bürokrasi konusunda ASO tarafından çok sayıda çalışma yürütülüyor olsa da sıkıntılarımız her geçen gün artıyor. TBMM’de yasal süreçleri izleme ihtisas komisyonu kurulması önerimiz maalesef kabul edilmedi ve bundan dolayı sıkıntılarımız büyüyor.

Meslek komiteleri ortak toplantıları etkinliklerimiz çok başarılı geçti. Sosyal etkinlik çalışmalarımızın da aynı başarı ile devam ettirilmesini diliyorum. Zaman zaman Meclis toplantılarımızda komitemizin görüşlerini ifade etsem de pek destek bulamadığımı da paylaşmak isterim. Firmaların bir kuruma yılda bir defa sadece bir formla tüm bilgileri girmesi ve bu bilgilerin tüm kurum-

larla paylaşılması sonucu birçok bildirim mükellefiyetinin teke indirilmesi konusunda ben Yönetim Kurulumuzun desteğine teşekkür ediyorum. Ama bu süreç, TOBB zemininde de gündemdedir. Dolayısıyla bu konuda da gerekli desteği bekliyorum.

Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir’e özellikle teşekkür etmek istiyorum. Son dönemde sigorta şirketlerinin sigorta yapmama ya da yaparsa bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 25 zamlı iş yeri sigortasını yapmaları konusunda girişimleriniz sürüyor. Yine Yönetim Kurulumuzun Yeni Türk Ticaret Kanunu ile ilgili yaptığı bu seneki çalışma çok başarılıydı. Bu ve buna benzer çalışmalarımızın da aynı şekilde devam etmesi gerektiğini düşünüyorum.

“Yangın nedeniyle seçimler ertelenmeli”

SÖZER ÖZEL

MADENCİLİK SANAYİSİ MECLİS ÜYESİ



Biliyorsunuz elektronik ortamda raporların verilmesine ilişkin yeni bir uygulama başlattık. Bu durumda da şu anda Meclis üyelerimizin herhalde yüzde 95’inin önünde hiçbir belge yok. Aslında bu yeni ve güzel bir uygulama ancak bunun geliştirilebilmesi için belli bir süre lazım geldiğini düşünüyorum. Seneye bu raporların sitemizde bir yerde depolanmasını ve isteyen arkadaşlarımızın bunu direkt oradan indirebilme imkânının sağlanmasını öneriyorum. Burada tüm Meclis üyelerinin erişebileceği kitaplar, kitapçıklar olabilir. Bir de Meclis üyelerine bu tutanakların hard copy olarak dağıtılmasını rica ediyorum.

Elektronik konusunda bir anekdotumu da aktarmak istiyorum. Meclis’e yeni girmişim, en genç Meclis üyelerinden biriyim. Bütçe görüşülüyor ve o dönemde çok

cüzi bir rakam bütçeye konuyor. Ben de tabii genç ve biraz bilgisayara meraklı bir kişi olarak kalktım ve bilgisayar kısmına daha fazla para koyulmasını, kullanımının arttırılmasını önerdim. Rahmetli Ahmet Karamancı; “Oğlum, sen bu Odada herkesi işsiz mi bırakacaksın!” dedi.

Bir süre önce bütün üyelerimizi ilgilendiren çok önemli bir olay oldu. Şirket sicillerimiz, sicil kayıtlarımız Ticaret Odası’nda tutuluyordu ve büyük bir yangınla hepsi kül oldu. Şimdi önümüzdeki dönemde seçim var. Seçimde, biliyorsunuz sicilden gidip birtakım belgeleri alıp ibraz ediyoruz. Yangından çok sayıda firma etkilendi. Dolayısıyla seçimlerin ertelenmesi konusunda Yönetim Kurulumuzun hemen bir çalışma yapması gerektiğini düşünüyorum.

DOSSYA

Değişen Küresel Ekonomik Düzen: BRIC, 3G ve N-11 Ülkeleri

DOÇ. DR. MÜSLÜME NARİN

Gazi Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü

ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ DİLEK KUTLUAY

Çankırı Karatekin Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,
İktisat Bölümü

Özet

Yirmi birinci yüzyılla birlikte siyasal gelişmelerin yanı sıra, küresel ekonomik düzende de önemli bir değişim süreci yaşanmaya başlamıştır. Bu değişim süreci, 2008 küresel kriziyle birlikte farklı bir boyuta dönüşmüştür. Son on yılın göstergelerine bakıldığında Batılı ülkelerin gerilediği, gelişmekte olan ülkelerin ise ön sıralara yükseldiği görülmektedir.

2000'li yılların başından itibaren ekonomisi hızlı büyüyen, doğrudan yabancı yatırımların büyük bölümünü çeken ve küresel ekonomiyi etkileme gücü hızla artan ekonomiler, farklı biçimde gruplandırılmaya başlamıştır. Bu gruplandırmalar içerisinde en çok BRIC ülkeleri dikkatleri çekmiştir. 2008 küresel ekonomik krizinden sonra büyüme hızlarının yavaşlaması başta olmak üzere birçok nedenle BRIC ülkelerinin yerini, hangi gelişmekte olan ülkelerin alacağına ilişkin tartışmalar başlamıştır. Önümüzdeki on yıllık dönemde Türkiye, Çek Cumhuriyeti ve Endonezya'nın da bulunduğu on gelişmekte olan ülkenin, özellikle de Asya ekonomilerinin ön plana çıkacağı öne sürülmektedir. Ayrıca küresel büyüme jeneratörleri olarak ifade edilen 3G ülkelerinin büyük bir performans göstereceği vurgulanmaktadır. Bununla birlikte, 2005 yılında Goldman Sachs'ın BRIC sonrası tartışmalarında, N-11 olarak bilinen gruptan da söz edilmektedir.

Çalışmanın amacı, yirmi birinci yüzyılla birlikte küresel ekonomik düzende ortaya çıkan değişim sürecini incelemektir. Bu doğrultuda öncelikle BRIC ülkelerinin ekonomileri, daha sonra BRIC sonrası ortaya çıkan tartışmalar üzerinde durulacak, son olarak da 3G ve N-11 ülke ekonomileri araştırılacaktır.

1. Giriş

Yirmi birinci yüzyılla birlikte siyasal gelişmelerin yanı sıra, küresel ekonomik düzende de önemli bir değişim süreci yaşanmaya başlamıştır. Özellikle ekonominin üretim yapısında, organizasyonunda ve dağılımında önemli değişimler oluşmuştur. Bu değişim süreci, 2008 küresel kriziyle birlikte farklı bir boyuta dönüşmüştür. Son on yılın göstergelerine bakıldığında Batılı ülkelerin gerilediği, gelişmekte olan ülkelerin ise ön sıralara yükseldiği görülmektedir. Küresel ekonomide yoğun rekabet ortamında ortaya çıkabilecek sorunları gidermek ve çıkarlarını korumak adına dünya ekonomisine yön veren ülkeler, yeni oluşumlarla değişen koşullara uyum sağlamaya çalışmaktadırlar.

2000'li yılların başından itibaren ekonomisi hızlı büyüyen, doğrudan yabancı yatırımların büyük bölümünü çeken ve küresel ekonomiyi etkileme gücü hızla artan ekonomiler farklı biçimde gruplandırılmaya başlamıştır. Bu gruplandırmalar içerisinde, ucuz emek ve buna bağlı olarak düşük üretim maliyeti nedeniyle yüksek büyüme fırsatı yaratan; doğrudan

"Yirmi birinci yüzyılla birlikte siyasal gelişmelerin yanı sıra, küresel ekonomik düzende de önemli bir değişim süreci yaşanmaya başlamıştır. Özellikle ekonominin üretim yapısında, organizasyonunda ve dağılımında önemli değişimler oluşmuştur. Bu değişim süreci, 2008 küresel kriziyle birlikte farklı bir boyuta dönüşmüştür. Son on yılın göstergelerine bakıldığında Batılı ülkelerin gerilediği, gelişmekte olan ülkelerin ise ön sıralara yükseldiği görülmektedir."



yabancı sermaye yatırımları çekebilen; ihracatını, döviz rezervlerini ve milli gelirini hızla arttıran; yaşanan ekonomik krizlerden daha az etkilenen dört ülke dikkatleri çekmiştir. Brezilya, Rusya Federasyonu, Hindistan ve Çin Halk Cumhuriyeti'nden oluşan bu dört ülke, 2001 yılında Goldman Sachs Yönetim Kurulu Başkanı, ekonomist Jim O'Neill tarafından BRIC ülkeleri olarak adlandırılmıştır. Bu ülkelerin temel özelliği, nüfuslarının fazla oluşu, zengin doğal kaynaklarının bulunması, hızla artan ulusal gelirleri ve tüketici sayısının fazlalığıdır. Aralık 2010 tarihinde Güney Afrika'nın da BRIC'e dâhil edilmesiyle Güney Afrika'yı da kapsayacak biçimde BRICS'e dönüşmüştür.

2008 küresel ekonomik krizinden sonra büyüme hızlarının yavaşlaması başta olmak üzere birçok nedenle BRIC ülkelerinin yerini, hangi gelişmekte olan ülkelerin alacağına ilişkin tartışmalar başlamıştır. Önümüzdeki on yıllık dönemde Türkiye, Çek Cumhuriyeti ve Endonezya'nın da içinde bulunduğu on gelişmekte olan ülkenin, özellikle de Asya ekonomilerinin, ön plana çıkacağı öne sürülmektedir. Bununla birlikte, 2005 yılında Goldman Sachs'ın BRIC sonrası tartışmalarında, N-11 (Bangladeş, Mısır, Endonezya, İran, Güney Kore, Meksika, Nijerya, Pakistan, Filipinler, Türkiye ve Vietnam) olarak bilinen gruptan söz edilmektedir. Ayrıca küresel büyüme jeneratörleri (Global Growth Generators) olarak ifade edilen 3G ülkelerinin (Bangladeş, Çin, Mısır, Hindistan, Endonezya, Irak, Moğolistan, Nijerya, Filipinler, Sri Lanka, Vietnam) büyük bir performans göstereceği vurgulanmaktadır.

Çalışmanın amacı, yirmi birinci yüzyılla birlikte küresel ekonomik düzende ortaya çıkan değişim sürecini incelemektir. Bu doğrultuda öncelikle BRIC ülkelerinin ekonomileri, daha sonra BRIC sonrası ortaya çıkan tartışmalar üzerinde durulacak, son olarak da N-11 ve 3G ülke ekonomileri araştırılacaktır.

2. Küresel Ekonomik Düzendeki Değişim Süreci

Yirmi birinci yüzyılla birlikte küresel ekonomik düzende önemli bir değişim süreci yaşanmaya başlamıştır. Bu süreç özellikle 2008 küresel kriziyle birlikte farklı bir boyuta dönüşmüştür. İki kutuplu dünyadan 1990'lı yılların başında tek kutuplu dünyaya, daha sonra küresel krizle birlikte de çok kutuplu dünyaya doğru değişim sürecinin nasıl gerçekleştiği alt başlıklarda ele alınmıştır.

2.1. Yeni Dünya Ekonomik Düzeni

Tarihsel süreçte bakıldığında, çok hızlı ve beklenmedik değişimlerin yaşandığı görülmektedir. Özellikle son on yılda (çalkantılı yıllar) hızlı büyüme göstermiş ülkeler için dünya bugün çok farklı bir yerde görünmektedir.

Gerçekten de günümüzdeki inanılmaz görüntüye karşın, gelişmiş Batı ülkelerinin çoğu uluslararası ilişkilerde üç büyük devrimin ardından çok iyi bir dönem yaşamıştır. Bu devrimlerden birincisi ve en önemlisi, 1980'lerin sonu, 1990'ların başında merkezi planlama ekonomilerinin küresel düzeyde çöküşünün ardından, piyasa ekonomilerinin nihai zafer kazan-

"Önümüzdeki on yıllık dönemde Türkiye, Çek Cumhuriyeti ve Endonezya'nın da içinde bulunduğu on gelişmekte olan ülkenin, özellikle de Asya ekonomilerinin, ön plana çıkacağı öne sürülmektedir."

"Tarihsel sürece bakıldığında, çok hızlı ve beklenmedik değişimlerin yaşandığı görülmektedir. Özellikle son on yılda (çalkantılı yıllar) hızlı büyüme göstermiş ülkeler için, dünya bugün çok farklı bir yerde görünmektedir."

masıdır. Başlangıçta Polonya ve Merkezi Avrupa, ardından Rusya ve sonunda Çin bile alternatifleri olmadığını ve Batı ülkeleri ile birlikte hareket etmeleri gerektiğini anlamışlardır. Ancak Batı ülkeleri ekonomilerinin olumlu gittiği 1990'lı yıllar boyunca, dünya ekonomisinde genel olarak ortaya çıkan bu olumlu gelişmenin gelecekte de devam edeceği düşünülmüştür. İkincisi, diğer bütün büyük ülkelerin, geçmiş dönemin aksine ABD ile olan ilişkileridir. Gerçekte Sovyetler Birliği'nin sona ermesinden sonra temel inanç, tek kutuplu bir dünyaya doğru gidileceği yönünde olmuştur. Bu düşüncenin arkasında kısmen ABD'nin dünyanın en büyük ekonomisine sahip olduğu iddiası, kısmen ABD'nin bugüne kadar bilinen en büyük askeri güce sahip olması, kısmen de Çin dışında dünyadaki diğer ülkelerin hiçbirinin ABD'yi yakalayabilme şansının olmaması gibi nedenler yatmaktadır. Ancak geçmişte ekonomisi çok iyi olan ABD'nin, gelecekte bu durumunun devam edeceği şüpheli görünmektedir. Üçüncü önemli devrim, merkezi planlama ekonomisinin çöküşüyle birlikte 1989'da Avrupa'nın karşı karşıya kaldığı değişim sürecidir. Soğuk Savaş sonrasında Avrupa'da büyük bir değişim yaşanmıştır. Yeni yüzyılın başında Avrupa kendi para birimini oluşturmuş, dünyanın en büyük piyasası haline gelmiş, yeni birçok üyesi olmuş, ortak dışışleri ve güvenlik politikasının ana hatları belirlenmiş ve uluslararası alanda en büyük oyuncu duruma gelmiştir (Cox, 2011).

ABD'nin 1990'lı yıllardaki olumlu gelişimi, 2000-2010 döneminde tersine dönerek birçok analizin ve tartışmanın konusunu oluşturmuştur. Bu süreçte, siyasi gelişmelerin yanı sıra, dünya ekonomisinin şekil değiştirmesi de etkili olmuştur. 2001 yılında Goldman Sachs, geleceğin yükselen BRIC ekonomilerine ait olduğunu öngörmüştür (Goldman Sachs, 2001). Ancak Goldman Sachs, bu öngörüsünde 2000'li yıllardaki değişimin nasıl olacağını ve bu değişimin ana nedenlerini tahmin edememiştir. Goldman Sachs'ın bu çalışmasında 25 hatta 50 yıllık dönem dikkate alınmış, ayrıca uluslararası ekonomide tüm ülkelerin büyüme hızlarının istikrarlı olduğu varsayılmıştır. Ancak çalışmada öncelikle Çin'in büyüme hızı ve dünyanın diğer ülkeleri üzerine etkileri, ikinci olarak 2008 yılında ortaya çıkan ve Batı ekonomilerini büyük ölçüde etkileyen kriz ortamında uluslararası finansal sistemin nasıl olacağı tahmin edilememiştir. Cox (2011) bu süreci, "Siyah Kuğu¹ (Black Swan)" olayına benzeterek, gerçek bir dönüm noktasından başka bir şey olmadığını belirtmektedir. Dolayısıyla 2008 kriziyle birlikte Goldman Sachs tarafından yapılan bu öngörülerin doğruluğu tartışılmaya başlanmıştır.

Büyük değişimdeki bir başka neden ise ekonomik değişimden daha çok siyasi nedenler olup, çevrelerindeki dünyayı yönetmede hükümetlerin kapasitelerinde önemli değişikliklerin ortaya çıkmasıdır. Bu değişikliklerde, siyasi sınıfın yönetim kabiliyetindeki azalmadan mı, yoksa dünyayı herhangi bir şekilde

1 - Siyah Kuğu (Black Swan) olayı, tahmin edilmesi oldukça zor olan bir olayın normal olarak beklenenden büyük ölçüde sapma göstermesidir. Diğer bir ifadeyle, tesadüf ve beklenmedik olayları anlatmak için kullanılan bir terimdir. Bu terim Nassim Nicholas Taleb tarafından "The Black Swan" kitabında kullanılmıştır (Taleb, 2010: xxi).

yönetmenin neredeyse olanaksız hale gelmesinden mi kaynaklandığı sorularına yönelik tartışmalar devam etmektedir. Yeni yüzyılda devam eden bu tartışmalar giderek netleşmeye başlamış, özellikle Batı ülkeleri cevaplandırılmayan bir dizi soru ile karşı karşıya kalmıştır. Bu durum hiçbir ülkede, ABD ve AB’de olduğu kadar belirgin hale gelmemiştir. Kriz yavaş başlamış ancak hükümetlerin başarısızlıkları nedeniyle 2008 yılından itibaren hızlanmıştır. Küresel kriz derinleştikçe, yalnızca Avrupa Birliği projesine inanç azalmamış aynı zamanda hükümetlerin olağan politikaları da merak edilmeye başlanmıştır. Bu durum ABD için de aynı olmuştur.

Günümüzde tuhaf bir dönem (interesting times) değil, olağanüstü bir dönem (çağ) yaşanmaktadır. Bu dönem, Batıdaki ülkelerin çok azında Batı kavramına güvenin artmaya başladığı; Atlantik Okyanusu’nun her iki kıyısındaki politika liderlerinin kendi seçeneklerinin ne kadar sınırlı olduğunu fark ettikleri; bir zamanların emperyal² Amerikası’nın, şimdilerde çok kutuplu yenedünya düzenine uyumu ve olayları “geriden izleme (leading from behind)” politikasının konuşulduğu; dünya ekonomisinde ortaya çıkan büyük değişimin, küresel refah ya da uluslararası istikrar için ne anlama geleceği hakkında herhangi bir düşüncenin olmadığı bir dönemdir (Cox, 2011).

2.2. Küresel Kriz ve Küresel Ekonomik Düzendeki Değişim

2008 küresel krizinden önce küresel ekonomi altın yıllarını yaşamıştır. Bu krize kadar çeyrek yüzyılda tarihte görülmemiş bir biçimde, ekonomik büyümede, küreselleşmede ve refahta çok hızlı bir artış ortaya çıkmıştır. 1980-2008 döneminde uluslararası ticaret, dünya Gayri Safi Yurt İçi Hâsılası (GSYH) ve



dünya genelinde yabancı sermaye yatırımları çok büyük oranda artış göstermiştir. Küresel düzeyde dışarıya yapılan birikimli yabancı sermaye yatırımları 1982 yılında 579 milyar dolar iken, 2008 yılında 16.206 milyar dolara yükselmiştir (UNCTAD, 2009: 18). 2008 yılında dünya genelinde 810 bin yabancı ortaklığı ile 82 bin ulusötesi şirketin olduğu (UNCTAD, 2009: xxi) ve bu şirketlerin satışlarının da 30 trilyon dolara ulaştığı tahmin edilmektedir (Sally, 2011: 3).

Küresel kriz öncesi dönemde ABD ve diğer gelişmiş ekonomilerin, Asya’daki dinamik yükselen piyasa ekonomileri karşısında ikinci plana itileceği hiç kimse tarafından öngörülememiştir. Ancak 2008 küresel finansal krizine doğru ilerleyen süreçte, yükselen ve gelişmekte olan ekonomilerin hızlı ekonomik büyüme seyrine sahip olduğu görülmüştür. Bu dönemde büyüyen yalnızca Çin olmamış, bilinen Asya Kaplanları da çok hızlı büyüme kaydetmiştir. Ayrıca Latin Amerika 1970’lerden beri görülmemiş bir hızla eko-

2- Emperyal kelimesi, gücünü hissettirerek diğer ülkeler üzerinde etkin olmayı ifade etmektedir (Ülsever, 2006).



nomik kalkınma yaşamış, Afrika ise kıta ülkelerinin bağımsızlıklarını kazanmasından sonra ilk kez gelişmiş ülkelerle arasındaki farkı kapatmaya başlamıştır (Rodrik, 2011: 1).

Özellikle 2002 yılından itibaren yaklaşık beş yıllık dönemde küresel ekonomide, "Goldilocks ekonomisi"³ yaşanmıştır. Ekonomik büyüme, uluslararası ticaret ve yabancı sermaye yatırımları her zamankinden daha büyük boyutlara ulaşmış, özellikle finansal küreselleşme daha da artmıştır. Emegın bol olduğu Asya ülkelerinin trendi yükselmiş, bu yükseliş Çin'in kısmen de Hindistan'ın açılımı ve küresel entegrasyonu ile daha da güçlenmiştir. Çin, Batıdaki nihai piyasalarla bağlantılı Güneydoğu Asya imalat tedarik zincirinin önemli halkası olmuştur. Doğal kaynakları bol olan Latin Amerika, Afrika ve Orta Asya, Çin önderliğinde emtia piyasalarında çok iyi bir konuma gelmiştir. Sermaye ve teknolojinin bol

olduğu Batı da zenginleşmiştir. Modern küreselleşmenin teknoloji ve politik liberalizasyondan oluşan iki motoru bulunmaktadır. Teknolojik yenilik, fiziksel mesafeyi daraltarak ticari işlem maliyetini azaltmış; bilişim teknolojileri devrimi ise, özellikle internet ve cep telefonlarının bir arada kullanımı, bu maliyetleri tamamen ortadan kaldırmıştır. Gelişmiş bilişim teknolojileri, yeni küresel imalat tedarik zincirini, büyük ölçüde dış ticarete konu olan hizmetler sektörünü yaratmıştır (Sally, 2011: 3).

Kriz öncesi dönemde hızlı büyüyen bu ülkelerin büyük bölümü, 2008 küresel krizinden çok kötü etkilenmiş, ancak çok hızlı da toparlanmışlardır. Hatta küresel ekonomik büyümeye de büyük ölçüde katkı sağlamışlardır (Rodrik, 2011: 1).

Gelişmekte olan dünyanın görünümüne ilişkin tartışmalar, BRICS'in ötesine geçerek, Çin'in küresel ekonomi üzerindeki üstünlüğüne (Subramanian, 2011), sonraki yakınsama (the next convergence)'ya (Spence, 2011), Küresel Büyüme Jeneratörlerine (3G ülkeleri) (Buiter ve Rahbari, Citigroup 2011), CIVETS'lere (The Economist, 2009), EAGLES'lere (BBVA, 2012), MIST'lere (Roughneen, 2011), MINT'lere (Fidelity, 2011) SAMI'lara (Siddiqui, 2011) ve Afrika'daki yeni orta sınıfa (African Development Bank, 2011) kadar uzanmaktadır.

3. Yükselen Piyasa Ekonomileri

Yükselen piyasalar ya da yükselen piyasa ekonomileri (emerging markets⁴), hızlı büyüme ve sanayileşme sürecindeki ülkeler olarak tanımlanmaktadır. Genellikle bu ülkeler, artan çalışabilir nüfus ile açık piyasa ekonomilerine geçmişlerdir.

3- Goldilocks ekonomisi (Goldilocks economy), piyasa yanlısı para politikalarına izin veren düşük enflasyon ve sürdürülebilir makul ekonomik büyümeyi amaçlayan ekonomidir. Bu ekonominin adı çocuklar için yazılmış Üç Ayı (The Three Bears) adlı kitaptan gelmektedir. Bu ifade ilk kez 1992 yılında David Shulman tarafından "The Goldilocks Economy: Keeping the Bears at Bay" adlı kitabında kullanılmıştır (Quiggin, 2010: 110, 134).

4- Emerging market terimi, ilk kez 1980 yılında Antoine van Agtmael'in "The Emerging Markets Century, How a New Breed of World-Class Companies is Overtaking the World" adlı kitabında kullanılmıştır (Agtmael, 2007).



"Küresel kriz öncesi dönemde ABD ve diğer gelişmiş ekonomilerin, Asya'daki dinamik yükselen piyasa ekonomileri karşısında ikinci plana itileceği hiç kimse tarafından öngörülememiştir. Ancak 2008 küresel finansal krizine doğru ilerleyen süreçte, yükselen ve gelişmekte olan ekonomilerin hızlı ekonomik büyüme seyrine sahip olduğu görülmüştür."

Finansal piyasalarda yaygın olarak kabul gören MSCI Yükselen Piyasalar Endeksi'nin (MSCI Emerging Markets Index), yükselen piyasalar listesinde 21 ülke bulunmaktadır. 24 Eylül 2012 tarihi itibarıyla bu ülkeler, Brezilya, Şili, Kolombiya, Meksika, Peru, Çek Cumhuriyeti, Mısır, Macaristan, Fas, Polonya, Rusya, Güney Afrika, Türkiye, Çin, Hindistan, Endonezya, Kore, Malezya, Filipinler, Tayvan ve Tayland'dan oluşmaktadır (MSCI, 2012).

Yükselen piyasa ekonomilerinin birtakım ortak özellikleri bulunmaktadır. Büyümeye destek veren bu özellikler, yatırım yapmadan önce dikkat edilmesi gereken bazı riskler de taşımaktadır. Bu özellikler aşağıda sıralanmıştır (Kuepper, 2011):

- **Geçiş Ekonomisi (Transitional Economy):** Yükselen piyasa ekonomileri genellikle kapalı bir ekonomiden açık ekonomiye geçiş sürecindedir. Herkes bu sonucun uygun politikalar olduğunu düşünürken, artan politik ve para politikası riski bulunmaktadır.

- **Genç ve Artan Nüfus:** Yükselen piyasa ekonomileri, çoğu kez yaşanan işçileri ve tüketilen malları takviye edecek, güçlü uzun dönem büyüme oranlarını sağlayacak kapasitede genç nüfusa sahiptir. Ancak genç nüfus, politik istikrar riskini arttırabilmektedir.

- **Gelişmemiş Altyapı:** Yükselen piyasa ekonomileri, çoğu kez bina altyapılarının başlangıç aşamasındadır. Hükümet harcamaları bu yatırıma yönlendiril-

mediğinden, özel sektör için bu yatırımların maliyeti yüksek, verimliliği ise düşük olmaktadır.

- **Yabancı Sermaye Yatırımları:** Yükselen piyasa ekonomileri, genellikle gelecekte beklenen ekonomik büyümeye katkı sağlayabilecek büyük bir yabancı sermaye yatırımı ile karşı karşıyadır. Ancak çok fazla sermaye girişi, piyasanın aşırı ısınmasına yol açabilecektir.

Yükselen piyasa ekonomilerine büyük ölçüde popülerlik kazandırmak amacıyla finansal piyasalarda da kullanıldığı gibi bazı kısaltmalar kullanılmaya başlanmıştır. Dolayısıyla bu kısaltmalarla yükselen piyasa ekonomilerini gruplandırmak ve hatırlamak kolay olmuştur. Bu kısaltmalar aşağıda sıralanmış ve tanımlanmıştır.

- **BRIC:** Dört en hızlı büyüyen, yükselen piyasa ekonomisini göstermek için ilk kısaltmayı 2001 yılında BRIC olarak Goldman Sachs'dan Jim O'Neill ortaya atmıştır. Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin'in kısaltmaları olan BRIC, o tarihten bu yana finansal piyasalarda her yerde kullanılan bir terim olmuştur (Goldman Sachs, 2012).

- **N-11:** 2005 yılında Goldman Sachs, BRIC'ten farklı olarak, nüfusu çok olan on bir ülkeyi aynı gruplandırma içine alarak "Gelecek 11 (Next 11)" ya da N-11 olarak adlandırmıştır. Bu grupta yer alan ülkeler Bangladeş, Mısır, Endonezya, İran, Güney Kore, Meksika, Nijerya, Pakistan, Filipinler, Türkiye

ve Vietnam'dır (Goldman Sachs, 2007a). Bu ülkelerden bazıları MSCI Sınırdaki Piyasalar Endeksi (MSCI Frontier Markets Index) içinde yer aldığından, MSCI Yükselen Piyasalar Endeksi içinde bulunmamaktadır (MSCI, 2012).

- **CIVETS:** 2009 yılında *The Economist* Intelligence Unit'in küresel tahmin bölümünün başında bulunan Robert Ward tarafından Kolombiya, Endonezya, Vietnam, Mısır, Türkiye ve Güney Afrika'dan oluşan ülkeler gruplandırılmış ve kısaltma olarak CIVETS (Colombia, Indonesia, Vietnam, Egypt, Turkey and South Africa) terimi kullanılmıştır (*The Economist*, 2009). Ancak bu terim, kısa bir süre sonra 2010 yılında HSBC Holding Grup Başkanı Michael Geoghegan tarafından popüler hale getirilmiştir (Geoghegan, 2010). CIVETS ülkelerinin genç nüfusu ve dinamik ekonomileri ile cazibe merkezi olacağı belirtilmiştir. Ancak sonuçta, herhangi bir yükselen piyasa ekonomisinin durumu, uygulayacağı politika, siyaset ve ihracat/ithalat dinamiklerine bağlı olacaktır (*The Economist*, 2009).

- **EAGLES:** 2010 yılının sonunda İspanya BBVA Bank (Banco Bilbao Vizcaya Argentaria), yükselen piyasalardan EAGLES (Yükselen ve Büyümenin Öncüsü Ekonomiler, Kartallar) olarak adlandırılan bir grup yaratmıştır. 2011 yılında EAGLES grubunda yer alan ülkeler, Çin, Hindistan, Brezilya, Endonezya, Güney Kore, Rusya, Meksika, Mısır, Tayvan ve Türkiye'den oluşmaktadır. BBVA Bank, bu ülkelerin gelecek on yıl içinde dünya ekonomik büyümesine G6 (G7'den ABD

çıkarılmıştır) olarak bilinen ülkelere daha fazla katkısının olacağını ileri sürmüştür. EAGLES'in dünya milli gelirine katkısı 2010-2012 döneminde yüzde 50 civarında olmuştur. Oysa aynı dönemde G6 ülkelerinin katkıları yalnızca yüzde 14'e ulaşmıştır. Adı geçen bankanın Şubat 2012'de yayımlanan yıllık raporunda, EAGLES grubu yapılan son tahminlere göre revize edilmiş ve gruptaki diğer ülkeler konumlarını korurken, Mısır'ın statüsünü kaybettiği belirtilmiştir. Rapora göre dokuz üyeli EAGLES'in 2011-2012 döneminde dünya ekonomisinin büyümesine yüzde 58 oranında katkıda bulunması beklenmektedir (BBVA, 2012).

- **MINT:** 2011 yılında Fidelity Dünya Yatırım, N-11 ülkelerini revize ederek, Meksika, Endonezya, Nijerya ve Türkiye'yi kapsayan yeni bir grup oluşturmuş ve MINT (Mexico, Indonesia, Nigeria and Turkey) olarak ortaya atmıştır (Fidelity, 2011; Investoo, 2012).

- **MIST:** Şubat 2011'de BRIC oluşumunu gerçekleştiren Goldman Sachs'tan Jim O'Neill, Meksika, Endonezya, Güney Kore ve Türkiye'den oluşan MIST (Mexico, Indonesia, South Korea and Turkey) grubunun varlığını açıklamıştır (Roughneen, 2011). ABD'nin yatırım kuruluşlarından Probitas Partners de 2011 yılındaki raporunda MIST ülkelerine yer vererek, bu ülkelerin gelecekte yükselen piyasa liderleri olarak görülebileceğini belirtmektedir (Probitas Partners, 2011: 2). Çok yeni bir oluşum olması nedeniyle bazı belirsizlikler yaratsa da MIST ülkelerinin varlığının önemsinmesi gerekmektedir. MIST ülkelerini bir

"Teknolojik yenilik, fiziksel mesafeyi daraltarak ticari işlem maliyetini azaltmış; bilişim teknolojileri devrimi ise, özellikle internet ve cep telefonlarının bir arada kullanımı, bu maliyetleri tamamen ortadan kaldırmıştır. Gelişmiş bilişim teknolojileri, yeni küresel imalat tedarik zincirini, büyük ölçüde dış ticarete konu olan hizmetler sektörünü yaratmıştır."

araya getiren etmen, ekonomik açıdan yükseliyor olmalarıdır. Dünya nüfusunun ve ekonomisinin belli bir bölümüne sahip olan MIST ülkeleri, Güney Kore dışında gelişmekte olan ülkelerdir. Dolayısıyla MIST ülkelerinin dünya ekonomisine katkıda bulunarak, küresel ekonomiye ivme kazandırması amaçlanmaktadır (Elbasan, 2011; Dai, 2011).

- **3G:** Şubat 2011’de Citigroup analistleri, 2010-2050 döneminde yüksek büyüme potansiyeline sahip ülkeleri Küresel Büyüme Jeneratörleri (Global Growth Generators) ya da 3G ülkeleri olarak tanımlamışlardır. Bu ülkeler Bangladeş, Çin, Mısır, Hindistan, Endonezya, Irak, Moğolistan, Nijerya, Filipinler, Sri Lanka ve Vietnam’dan oluşmaktadır (Buiter ve Rahbari, Citigroup, 2011).

- **SAMI:** Son olarak aralarında Türkiye’nin de bulunduğu dört İslam ülkesinin ekonomik ilişkilerinin güçlendirilmesi önerisi yapılmıştır. Suudi Arabistan, Ankara (Türkiye), Malezya ve Endonezya’dan oluşan ülkeler grubu, SAMI [Suudi Arabia, Ankara (Turkey), Malaysia and Indonesia] olarak adlandırılmıştır. SAMI’lerin BRICS gibi bir yapı oluşturabileceği belirtilmiştir (Siddiqui, 2011). Uluslararası haber ajansı Thomson Reuters’ın Küresel İslami Finans Bölümü Başkanı Rushdi Siddiqui (2012), SAMI ülkelerinin bir araya gelerek ilişkilerini güçlendirebileceklerini ve BRICS ülkelerinin gündemine aldığı ortak kalkınma bankası “BRICS Bank” modelinin Müslüman ülkelerce de oluşturulabileceğini belirtmiştir. Ayrıca Suudi Arabistan, Türkiye, Malezya ve Endonezya’nın SAMI

projesi için adım atmasının ardından Nijerya, Pakistan ve Mısır’ın da SAMI+3 olarak bu iş birliğine dâhil edilebileceği önerilmektedir (Siddiqui, 2012; Korcan, 2012).

Yukarıda kısaca açıklanan bu oluşumlardan BRICS ülkeleri ve yeni ekonomik düzen içindeki rolü ayrıntılı ele alınmıştır.



4. BRIC/BRICS Ülkeleri

Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin’in ilk harflerinin kısaltmasından oluşan BRIC (Brazil, Russian, India, and China) tanımlaması, ilk kez 2001 yılında Gold-

“ABD’nin 1990’lı yıllardaki olumlu gelişimi, 2000-2010 döneminde tersine dönmüş ve dünya ekonomisi şekil değiştirmeye başlamıştır. 2001 yılında Goldman Sachs, geleceğin yükselen BRIC ekonomilerine ait olduğunu ileri sürmüştür. 2000’li yılların ortalarına doğru yeni bazı yükselen piyasa ekonomilerinin, özellikle N-11 ülkelerinin ön plana çıktığı görülmüştür.”

man Sachs Yönetim Kurulu Başkanı, ekonomist Jim O'Neill tarafından ortaya atılmıştır. Goldman Sachs tarafından 2001 yılında yayımlanan "Building Better Global Economic BRICs" raporunda, dünyanın ekonomik olarak daha iyi BRIC'lere ihtiyacı olduğu belirtilmiştir. BRIC ülkeleri, dünya ekonomisinde en hızlı gelişen yükselen piyasalar olarak kabul edilmek-



tedir. Dört büyükler olarak da adlandırılan bu ülkelerin geniş yüz ölçümü, nüfuslarının fazla oluşu, hızlı ekonomik büyümesi, tüketici sayısının çokluğu ve birçok alanda iş birliği yapma olasılığı gibi çok sayıda ortak özelliği bulunmaktadır (Goldman Sachs, 2001; Moura, 2012). Bu ülkelerin toplam yüz ölçümü dünya yüz ölçümünün yüzde 25'inden, toplam nüfusları ise dünya nüfusunun yüzde 40'ından daha fazlasını kapsamaktadır. Ekonomik göstergeler baz alınarak yapılan analizlerde; küresel ekonomik gücün yakın gelecekte geleneksel ekonomik lider olarak göste-

rilen G7 (Kanada, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri) ülkelerinden, BRIC ülkelerine geçebileceği ve dünyanın ekonomik liderliğine BRIC ülkelerinin oturabileceği tartışmaları yapılmaktadır (Hult, 2009: 1; Haibin, 2012: 1).

BRIC ülkeleri hakkında çok sayıda çalışma yapan Goldman Sachs kuruluşunun, 2003 yılında Dominic Wilson ve Roopa Purushothaman tarafından hazırlanarak yayımlanan "Dreaming with BRICs" raporunda; 2050 yılına kadar küresel ekonominin gelişimi açıklanmakta ve dört büyük yükselen piyasa ekonomisinden oluşan yeni bir grup önerilmektedir. Bu raporda 2050 yılında dünyanın en büyük ekonomisinin Çin, üçüncü büyük ekonomisinin Hindistan, dördüncü büyük ekonomisinin Brezilya ve altıncı büyük ekonomisinin Rusya olacağı öngörülmektedir. Ayrıca Çin ve Hindistan'ın imalat ve hizmet sektöründe, Brezilya ve Rusya'nın ise hammadde sektöründe küresel bir aktör olacakları da belirtilmektedir (Goldman Sachs, 2003: 1-24). BRIC görüşü, analistler ve medya tarafından hemen kabul edilmiştir. Bu ülkelerin büyümeleri, 2050 yılına kadar dünya ekonomisinin yeni ekonomik blokunu oluşturacaktır. Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin, ekonomik göstergeleri ve potansiyelleri nedeniyle diğer gelişmekte olan ülkelere farklılık gösterecektir (Moura, 2012).

Son yıllarda BRIC ülkeleri dışında başka ülkeler de uluslararası alanda yükselen piyasalar olarak adlandırılmaya başlanmış ve bu ülkelerin de BRIC'e dâhil edilme düşüncesi ortaya atılmıştır. Goldman Sachs'ın 2005 yılında Jim O'Neill, Dominic Wilson, Roopa Purushothaman ve Anna Stupnytska tarafından hazırlanarak yayımlanan "How Solid are the BRICs" raporunda; gelişmekte olan ülkelere N-11 ya da Gelecek On Bir (Next Eleven) olarak adlandırdıkları

"2007 yılının ortalarına kadar süren olumlu süreç, 2008 yılında baş gösteren küresel ekonomik krizle birlikte tersyüz olmuş, özellikle gelişmiş Batı ülkelerinin krizden büyük ölçüde etkilendiği görülmüştür. Yaşanan küresel ekonomik krizin ardından, gelişmekte olan dünyanın görünümüne ilişkin tartışmalar giderek artmıştır."

bir çalışmayı sunmuşlardır. BRIC'in ötesinde çok büyük nüfusa sahip olan on bir ülke; Bangladeş, Mısır, Endonezya, İran, Kore, Meksika, Nijerya, Pakistan, Filipinler, Türkiye ve Vietnam'dan oluşmaktadır. Raporla, bu ülkelerden yalnızca Meksika'nın ve belki de Kore'nin BRIC kadar önemli bir potansiyele sahip olduğu belirtilmiştir (Goldman Sachs, 2005: 1; Goldman Sachs, 2007b: 131).

Geniş arazilere, büyük nüfusa, ekonomik ve sosyal entegrasyon yapma isteğine ve birçok alanda iş

birliği yapma olasılığına sahip olan BRIC ülkelerinin birbirleriyle ilişkileri, politik olarak farklı bir eğilime girmiştir. Ekonomik büyüme ve siyasi gücü yeni bir merkezde birleştirme düşüncesinin; Rusya, Hindistan ve Çin'in üçlü temaslarıyla gerçekleştiği ileri sürülmektedir. Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin'in Dışişleri Bakanları Toplantısı 2000'li yılların ortalarından itibaren devam etmiştir. Bu görüşmeler sonucu ilk BRIC toplantısı 2008 yılında Yekaterinburg (Rusya)'da yapılmış ve diğer BRIC ülkeleri de toplantıyı izlemiştir.

24 Aralık 2010 tarihinde Güney Afrika'nın BRIC'e dâhil edilmesiyle Güney Afrika'yı da kapsayacak biçimde BRICS'e dönüşmüştür (Smith, 2011; Ing, 2011: 1). 14 Nisan 2011 tarihinde Çin'in Sanya şehrinde yapılan üçüncü BRICS toplantısına Güney Afrika Devlet Başkanı da tam üye olarak katılmıştır (Xinhua, 2010).

4.1. BRICS Ülkelerinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeleri

BRICS ülkelerinin ekonomik ve sosyal göstergeleri Tablo 1'de görülmektedir. Tablodaki verilere göre; 2011 yılında dünya arazilerinin yüzde 26'sı, dünya nüfusunun yüzde 42'si, dünya iş gücünün yüzde 46'sı, dünya nominal GSYH'sının yüzde 19'u ve dünya reel GSYH'sının yüzde 26'sı BRICS ülkelerine aittir.



Tablo 1. BRICS Ülkelerinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeleri (2011)

	Brezilya	Rusya	Hindistan	Çin	Güney Afrika	BRICS Toplamı	Dünya	Dünya içinde BRICS
Yüz ölçümü (bin km ²)	8515	17.098	3287	9597	1219	39.716	510.072	% 7,79
Arazi (bin km ²)	8459	16.378	2973	9570	1214	38.594	148.940	% 25,91
Nüfus (milyon)	192	143	1200	1341	50	2926	7.021	% 41,67
İş gücü	104	75	487	816	18	1500	3262	% 45,98
GYSH nominal (milyar ABD doları)	2517	1884	1843	6988	422	13.654	70.280	% 19,43
GYSH büyüme (%)	2.9	4.1	7.4	9.2	3.1	5.3	3.7	
Satın alma gücü paritesine göre GYSH (milyar ABD doları)	2309	2376	4469	11.316	555	21.025	78.980	% 26,62
Kişi başına GYSH nominal (ABD doları)	12.917	13.235	1527	5183	8342	4666	10.010	
Satın alma gücü paritesine göre kişi başına GYSH (ABD doları)	11.846	16.746	3703	8394	10.977	7.186	11.800	
Toplam ihracat (milyar ABD doları)	256	522	251	1904	97	3030	18.150	% 16,7
Toplam ithalat (Milyar ABD Doları)	226	324	381	1660	100	2691	17.990	% 15
Toplam Ticaret (milyar ABD doları)	482	846	632	3564	197	5721	36.140	% 15,8

Kaynak: IMF, 2012a; World Bank, 2012: 210-212; Moura, 2012.

IMF'in öngörüsüne göre, 2012 yılında beş BRICS ülkesinin dünya GSYH'sının büyümesine katkısı yüzde 56 olacaktır. G7 ülkelerinin küresel ekonomik büyümeye katkısının ise yaklaşık yüzde 9, Latin Amerika'nın tamamının katkısının ise yüzde 9,5 olacağı beklenmektedir (IMF, 2012a). 2003 yılından 2007 yılına kadar BRIC ülkelerinin büyümeleri, dünya GSYH büyümesinin yüzde 65'ini oluşturmuştur. 2011 yılı satın alma gücü paritesine göre ülkelerin GSYH'ları Tablo 2'de görülmektedir. IMF'in verilerine göre, BRICS ülkelerinin GSYH'sının, ABD ve Avrupa Birliği'nden daha fazla olduğu görülmektedir (IMF, 2012b).

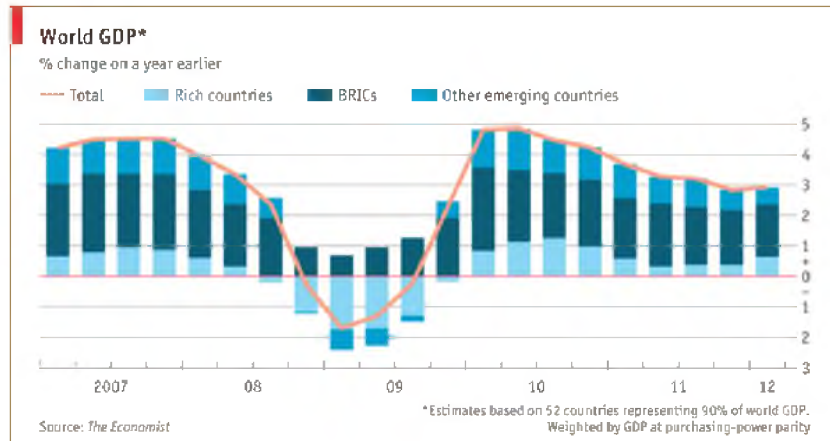
Tablo 2. Ülkelerin satın alma gücü paritesine göre GSYH'leri (2011)

Ülke	Satın alma gücü paritesine göre GSYH (milyon dolar)	Dünya GSYH'sı içindeki payı (%)
World	78,897,426	
BRICS	20,990,530	26,60
<i>Brezilya</i>	2,294,243	2,91
<i>Rusya</i>	2,383,402	3,02
<i>Hindistan</i>	4,457,784	5,65
<i>Çin</i>	11,299,967	14,32
<i>Güney Afrika</i>	558,216	0,71
Avrupa Birliği	15,821,264	20,05
ABD	15,094,025	19,13
Japonya	4,440,376	5,63
Almanya	3,100,080	3,93
İngiltere	2,260,803	2,87
Fransa	2,217,900	2,81
İtalya	1,846,950	2,34

Kaynak: IMF, 2012b.

The Economist'in 52 ülkenin büyüme oranlarının tahminine yönelik değerlendirmesi, Şekil 1'de görülmektedir. Özellikle 2008-2009 krizinde dünya genelinde diğer tüm ülkelerin büyüme oranları önemli ölçüde düşerken, hatta negatif büyüme gerçekleşirken, BRICS ülkelerinin büyüme oranları da düşmekle birlikte pozitif değerlerde kalmıştır.

Şekil 1. Dünya GSYH'sı



Kaynak: The Economist, 2012.

1990-2000 ile 2000-2010 dönemlerinde BRICS ülkelerinin sektörel büyüme oranları Tablo 3'te görülmektedir. Bu ülkelerden özellikle Çin ve Hindistan'ın sanayi ve imalat sanayilerindeki yıllık ortalama büyüme oranları, diğer sektörlerle karşılaştırıldığında çok daha büyüktür.

Tablo 3. BRICS Ülkelerinin Sektörel Büyüme Oranları (Yıllık Ortalama Büyüme)

	GSYH Büyüme		Tarım		Sanayi		İmalat Sanayi		Hizmetler	
	1990-2000	2000-2010	1990-2000	2000-2010	1990-2000	2000-2010	1990-2000	2000-2010	1990-2000	2000-2010
Brezilya	2,7	3,7	3,6	3,6	2,4	2,8	2,0	2,5	3,8	3,9
Rusya	-4,7	5,4	-4,9	1,5	-7,1	4,1	-	-	-4,7	6,5
Hindistan	5,9	8,0	3,2	3,0	6,1	8,5	6,7	8,7	7,7	9,6
Çin	10,6	10,8	4,1	4,4	13,7	11,8	12,9	11,6	11,0	11,5
Güney Afrika	2,1	3,9	1,0	1,5	1,0	2,9	1,6	3,1	3,0	4,1
Dünya	2,9	2,7	2,0	2,5	2,4	2,5	-	3,1	3,1	2,8

Kaynak: World Bank, 2012: 214-216.

4.2. BRICS Ülkelerinin Dış Ticareti

BRICS ülkelerinin 2000 ve 2010 yıllarında mal ihracatının yapısı Tablo 4'te görülmektedir. Bu ülkelerin toplam ihracatı içerisinde en büyük payı imalat malları oluşturmakta olup, özellikle Çin'in 2010 yılında toplam ihracatı içerisinde imalat sanayi mallarının payı yüzde 94 gibi büyük bir oranda gerçekleşmiştir.

Tablo 4. BRICS Ülkelerinin Mal İhracatının Yapısı

	Mal İhracatı (milyar ABD doları)		Yiyecek Toplamın %		Tarımsal Hammadde Toplamın %		Yakıtlar Toplamın %		Cevherler ve Metaller Toplamın %		İmalat Toplamın %	
	2000	2010	2000	2010	2000	2010	2000	2010	2000	2010	2000	2010
Brezilya	55	202	23	31	5	4	2	10	10	18	58	37
Rusya	106	400	1	2	3	2	51	64	9	6	24	15
Hindistan	42	220	13	8	1	2	3	17	3	7	78	64
Çin	248	1578	5	3	1	0	3	2	2	1	88	94
Güney Afrika	30	82	8	9	3	2	10	10	11	33	54	47
Dünya	6456	15.211	7	8	2	2	10	12	3	5	75	69

Kaynak: World Bank, 2012: 225-227.

BRICS ülkelerinin 2000 ve 2010 yıllarında mal ithalatının yapısı ise Tablo 5'te görülmektedir. Bu ülkelerin toplam ithalatı içerisinde de en büyük payı, imalat sanayi malları oluşturmaktadır.

Tablo 5. BRICS Ülkelerinin Mal İthalatının Yapısı

	Mal İthalatı (milyar ABD doları)		Yiyecek Toplamın %		Tarımsal Hammadde Toplamın %		Yakıtlar Toplamın %		Cevherler ve Metaller Toplamın %		İmalat Toplamın %	
	2000	2010	2000	2010	2000	2010	2000	2010	2000	2010	2000	2010
Brezilya	59	191	7	5	2	1	15	17	3	3	73	74
Rusya	45	249	20	13	2	1	4	2	3	1	59	69
Hindistan	52	327	5	4	3	2	39	36	5	5	47	51
Çin	225	1.395	4	5	5	4	9	15	6	14	75	61
Güney Afrika	27	94	5	6	1	1	14	20	2	2	69	65
Dünya	6659	15.264	7	7	2	1	10	16	3	4	74	68

Kaynak: World Bank, 2012: 230-232.

BRICS ülkelerinin dış ticaret yaptıkları ülkeler ile bu ülkelerle gerçekleştirdiği ihracat ve ithalatın toplam içindeki payları Tablo 6'da görülmektedir. BRICS ülkelerinin tümünün, ihracat ve ithalatlarını ağırlıklı olarak AB (27) ülkeleri ile gerçekleştirdikleri görülmektedir.



Tablo 6. BRICS Ülkelerinin Ticari Partnerleri (2010)

BRICS	İhracat yaptığı ülkeler	Toplam mal ihracatı içindeki payı (%)	BRICS	İthalat yaptığı ülkeler	Toplam mal ithalatı içindeki payı (%)
Brezilya	AB (27)	21.8	Brezilya	AB (27)	21.2
	Çin	15.6		ABD	15.1
	ABD	9.7		Çin	14.2
	Arjantin	9.3		Arjantin	8.0
	Japonya	3.6		Güney Kore	4.7
Rusya	AB (27)	52.2	Rusya	AB (27)	38.3
	Ukrayna	5.8		Çin	15.7
	Türkiye	5.1		Ukrayna	5.6
	Çin	5.1		ABD	4.5
	Beyaz Rusya	4.5		Japonya	4.1
Hindistan	AB (27)	18.8	Hindistan	AB (27)	12.1
	Birleşik Arap Emirlikleri	12.4		Çin	11.8
	ABD	10.7		Birleşik Arap Emirlikleri	8.8
	Çin	7.9		İsviçre	6.3
	Hong Kong	4.3		Suudi Arabistan	5.8
Çin	AB (27)	19.7	Çin	Japonya	12.7
	ABD	18.0		AB (27)	12.1
	Hong Kong	13.8		Güney Kore	9.9
	Japonya	7.7		Taipei, Chinese (Tayvan)	8.3
	Güney Kore	4.4		Çin	7.7
Güney Afrika	AB (27)	26.1	Güney Afrika	AB (27)	32.1
	Çin	11.4		Çin	14.3
	ABD	9.9		ABD	7.3
	Japonya	9.0		Japonya	5.3
	Hindistan	4.2		Suudi Arabistan	4.0

Kaynak: WTO Trade Profiles, April 2012.

"Günümüzdeki yapılandırmasıyla BRICS, uluslararası ilişkilerde pozitif çok kutupluluğun kurulmasına katkıda bulunabilecek küresel yönetişimi etkileyecek güç merkezi ihtiyacını karşılamaktadır."

4.3. BRIC/BRICS Görüşmeleri

BRIC ülkeleri ilk kez Eylül 2006 tarihinde Birleşmiş Milletler 61. Genel Kurulu'nda (UNGA, UN General Assembly) Birinci Dışişleri Bakanları Toplantısı'nı yapmıştır. O zamandan beri her yıl BRIC ülkeleri Dışişleri Bakanları Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda görüşmüşlerdir. Ardından Mayıs 2008'de Yekaterinburg'da Birinci Bakanlar Toplantısı, Temmuz 2008'de Japonya'nın Hokkaido şehrinde yapılan G8 toplantısında BRIC ülkelerinin devlet ve hükümet başkanlarının resmi olmayan toplantısı yapılmıştır.

Bu görüşmelerden sonra, BRIC ülkelerinin ilk resmi toplantısı, 16 Haziran 2009 tarihinde Rusya'nın Yekaterinburg şehrinde yapılmıştır. Bu toplantının odak noktasını, küresel ekonomik durumun iyileştirilmesi, finansal kurumların yeniden yapılandırılmaları ve dört ülkenin gelecekte nasıl bir iş birliğine gidebilecekleri tartışmaları oluşturmuştur. Bu toplantının ardından daha eşitlikçi, demokratik ve çok kutuplu dünya düzeni kurulması talebiyle ortak bir bildiri yayımlanmıştır.

İkinci BRIC resmi toplantısı, 15 Nisan 2010 tarihinde Brezilya'nın Brasilia şehrinde yapılmıştır. Bu toplantıda liderler tarafından, İran ve nükleer silahlar, kalkınma, uluslararası bir organ olarak BRIC'in ilerlemesi, küresel ekonomik durum, finansal kuruluşların reformları, finansal G20 ve küresel yönetim ile ilgili konular tartışılmıştır. Toplantının ardından toplantıya katılan liderler ortak bildiri imzalamışlardır.

Üçüncü BRICS resmi toplantısı 14 Nisan 2011 tarihinde Çin'in Sanya şehrinde yapılmıştır. Liderler 2011 yılı içerisinde yapılacak etkinlikler ve girişimlerle ilgili bir Eylem Planı imzalamışlardır. Ayrıca bu toplantıda ekonomi, uluslararası hukuk, Birleşmiş

Milletler Güvenlik Konseyi reformu, ticaret ortamı ve Libya iç savaşı tartışılmıştır. Bu toplantıya ilişkin olarak Beijing'de Tink Tank semineri, Sanya'da İkinci BRICS İş Formu, yine Sanya'da BRICS Kalkınma Bakanları Toplantısı planlanmış ve gerçekleştirilmiştir. Ticaret Bakanları, Doha Turu, döviz kurları ve emtia fiyatlarını tartışmışlardır.



Dördüncü BRICS resmi toplantısı 29 Mart 2012 tarihinde Hindistan'ın Yeni Delhi şehrinde yapılmıştır. Bu toplantıda finansal ve ekonomik alanda görüşmeler yapılmıştır. Özellikle BRICS, diğer yükselen piyasa ekonomileri ve gelişmekte olan ülkelerin sürdürülebilir kalkınma projeleri ve altyapı yatırımlarına kaynak sağlamak için bir Kalkınma Bankası kurulması yönünde çalışmalar yapmak üzere bir grup oluşturulmuştur. Ayrıca bu toplantıda Kalkınma Bankaları Başkanları bir araya gelerek ulusal para birimleriyle dış ticareti kolaylaştırmaya yönelik ikili anlaşma yapmıştır. Öte yandan bu toplantıyla ilişkili olarak Ticaret Bakanları Toplantısı, İş Forumu, Finansal Form,

Akademik Form gibi etkinlikler de gerçekleştirilmiştir. Delhi bildirgesinde, BRICS ülkelerinin önemli ortak paydalarının olduğu görülmektedir. Bunların yanı sıra uluslararası ekonomik ve finansal gündem, barış ve güvenliği sağlama, çevre, enerji ve diğer konularla ilişkili görüşmeler de yapılmıştır. Birleşmiş Milletler ve uluslararası finansal yönetişimin reformu da bu görüşmelerde gündeme gelmiştir (BRICS, 2012).

Gelecek BRICS toplantısının 26-27 Mart 2013 tarihinde Güney Afrika'nın Durban şehrinde yapılacağı açıklanmıştır (Patel, 2012). Tablo 7'de BRICS ülkelerinin toplantıları özet olarak verilmiştir.



Tablo 7. BRICS Toplantıları

Toplantı	Katılımcılar	Tarih	Ev Sahibi Ülke	Şehir
1.	BRIC	16 Temmuz 2009	Rusya	Yekaterinburg
2.	BRIC	16 Nisan 2010	Brezilya	Brasília
3.	BRICS	14 Nisan 2011	Çin	Sanya
4.	BRICS	29 Mart 2012	Hindistan	New Delhi
5.	BRICS	26-27 Mart 2013	Güney Afrika	Durban

Yukarıda belirtilen toplantılarda BRICS ülkelerinin finanstan tarıma, sağlıktan güvenliğe, ticaret ve yatırımdan bir kalkınma bankası oluşturmaya kadar birçok alanda iş birliğine gittikleri görülmektedir.

5. Sonuç

1980'lerin sonu ve 1990'ların başında merkezi planlama ekonomilerinin küresel düzeyde çöküşünün ardından, iki kutuplu dünyadan tek kutuplu dünyaya doğru bir dönüş yaşanmıştır. Ancak ABD'nin 1990'lı yıllardaki olumlu gelişimi, 2000-2010 döneminde tersine dönmüş ve dünya ekonomisi şekil değiştirmeye başlamıştır. 2001 yılında Goldman Sachs, geleceğin yükselen BRIC ekonomilerine ait olduğunu ileri sürmüştür. 2000'li yılların ortalarına doğru yeni bazı yükselen piyasa ekonomilerinin, özellikle N-11 ülkelerinin ön plana çıktığı görülmüştür.

2007 yılının ortalarına kadar süren bu olumlu süreç, 2008 yılında baş gösteren küresel ekonomik krizle birlikte tersyüz olmuş, özellikle gelişmiş Batı ülkelerinin krizden büyük ölçüde etkilendiği görülmüştür. Yaşanan küresel ekonomik krizin ardından, gelişmekte olan dünyanın görünümüne ilişkin tartışmalar giderek artmıştır. Özellikle çeşitli uluslararası yatırım şirketleri, ekonomik kuruluşlar ve bilim insanları, her geçen gün yeni projelerle ve yeni yayınlarla küresel

ekonomik düzeni etkilemeye devam etmektedirler. Artık bu tartışmalar BRICS'in ötesine geçmiş, Çin'in küresel ekonomi üzerindeki üstünlüğü, Küresel Büyüme Jeneratörleri (3G ülkeleri), CIVETS'ler, EA-GLS'ler, MIST'ler, MINT'ler, SAMI'lar ve Afrika'daki yeni orta sınıf tartışılmaya başlanmıştır. Belirtilen yeni projelerden BRICS oluşumu dışındakiler, henüz proje aşamasında olduğundan, tüm dünya BRICS'in yeni yapısı ve geleceğini konuşur hale gelmiştir.

Günümüzdeki yapılandırmasıyla BRICS, uluslararası ilişkilerde pozitif çok kutupluluğun kurulmasına katkıda bulunabilecek küresel yönetişimi etkileyecek güç merkezi ihtiyacını karşılamaktadır. BRICS yalnızca üyelerinin çıkarlarını savunmayı değil, aynı zamanda uluslararası ekonomik düzenin yeniden sistematik bir biçimde yapılandırılmasını kolaylaştıracak görüşmeler sağlamayı da amaçlamaktadır. BRICS mekanizması, çok yanlılığı güçlendirmeyi istemektedir. BRICS, önemli bir yapılanmadır. Bu yapılanmayla grup, daha geniş ve anlamlı görüş birliğine gidebileceklerini Yeni Delhi Deklarasyonu'nda göstermişler-

"BRICS yalnızca üyelerinin çıkarlarını savunmayı değil, aynı zamanda uluslararası ekonomik düzenin yeniden sistematik bir biçimde yapılandırılmasını kolaylaştıracak görüşmeler sağlamayı da amaçlamaktadır. BRICS, hem grup içi iş birliğinde hem de küresel yönetişimdeki reel değişimi teşvik etmede, ilginç ve umut verici bir mekanizmadır."

dir. BRICS, hem grup içi iş birliğinde hem de küresel yönetimdeki reel değişimi teşvik etmede, ilginç ve umut verici bir mekanizmadır.

AB Parlemantosunun 10 Ocak 2012 tarihli BRICS ve yükselen piyasa ekonomileriyle ilgili raporunda, aşağıda özetlenen kararlar bulunmaktadır (European Parliament, 2012):

- BRICS ve diğer yükselen piyasa ekonomileri, dış politika açısından küresel arenada güçlü bir ilgi görmektedir. Küresel ekonomik perspektifte, Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Endonezya, Meksika ve Türkiye'den oluşan yedi yükselen piyasa ekonomisinin 2050 yılında G7 ülkelerinden (ABD, Japonya, Kanada, İngiltere, Almanya, Fransa ve İtalya) daha büyük ekonomiye sahip olacakları beklenmektedir.

- Günümüzdeki mevcut krizlerin göstergesi olarak ortaya çıkan (emerged powers) ve yükselen güçler (emerging powers) arasında karşılıklı güçlü bir bağımlılığın olduğu da ileri sürülmektedir. Bu bağlamda BRICS'in, dış politika açısından belirgin istekleri olduğu dikkat çekmektedir. Böylece BRICS'in mevcut uluslararası yönetim sistemini değiştireceği görülmektedir. Bununla birlikte eğer kapsamlı bir yeni yönetim sistemi tasarlanabilirse, BRICS ülkeleri, Batının önemli ortağı (partneri) haline dönüştürülebilecektir.

- AB, ekonomik ve politik alanda BRICS ve diğer yükselen güçlerin ağırlığını zamanında dikkate alacak ve evrensel değerlerini yükseltmek için siyasi gücünü kullanacaktır.

Kaynakça

African Development Bank (AfDB), (2011). "The Middle of the Pyramid: Dynamics of the Middle Class in Africa", Market Brief, Chief Economist Complex, April 20, 2011,

http://www.afdb.org/fileadmin/uploads/afdb/Documents/Publications/The%20Middle%20of%20the%20Pyramid_The%20Middle%20of%20the%20Pyramid.pdf, (06.09.2012).

Agmael, Antoine van (2007), The Emerging Markets Century, How a New Breed of World-Class Companies Is Overtaking the World, New York, Free Press, 2007.

http://books.google.com.tr/books?id=GLj5hj7xN-54C&pg=PA38&lpg=PA38&dq=1981+The+Emerging+Markets+Century&source=bl&ots=d7b284c5jH&sig=nqQz-d8Wu6d9V-Oc_bsjcXNCjyFY&hl=tr&sa=X&ei=m2NfULDilcrnt-Qb--4H4Bw&ved=0CFIQ6AEwBQ#v=onepage&q=1981%20The%20Emerging%20Markets%20Century&f=false, (02.09.2012).

BBVA (2012), "BBVA EAGLES", <http://www.bbvaereasearch.com/KETD/ketd/ing/nav/eagles.jsp>, (24.09.2012).

BRICS (2012), Fourth BRICS Summit, New Delhi, 29 March 2012, <http://www.bricsindia.in/about.html>, (15.09.2012).

Buiter, Willem and Rahbari, Ebrahim (2011), "Global Growth Generators: Moving Beyond 'Emerging Markets' and 'BRIC', Global Economics View, Citigroup Global Markets, 21 February 2011.

http://www.econ.uzh.ch/faculty/groupzilibotti/Conferences/2011Nov21Demo/E_Rahbari.pdf, (06.09.2012).

Cox, Michael (2011), "A new world economic order?", December 2011, <http://www2.lse.ac.uk/newsAndMedia/commentAndOpinion/2012/01/cox.aspx>, (20.09.2012).

Dai, Shasha (2011), "BRIC, meet MIST", Wall Street Journal, May 17, 2011, <http://blogs.wsj.com/privateequity/2011/05/17/bric-meet-mist/>, (24.09.2012).

Elbasan, Pinar (2011), "Yeni Bir Uluslar arası Oluşum: MIST", Bilgesam, Bilge Adamlar Stratejik Araştırmalar Merkezi, 18 Kasım 2011,

http://www.bilgesam.org/tr/index.php?option=com_content&view=article&id=1226: yeni-bir-uluslararası-oluşum-mist&catid=116: analizler-ekonomi&Itemid=145, (22.09.2012).

European Parliament (2012), "Report on the EU foreign policy towards the BRICS and other emerging powers: objectives and strategies", 10 January 2012, EU Parliament, Committee on

Foreign Affairs, <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2012-0010+0+DOC+XML+VO//EN>, (10.09.2012).

Fidelity (2011), Looking beyond the BRICs, In Perspective, April 2011, <http://internetfileservers.phillip.com.sg/Poems/UnitTrust/Research/FidBRIC210411.pdf>, (24.09.2012).

Geoghegan, Michael (2010), "An East-West rebalancing act is essential to spur global recovery", HSBC Holdings plc, Wall Street Journal, 26 January 2010, http://www.hsbc.com/1/PA_esf-ca-app-content/content/assets/emi/2010/1007_emi_article_geoghegan_wallstreet.pdf, (24.09.2012).

Goldman Sachs (2001), "Building Better Global Economic BRICs", written by Jim O'Neill, Global Economics Paper No: 66, 30th November 2001, <http://www.goldmansachs.com/our-thinking/topics/brics/brics-reports-pdfs/build-better-brics.pdf>, (20.09.2012).

Goldman Sachs (2003), "Dreaming With BRICs: The Path to 2050", written by Dominic Wilson and Roopa Purushothaman, Global Economics Paper No: 99, 1st October 2003, <http://www.goldmansachs.com/our-thinking/topics/brics/brics-reports-pdfs/brics-dream.pdf>, (20.09.2012).

Goldman Sachs (2005), "How Solid are the BRICs?", written by Jim O'Neill, Dominic Wilson, Roopa Purushothaman and Anna Stupnytska, Global Economics Paper No: 134, 1st December



- 2005, <http://www.goldmansachs.com/our-thinking/topics/brics/brics-reports-pdfs/how-solid.pdf>, (20.09.2012).
- Goldman Sachs (2007a), "BRICs and Beyond", November 23, 2007, <http://www.goldmansachs.com/our-thinking/topics/brics/brics-and-beyond-book-pdfs/brics-full-book.pdf>, (20.09.2012).
- Goldman Sachs (2007b), "The N-11: More Than an Acronym", Global Economics Paper No: 153, <http://www.chicagobooth.edu/alumni/clubs/pakistan/docs/next11dream-march%20'07-goldmansachs.pdf>, (20.09.2012).
- Haibin, Niu (2012), "BRICS in Global Governance, a Progressive Force?", Dialogue on Globalization, Friedrich Ebert Stiftung, FES NEW YORK, April 2012, <http://library.fes.de/pdf-files/iez/global/09048.pdf>, (01.09.2012).
- Hult, Tomas (2009), "The BRIC Countiers", globalEDGE Business Review, Volume 3, Number 4, pp.1-2, 2009, <http://globalede.msu.edu/content/gbr/gBR3-4.pdf>, (20.09.2012).
- IMF (2012a), Country Information, <http://www.imf.org/external/country/index.htm> (15.08.2012).
- IMF (2012b), Download entire World Economic Outlook Database, April 2012, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2012/01/weodata/download.aspx>, (20.09.2012).
- Ing, Kenneth K.C. (2011), "The Shifting Global Economic Order and Its Impact on Corporate Immigration-A Canadian Perspective", The International Bar Association Annual Conference held in Dubai, U.A.E. on November 3, 2011, [http://www.abil.com/articles/ABIL%20Articles%20Global%20-%20CANADA%20-%20Economic%20Order%20and%20Impact%20on%20Corporate%20immigration%20\(Ing\).pdf](http://www.abil.com/articles/ABIL%20Articles%20Global%20-%20CANADA%20-%20Economic%20Order%20and%20Impact%20on%20Corporate%20immigration%20(Ing).pdf), (06.09.2012).
- investoo (2012), "MINTs", investoo Investing & trading network, <http://www.investoo.co.uk/knowledge/emerging-markets/mints/>, (24.09.2012).
- Korcan, Ufuk (2012), "BRICS'e karşı 'Türkiye'li SAMİ ülkeleri önerisi", Vatan Gazetesi, 23.04.2012, <http://haber.gazetevatan.com/bricse-karsi-turkiyeli-sami-ulkeleri-onerisi/445716/4/Haber#.UG-FYKrLN8gs>, (20.09.2012).
- Kuepper, Justin (2011), What are Emerging Markets? Finding and Investing in Emergin Markets, About.com Guide May 30, 2011, <http://internationalinvest.about.com/od/gettingstarted/a/What-Are-Emerging-Markets.htm>, (22.09.2012).
- Moura, Gilberto Fonseca Guimaraes de (2012), "BRICS", Ambassador of Brazil to Slovenia Roundtable EU and BRICS Academy of Active Citizenship and Entrepreneurship, 13 May 2012, <http://mrezaidejsi/wp-content/uploads/2012/05/BRICS-Presentation-Final.ppt>, (05.09.2012).
- MSCI (2012), MSCI Emerging Markets Indices, http://www.msci.com/products/indices/country_and_regional/em/, (24.09.2012).
- Patel, Khadija (2012), "Africa: reporter's Notebook-All Systems Go for Brics Summit in SA", 10 October 2012, <http://allafrica.com/stories/201210100709.html>, (12.10.2012).
- Ouiggin, John (2010), Zombie Economics, Princeton University Pres, <http://cec.shfc.edu.cn/download/7197588f-0576-4570-9ba8-82a105380c14.pdf>, (21.09.2012).
- Probitas Partners, (2011), "Private Equity Deskbook 2011", http://www.probitaspartners.com/pdfs/probitas_partners_private_equity_deskbook_2011.pdf, (24.09.2012).
- Rodrik, Dani (2011), "The Future of Economic Convergence", NBER Working Paper Series, Working Paper 17400, September 2011, <http://www.nber.org/papers/w17400.pdf>, (20.09.2012).
- Roughneen, Simon (2011), "After BRIC comes MIST, the acronym Turkey would certainly welcome", the guardian, 1 February 2011, <http://www.guardian.co.uk/global-development/poverty-matters/2011/feb/01/emerging-economies-turkey-jim-oneill>, (24.09.2012).
- Sally, Razeen, (2011), The Crisis and The Global Economy: A Shifting World Order?, ecipe Occasional Paper, No.3/2011, http://www.ecipe.org/media/publication_pdfs/the-crisis-and-the-global-economy-a-shifting-world-order.pdf, (06.09.2012).
- Siddiqui, Rushdi (2011), "The Case For Muslim BRIC: Saudi, Ankara (Turkey), Malaysia & Indonesia, or SAMI", AlifArabia, <http://alifarabia.com/2011/04/13/the-case-for-muslim-bric-saudi-ankara-turkey-malaysia-indonesia-or-sami/>, (21.09.2012).
- Siddiqui, Rushdi (2012), "SAMI+3-Islamic World's BRICS", Indian Muslim Observer, April 12, 2012, <http://www.indianmuslimobserver.com/2012/04/sami-3-islamic-worlds-brics.html>, (15.09.2012).
- Smith, Jack A. (2011), "BRIC Becomes BRICS: Changes on the Geopolitical Chessboard", Foreign Policy Journal, January 21, 2011, <http://www.foreignpolicyjournal.com/2011/01/21/bric-becomes-brics-changes-on-the-geopolitical-chessboard/2/>, (10.09.2012).
- Spence, Michael (2011), The Next Convergence: The Future of Economic Growth in a Multispeed World, Farrar, Straus and Giroux, New York, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/2011/03/pdf/books.pdf>, (22.09.2012).
- Subramanian, Arvind (2011). Eclipse: Living in the Shadow of China's Economic Dominance, Peterson Institute for International Economics, Washington, DC, September 2011. http://www.iie.com/publications/chapters_preview/6062/iie6062.pdf, (06.09.2012).
- Taleb, Nassim Nicholas (2010), The Black Swan, The Impact of the Highly Improbable, Second Edition, Penguin Books, London, England.
- The Economist (2009), "BRICs and BICs", The World in 2010, November 26, 2009. http://www.economist.com/blogs/theworldin2010/2009/11/acronyms_4, (24.09.2012).
- The Economist (2012), World GDP, Jun 26th 2012, <http://www.economist.com/blogs/graphicdetail/2012/06/focus-3>, (04.10.2012).
- UNCTAD (2009), World Investment Report 2009, Transnational Corporations, Agricultural Production and Development, http://unctad.org/en/docs/wir2009_en.pdf, (19.09.2012).
- Ülsever, Cüneyt (2006), "Emperyal devlet olmak ne demek?", Hürriyet Gazetesi, 31 Ağustos 2006, <http://www.turkcebilgi.com/kose-yazisi/94892/cuneyt-ulsever-emperyal-devlet-olmak-ne-demek>, (12.09.2012).
- World Bank (2012), World Development Indicators, <http://data.worldbank.org/sites/default/files/wdi-2012-ebook.pdf>, (03.10.2012).
- WTO (World Trade Organization) 82010), Trade Profiles, <http://stat.wto.org/CountryProfile/WSDBCountryPFView.aspx?Language=E&Country=BR,CN,IN,RU,ZA>, (08.10.2012).
- Xinhua (2010), "South Africa joins BRIC as full member", 2010-12-24, http://news.xinhuanet.com/english/2010/china/2010-12/24/c_13662138.htm, (15.09.2012).

ÇİN'DE TİCARETE HAKİM OLMAK ELİNİZDE.



Trade Center



Siz de ayrıcalıklı TEB müşterileri arasına katılın;
Çin'de ticaret yaparken bilmeniz gereken her şeyi öğrenin.
Ticaret yapmak için alacağınız izinlerden, ülkenin kültürüne kadar
her konuda sizi de ücretsiz olarak bilgilendirelim.

Ayrıntılı bilgi için 444 0 832 numaralı hattımızdan TEB Trade Center'ları arayabilirsiniz.



TEB

teb.com.tr

BÜTÇE

Euro Uygulaması Neden Krizde?

PROF. DR. GÜLEN ELMAS ARSLAN

Hittit Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü, Öğretim Üyesi

ÖZET

Bu çalışmada; 2008 yılından beri hüküm süren dünya ekonomisi krizinin derinleşmesinde en büyük risk olan EURO krizi, bu uygulamanın tıkanması ve bunun sonuçları üzerinde durulacaktır. Çalışma öncelikle tek para sistemi uygulaması olan EURO'nun neden işlemediği ve devamı konusunda ne tür riskler olduğu konularına açıklık getirmek üzerinde yoğunlaşacaktır. Yani bu çalışmanın asıl amacı; iktisat teorisi açısından ve sistem içindeki ülkelerdeki uygulamanın sonuçları açısından EURO krizinin arka planını irdelerdir. Böylece bu çalışma ile gerek iktisat ile ilgili çevrelerin gerekse de iktisat öğrencilerinin kafalarındaki; EURO uygulamasının neden tıkanıp, sorunun aşılıp aşılamayacağı, EURO'nun akıbeti ile ilgili senaryoların neler olduğu ve EURO'nun dağılması halinde dünya ekonomisinin nasıl etkileneceği sorularına bir ölçüde yanıt verilmiş olunacağı düşünülmektedir.

Giriş

Bilindiği üzere iktisat teorisinde klasik korumacı dış ticaret politikası enstrümanları; gümrük vergileri, kotalar, ithal yasaklayıcı liste ve kambyokontrolleridir. Özellikle neo-liberal iktisat politikalarının yaygın olarak genel kabul gördüğü 1980'lerden sonra koruyucu politikaları uygulamakta olan ülkeler önemli ölçüde bu uygulamalardan caymıştır. Ayrıca ITO/GATT/WTO kurumsal yapılarının da kat ettikleri yolun dünya ticaretinin serbestleştirilmesinde büyük katkısı vardır. Kısaca 1980 sonrası, aralarında Türkiye'nin de olduğu ihracata yönelik sanayileşme stratejilerini benimsemiş olan geç sanayileşme sürecindeki ülkeler uygulamakta oldukları klasik koruyucu politikalardan caymış, dış denklik hedefi için kullanabilecekleri tek politika enstrümanı olarak ellerinde döviz kuru politikaları kalmıştır. Ancak özellikle 1990'lardan sonra kısa vadeli sermaye hareketlerinin geldiği nokta ve bu ülkelerin kısa vadeli dış finansman tercihi nedeniyle bu politika enstrümanının da kullanılamaz hale geldiği kaydedilmelidir. Bir başka anlamda aynı durum

EURO alanı içindeki ülkeler için de geçerlidir. Şöyle ki; AB ülkeleri kendi aralarında tüm bu klasik koruyucu politikalardan Gümrük Birliği üyesi olmaları nedeniyle tümüyle caymışlardır. Tek para uygulaması (EURO) içinde olmaları nedeniyle de zaten dış açık ya da fazla durumunda uygulayabilecekleri döviz kuru politikaları da ellerinde bir politika enstrümanı olarak yoktur. Bu durumda kendi içlerinde kronik açık ve fazla veren ülkeler açısından sorun nasıl aşılabılır? Bu, EURO'nun devamı açısından yanıt bulunması gereken temel sorunlardan biridir. Yanıt bulunması gereken ikinci önemli soru işareti de; mali disiplin konusunda para alanı içindeki ülkelerin farklı uygulama ve keyfiyetlerinin nasıl aşılabacağına ilişkindir. Bu da EURO alanı içindeki ülkeler arasında rahatsızlık yaratan ve EURO'nun devamını riske sokan önemli bir konudur.

Bu çalışmada; iktisat teorisi temelinde bu sorulara yanıt aranırken konu, rezerv para savaşları ve dünya ekonomisi krizleri ile bağlantılandırılarak açıklanacaktır. Çalışmada öncelikle kısaca klasik koruma politikaları ve bunların kaldırılması veya azaltılması halinde dış denge açısından döviz kuru politikalarının önemi vurgulanacaktır. İkinci olarak EURO uygulaması kısaca açıklanırken, EURO uygulamasının devamı açısından mali disiplin ve dış denge sorununun niteliği ve önemine vurgu yapılacaktır. Son olarak EURO'nun devamı konusundaki senaryolara ve rezerv savaşları ve dünya ekonomisi açısından sonuçlarına vurgu yapılacaktır, EURO krizinin aşılamaması halinde dünya ekonomisinin içinde bulunduğu kriz ortamının derinleşmesine neden olup, olmayacağı sorgulanacaktır.

1. Kuramsal Çerçeve

Sanayileşmiş ve geç sanayileşme sürecindeki tüm ekonomiler açısından yerli sanayilerini korumak oldukça önemli ve kritiktir. Bu, iktisat öğretisiyle uğraşan çevreler açısından da hiç gündemini yitirmemiş bir konudur. Çarpıcıdır ki; ülkelerin tümü ve o ülkelerin yetiştirmiş olduğu iktisatçılar kendi kapitalist gelişmelerinin farklı evrelerinde farklı savunular

1 - Zira kısa vadeli spekülasyon sermaye çok nazlıdır. Yüksek faiz kazancı için gittikleri ülkelerde, kaldıkları süre içerisinde kazançlarını riske sokacak olan bir kur kaybı ile karşı karşıya kaldıklarında hızla o ülkeyi terk etmektedirler. Bu nedenle ilgili ülkelerin otoriteleri ulusal paranın aşırı değerlendirilmesi sürecine dış açıklarının artması pahasına göz yummaktadır.

"1980 sonrası, aralarında Türkiye'nin de olduğu ihracata yönelik sanayileşme stratejilerini benimsemiş olan geç sanayileşme sürecindeki ülkeler uygulamakta oldukları klasik koruyucu politikalardan caymış, dış denklik hedefi için kullanabilecekleri tek politika enstrümanı olarak ellerinde döviz kuru politikaları kalmıştır."

içinde olmuşlardır. İlk sanayileşen ülke olarak Birleşik Krallık hep liberal iktisat ve dış ticarete serbestinin savunulduğu coğrafya olmuştur. Zira sanayi ürünlerinde uluslararası piyasalarda rekabet avantajı olan ve satmak durumunda oldukları sayısız ürünü vardır ve o ürünleri üretme sürecinde diğer ülkelerden almak zorunda oldukları hammaddeler vardır. Öte yandan bir yandan Birleşik Krallık'ın ürettiği sanayi ürünlerine ihtiyacı olan ve bir yandan da onun sanayi ürünlerindeki üstünlüğüne karşı kendi sanayilerini koruma gereği duyan Kıta Avrupası ülkelerinde ise korumacı eğilimler ve söylemler hâkimdir. Bunların başında Almanya'da Frederic List gelmektedir. Aynı durumda olan ABD'de de Alexander Hamilton, List gibi dış piyasalarda rekabet edebilecek noktaya gelene kadar yeni gelişen sanayileri koruma fikri üzerine kurulu "bebek endüstriler" tezini savunmaktadır². Aslında aynı ikilem şimdinin gelişmiş ekonomilerinde de halen yaşanmaktadır. Örneğin "stratejik sektörlerde koruma" şimdinin sanayileşmiş ekonomilerinde büyük, kritik ve ekonomileri açısından yaşamsal öneme haiz endüstrilerinin korunmasını savunur³. Koruma konusunun tüm ekonomiler açısından çok kritik olmasının yanı sıra bilinen bir başka gerçek de korumacı politikaların arttığı dönemlerde dünya ekonomilerinin küçülmüş ve aksi halde de genişlemiş olduğudur. Örneğin, koruyucu politikaların aşırı boyutlara ulaştığı ve uluslararası rezerv para konusunda bir belirsizliğin olduğu, iki dünya savaşı arasındaki

yıllarda dünya ekonomilerinin çarpıcı boyutlarda küçüldüğü bilinen bir gerçektir. Dünya ekonomisinin kaydedilir derecede daraldığı meşhur 1929 ekonomik krizi de o yıllara denk gelmektedir. Bu nedenlerle ülkeler daha İkinci Dünya Savaşı bitmeden bir araya gelmiş ve dünya ticaretinin olabildiğince serbestleştirilmesi için çalışma başlatmışlardır. Çok yanlı ticaret ve çok yanlı ödemeler sisteminin geliştirilmesi için bir yandan uluslararası rezerv paranın belirlenmesi ve istikrarlı ve gerçekçi kur sisteminin oluşturulması, bir yandan da dünya ticaretini serbestleştirecek kurumsal yapıların meydana getirilmesi hedeflenmiştir. Bilindiği üzere IMF, Dünya Bankası (IBRD) ve Uluslararası Ticaret Örgütü -ITO- (ki bu kurum hayata geçmemiş, yerine GATT bu süreci Dünya Ticaret Örgütü -WTO- kurulana kadar taşımıştır) bu sürecin ürünü olarak doğmuş olan üç kurumsal yapıdır. Aslında EURO'nun da bu sürecin sonucunun bir ürünü olduğunu söylemek yanlış olmaz. Zira bu üç örgütü doğuran ve sabit kur rejimini tahsis eden Bretton Woods sistemi, Mart 1973'te nihayete ermiştir. Ancak sabit kur rejiminin politikalarda netlik ve belirlilik avantajını yaşamak isteyen Avrupa, sabit kur arayışını sürdürmüş ve bu arayış da EURO'yu yaratan süreci oluşturmuştur. EURO bugün Bretton Woods sisteminin dağılmasıyla uygulanan farklı kur rejimleri içerisinde sabit kur rejimlerinden biridir⁴.

Neticede dünya ekonomisinin genişleme trendini yakalaması açısından dış ticaretin serbestleştirilmesi

2- Bakınız, G. Elmas (1998), Doktora Tezi Gümrük Birliği Üyeliğinin Türkiye'de Yaratacağı Fiyat Hareketleri, GÜ, SBE, İktisat ABD, s. 7.

3- Bakınız "Stratejik Ticaret Politikası". T. Walter (2002), Dünya Ekonomisi, Alfa Yayınları, İstanbul, ss. 268-272 ya da H. Seyidoğlu (2003), Uluslararası İktisat, Güzem Yayınları, İstanbul, s.127.

4- Günümüzde farklı ülkeler; sabit kur rejimleri, ara rejimler ve esnek kur rejimleri uygulamaktadır. Sabit kur rejimleri; para alanları, parasal birlikler ve para kurulu uygulaması şeklinde üç başlıkta toplanmaktadır. EURO parasal birliklere örnektir. Yani EURO, sistem içindeki ülkeler açısından sabit ve diğer para birimleri karşısında da esnek kur uygulaması niteliğindedir.

çabaları GATT nezdinde yavaş ama başarılı bir sürecin sonucunda önemli bir noktaya ulaşmıştır. Öte yandan küresel kıyasıya rekabet baskısı, gelişmiş ekonomiler için dahi ekonomik dayanışma ruhunu ve girişimlerini hızlandırmıştır. Bunlar arasında diğer ekonomiler karşısında rekabet avantajı yakalama çabasında olan Avrupa ülkeleri için AB süreci de vardır. Yani bir yandan GATT'ın serbestleşme yolunda kat ettiği yol, bir yandan da AB'nin kendi içinde tam serbest ticaretin tahsis nedenleri ve birlikte uygulama noktasına eriştikleri tek para uygulaması ile kendi içlerinde dış denklik sorununu nasıl aşacakları konusu, para birliği içindeki ülkeler için tam bir çıkmaz haline gelmiştir. EURO'nun devamı konusunda temel problemlerden biri olan sistem içindeki ülkelerin kendi içlerinde dış denklik konusunu nasıl aşacaklarını irdeleyen bölüm hemen bundan sonraki ilk başlığımız olacaktır. İkinci başlığımız ise mali disiplin vurgusu üzerine kurgulanacaktır.

II. EURO Uygulaması İçinde Olan Ülkelerde Dış Denklik Sorunu

Dış ticarete bilinen klasik koruyucu politika araçlarının gümrük vergileri, kotalar, ithal yasaklayıcı liste ve kambiyo kontrolleri olduğunu daha önce belirtmiştik. Bu politikalardan en tercih edileni gümrük vergisi uygulamaları olup, ithal edilen bir ürün üzerine uygulanacak olan bir vergi ile o mal iç piyasada (malın ithal fiyatı+vergi şeklinde) vergi kadar daha pahalı tüketiciye ulaşmasının sağlandığı bir politika aracıdır. Böylece iç piyasada bu vergili fiyat düzeyine kadar üretim yapabilecek yerli üretici ithal mal ile rekabet şansı yakalamakta ve üretimlerini sürdürülebilmektedirler. Kota uygulaması; öncelikli mal ithalatına göre her malda ihtiyaç kadar ithalatı amaçla-

maktadır. İthal yasaklayıcı listeler ise genellikle lüks tüketim malı ya da stratejik ve kritik mallara uygulanan yasaklara göre düzenlenir ve uygulanır. Kambiyo kontrollerinde ise; bir ülkeye döviz giriş ve çıkışı merkez bankaları aracılığıyla resmi makamların izni ve bilgisi eşliğinde yapılır. Bu uygulamada ülkenin döviz potansiyeli ve tahsisine ilişkin bir netlik vardır. Bu nedenle bu politika aracı döviz kaynaklarının öncelikli tahsisi açısından kota ve ithal yasaklayıcı liste uygulamaları ile birlikte kullanılır. Bu uygulamaların iktisat öğretisinde bilinen pek çok pozitif ve negatif etkisi söz konusudur. Bu uygulamalardan vazgeçmenin en önemli negatif etkisi kronik dış açık durumunda politika yapıcılarının elinde döviz kurundan başka politika aracı kalmamış olmasıdır. Bu nedenle dış ticarete serbesti tercihi durumu ile birlikte dış denklik hedefi açısından tek ve en önemli politika aracı döviz kuru haline gelmektedir. Yani dış açık veriyor iseniz, döviz kurunu öyle bir noktada belirlersiniz ki; ithalatı pahalılaştırıp, ihracatı da cazip hale getirebilir ve dış denklik sağlayabilirsiniz. Örneğin bir pilot kalemin fiyatının 1 dolar olduğunu varsayalım. 1 dolar = 1,5 TL iken, 1 dolar = 1,8 TL'ye yükselir. TL'nin değer kaybı üzerine ithalatçı, kalemin fiyatındaki 0,3 TL artış nedeniyle bir miktar ithalattan cayarken, bu marj arasında üretim yapabilecek yerli üretici de üretimde devreye girecektir. İhracatçı ise önceden ihraç ettiği bir kalem karşısında kazandığı 1 doları önceden iç piyasada bozdururken -1,5 TL alırken- artışla birlikte 1,8 TL alacaktır. Kâr marjı arttığından onun için ihracat daha cazip hale gelmiştir.

Oysa tek para uygulamasına dâhil olan AB üyesi ülkeler için dış denkleme konusunda yukarıda sözünü ettiğimiz ne klasik koruma politika araçları ne de kur politikası aracı uygulama şansları kalmıştır. Öyleyse

"Gümrük vergileri, kotalar, ithal yasaklayıcı liste ve kambiyo kontrolleri, dış ticarete bilinen klasik koruyucu politika araçlarıdır. Oysa tek para uygulaması içinde olan AB üyesi ülkeler için dış denkleme konusunda ne klasik koruma politika araçları ne de kur politikası aracı uygulama şansları kalmamıştır. Bu nedenle iç ve dış denkliliği sağlamada önerilen bir başka senaryo da optimum para sahasını gerçekleştirirmede daha fazla yol kat etmek olmaktadır. Ancak bu önerinin kısa dönemde gerçekleştirilmesi ve hızla sonuçlar vermesini beklemek hayal olacaktır."

bu ülkeler kronik dış açık ve fazla konusunda nelerle yüz yüzedirler?

Para sistemi içindeki iki büyük ekonomiyi örnek olarak alalım. Bunlardan biri Almanya biri de Fransa olsun. Fransa'nın Almanya ile ticaretinde dış açığı olduğunu varsayalım. Para sistemi içinde bulunması nedeniyle Fransa'nın dış denge sağlamak için elinde ne klasik koruma araçları ne de döviz kuru politikası vardır. Bu durumda Fransa'nın dış dengesini sağlamasının yegâne yolu, Fransa'da gelirlerin ve fiyat seviyesinin düşüp, Almanya'da yükselmesidir. Böylece Fransa'da ihraç ürünlerinin göreceli fiyatı düşüp rekabet şansı artarken, Almanya'da da tersi bir süreç yaşanacaktır. Piyasa mekanizmasının kısa ve orta vadede bunu sağlaması olası değildir, maalesef. Öyleyse Fransa'da politika yapımcıların gelirler ve fiyatların düşmesine yönelik uygun politika sepeti de geliştirmeleri gerekecektir.

Herhangi bir nedenden dolayı Fransa'da tüketicilerin Alman mallarına talebinin artmış olduğunu varsayalım. Başlangıçta Alman mallarına olan talep artışı; Almanya'da sonsuz esnek arz eğrisi olamayacağı için bir miktar üretim artışına yol açarken, bir miktar da fiyat artışına yol açacaktır. Bu gelişme ile birlikte nispi fiyat yapısı değişecek, Almanya'da fiyatlar yükselirken göreceli olarak Fransa'da düşecektir. Ancak süreç bu kadar basit değildir şüphesiz. Piyasa güçleri tek başına dış ticaret dengesini ortadan kaldırmaya yetmeyeceği için Almanya'da politika yapımcılar gelirler ve fiyat seviyesini daha da artırıcı politikalar uygulamalıdır. Aynı şekilde Fransa'nın da tersi bir politika uygulayarak gelirleri ve fiyatları düşürmesi ve ihraç ürünlerini göreceli olarak ucuzlatması gereklidir. Bu politikalar dış ticaret dengesinin karşılıklı olarak iyileşmesini sağlamakla birlikte Fransa'da ücretlerin düşmesine ve Almanya'da da enflasyona sebebiyet verecektir.

Bu iki ülkede de açığa çıkacak olan ekonomik problemler uzun süre taşınamaz. Bu durum her ülke için



de rahatsızlık verici nitelik taşır. Bu nedenle iç ve dış denkliliği sağlamada bir başka seçenek daha mevcuttur: Bunu optimum para sahası⁵ çerçevesinde açıklamak olasıdır: Optimum para sahasını gerçekleştirmede dört konuda başarı sağlamanız gerekmektedir ki, bunların ikisi sistemin işleminde hayatiyet taşır. Bunlarda birincisi ücret-fiyat esnekliği, ikincisi iş gücünün dolaşım esnekliğidir. Bu iki koşul sağlanırsa, her iki ülkede de aktarma mekanizması nasıl işleyecektir? Başlangıçta talepteki bir kaymanın (Fransız mallarına talebin düşmesinin) Fransa'da istihdamı azaltacağını bekleriz. Eğer fiyatlar ve ücretler esnek ise, işsiz kalan Fransız işçiler tekrar işe alınmak için daha düşük ücrette çalışmayı kabul edeceklerdir. Ücretlerin düşüşü daha fazla üretimi teşvik edeceğinden Fransa'nın toplam arz eğrisi sağa kayacaktır. Bu da ürün fiyatlarının düşmesi ve rekabet şansının artması anlamına gelir. Böylece Fransız mallarına talep artacaktır. Almanya'da başlangıçta Alman mallarına olan talep artışı, iş gücü talebini arttıracak ve Almanya'da ücretlerin yükselmesine (ve devamında fiyatların artmasına) neden olacak ve neticede toplam arz eğrisi sola kayacaktır.

Esnek ücretlerin yanı sıra bir başka çıkış yolu da iş gücünün hareketliliğinin olabildiğince artmasıdır. Örneğin Fransa'da işsizlik açığa çıktığında Fransız işsizler iş gücü talebinin artış trendinde olduğu Almanya'ya göçselerdi bu, Almanya'da ücretlerin hızla yükselme-

5- Bakınız Okan AKTAN (1983), *Para Birlikleri Kuramı ve Avrupa Para Sistemi*, HÜ Yayınları, No: 4, Ankara ve DEMİREL, Baki (2011), *"Optimum Para Alanları Kuramı ve Türkiye'nin AB Para Sistemine Katılım Durumunun Analizi"*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, GÜ, SBE, Ankara.



sinin önünü kesecek ve Fransa'da da tersi olacaktı. Bu durum dış denge sürecini olumsuz etkileyecektir. Ancak modern sanayi toplumlarında işsizlik yardımı ve bazı sosyal destekler vardır. Bu destekler işsiz kesimin de mallara talebinin sürmesi anlamını taşır. Bu nedenle işsizlerin Fransa'dan Almanya'ya göç etmesi Fransa'nın talep miktarında üretim miktarına göre daha fazla azalma meydana getirir. Talepteki azalma hem fiyatlarda düşme eğilimi yaratacak hem de ihracat potansiyelinde artış anlamına gelecektir.

Özetle eğer entegrasyon içindeki ülkelerde ücret/fiyat esnekliği ve iş gücünün hareketliliği söz konusu ise Fransa işsizlik, Almanya enflasyon ile boğuşmaktan dış ticarette denkleşmede iyileşme sağlayacaklardır. Ancak hesaba katılmalıdır ki; ne piyasa mekanizması bir sihirli ücret/fiyat mekanizmasına sahiptir ne de iş gücü tam hareketliliği gerçek hayatta söz konusudur. Zira ücret ve fiyatların aşağı doğru indirilmesi zordur ve belli bir yaş skalasındaki iş gücünün göç konusunda çok istekli olmasını da beklememek lazımdır.

Aslında bugün ciddi bir sürdürülebilirlik tartışmasının konusu olan EURO'nun devamı önündeki temel sorunlardan biri olan dış dengesizlik problemini aşmada öne sürülen entegrasyonun daha ileri boyutlara taşınması tam da bu konular ile ilişkilidir. İktisat teorisinde EURO uygulamasının tam anlamıyla bir optimum para sahası olarak nitelendirilebilmesi için ücret/fiyat esnekliğinin ileri boyutlarda olması, iş gücü hareketliliğinin tam olması, saha içindeki ülkelerin birbirlerinin önemli ölçüde ticaret partnerleri olma-

sı ve ekonomilerinin dışa açıklık oranlarının yüksek olması gerekmektedir.⁶ Bu nedenledir ki; EURO'nun devamını sağlamada önerilen bir başka senaryo da optimum para sahasını gerçekleştirmede daha fazla yol kat etmek olmaktadır. Ancak daha sonra da krizi aşma senaryoları arasında yer vereceğimiz bu önerinin, kısa dönemde gerçekleştirilmesini ve hızla sonuçlarını vermesini beklemek hayal olacaktır.

III. AB'de Mali Disiplin Sorunu

Bilindiği üzere EURO alanı içindeki ülkeler, kamu maliye politikaları açısından kendi içlerinde rahatsızlık yaratacak şekilde farklı uygulamalar sürdürmektedirler. Devletin bütçe gelirleri ve giderleri arasında ülkeler açısından uygulama yönüyle makas oldukça açıktır. Bütçe açığı yüksek olan ülkeler sürekli piyasalardan borçlanmak yoluyla süreci taşımaktadırlar. Borç yığılması nedeniyle de süreç tıkanma noktasına gelmiş ve bu ülkeler de uluslararası arenada kredibilitelelerini yitirmeye başlamışlardır. Bunun faturası da önemli ölçüde tek para sistemi içindeki güçlü ekonomilere yönelmiştir. Bu konuda aşağıdaki alıntı açıklayıcı olacaktır:

"Ekonomik İstikrar ve Büyüme Paketi'nin (SPG) misyonu, para ve maliye politikaları arasındaki eşgüdüm yolu ile birliğin istikrarlı büyümesine yardımcı olmaktır. Bunun için ise kamu bütçesinin dengede olmasını yani sıkı bütçe politikasını benimsemiştir. SGP'nin orta ve uzun dönemde bütçe denkliliğini şart koşmasının ise geçerli nedenleri vardır. Bunlardan birincisi, üye ülkelere bütçe harcamaları konusunda serbestlik tanınması halinde onların uygulayacağı genişleyici bütçe harcamalarının parasal birlik içerisinde tıpkı bedavacı sorunu (free riding) gibi bir etki yaratmasıdır. Bu iş birliğine bağlı olmayan durum tüm parasal birlik içerisinde bütçe sorununun yaygınlaşmasına ve bütçe açıklarının optimal seviyeden uzaklaşmasına neden olabilecektir (Ecihngereen, 2005:3-10; Bruni, 2004: 37). İkinci neden, birinci nedenle bağlantılıdır ve ahlaki tehlike (Moral Hazard) ile açıklanmaktadır. Buradaki ahlaki tehlike bütçe açığı verenlerin bir kriz durumunda diğer ülkeler ve/veya Avrupa Merkez Bankası (ECB)

6- Aktan ve Demirel, a.g.e.

"EURO alanı içindeki ülkeler, kamu maliye politikaları açısından kendi içlerinde rahatsızlık yaratacak şekilde farklı uygulamalar içerisindeyler. Devletin bütçe gelirleri ve giderleri arasında ülkeler açısından uygulama yönüyle makas oldukça açıktır. Bütçe açığı yüksek olan ülkeler sürekli piyasalardan borçlanmak yoluyla süreci taşımaktadırlar. Borç yığılması nedeniyle de süreç tıkanma noktasına gelmiş ve bu ülkeler de uluslararası arenada kredibilitelerini yitirmeye başlamışlardır. Bunun faturası da önemli ölçüde tek para sistemi içindeki güçlü ekonomilere yönelmiştir."

tarafından bu açığın finanse edileceğine (bail-out) dair güvenceye sahip olmasıyla ortaya çıkar. Bu ise parasal birliğin istikrarını ve devamlılığını sarsıcı bir gelişmedir. Bundan dolayı SGP sıkı bir bütçe disiplini şart koşmuştur. SGP, orta ve uzun dönemde bütçe denkliliği hedefine ulaşmak ön koşulu ile ve Maastricht ölçütü olarak kabul edilen (Borç Stoku /GSMH) % 3 oranından taviz verilmeden, Avrupa Para Birliği (EMU) içerisinde negatif bir talep şokuyla karşılaşılması durumunda ve/veya otomatik istikrarlandırıcının devreye girdiği (işsizlik oranının yükselmesi gibi) durumlarda genişleyici bütçe harcamalarına izin vermektedir. Bu, üye ülkelerin EMU içerisinde bağımsız para politikası uygulayamamasından kaynaklanmaktadır (Bruni, 2004: 37-44). Esas vurgulanması gereken nokta bütçe disiplini konusunda üye ülkeler arasında eş güdümün sağlanması olmalıdır. ..." (Demirel, 2011: 309).

Yine bilindiği üzere EURO uygulaması içine ülkeler alınırken mali kriterleri de içeren "Maastricht Kriterlerini" karşılayıp karşılamadıkları hususunda takibe alınmaktadırlar. Maastricht kriterlerinin ikisi ise direkt üye ülkelerin mali disiplinine ilişkindir. **Maastricht (1993) kriterleri, AB'ye üye ülkelerin parasal birliğe katılabilmeleri için sağlamaları gerekli şartlardır. Bunlar:**

- 1- Toplulukta enflasyon göstergesinde en iyi performans sergileyen üç ülkenin yıllık enflasyon oranları ortalaması ile ilgili üye ülke enflasyon oranı arasındaki fark 1,5 puanı geçmemelidir.
- 2- Üye ülke devlet borçlarının GSYİH'sına oranı yüzde 60'ı geçmemelidir.
- 3- Üye ülke bütçe açığının GSYİH'sına oranı yüzde 3'ü geçmemelidir.

- 4- Herhangi bir üye ülkede uygulanan uzun vadeli faiz oranları 12 aylık dönem itibarıyla fiyat istikrarı alanında en iyi performans gösteren 3 ülkenin faiz oranını 2 puandan fazla aşmayacaktır.

EURO uygulamasına geçilirken; Avrupa Para Enstitüsü ve Avrupa Konseyi tarafından hazırlanan raporlara bağlı olarak uyum kriterlerini yerine getiren 11 birlik üyesinin parasal birliğe dâhil edilmesi karara bağlanmıştır. Bu ülkeler, Almanya, Avusturya, Belçika, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İrlanda, İspanya, İtalya, Lüksemburg ve Portekiz olarak belirlenmiştir. İngiltere, Danimarka ve İsveç kendi tercihleri sonucu Avrupa Para Birliği'nin dışında kalırlarken, Yunanistan uyum kriterlerini sağlayamadığı için başlangıçta birlik dışında tutulmuş, daha sonra parasal birliğe dâhil olmuştur. Şimdilerde, sonraki katılımlarla birlikte (Malta, Güney Kıbrıs, Slovenya, Slovakya ve Estonya) para alanı içindeki ülke sayısı on yediye (17) ulaşmıştır.

Bu uygulamanın aksak yanı, ülkeler para sistemine dâhil edilirken, bu kriterler çerçevesinde yakın takibe alınırken sistem içinde bu kriterlerden uzaklaştıklarında konunun ne geri dönüşü ne de bir yaptırımı olmasıdır. Nitekim günümüzde para sistemi içindeki ülkelerin çoğu bu kriterlerden bir hayli uzaklaşmış durumdadırlar. Örneğin 2010 yılı sonu itibarıyla "bütçe açığının GSMH'ya oranının yüzde 3'ü aşmaması gerekir" kriteri ölçü alınarak bazı üye ülkelere baktığımızda şu tablo ile karşılaşırız: **İrlanda** (-32,4 %), **Yunanistan** (-10,5 %), **İspanya** (-9,2 %), **Portekiz** (-9,1 %), **Slovakya** (-7,9 %) ve **Fransa** (-7,0 %) dir. Bu oranlar para alanı dışında kalan bazı Birlik üyesi ekonomilerde de şu şekildedir: **Birleşik Krallık** (-10,4 %), **Polonya** (-7,9 %), **Letonya** (-7,7 %), **Litvanya** (-7,1 %).

Yine aynı yıl için “**kamu borcunun milli gelire oranının yüzde 60 olması gerekliliği kriteri**” açısından bakıldığında ise tablo şöyledir: **Yunanistan** (142,8 %), **İtalya** (119,0 %), **Belçika** (96,8 %), **İrlanda** (96,2 %), **Portekiz** (93,0 %), **Almanya** (83,2 %), **Fransa** (81,7 %), **Avusturya** (72,3 %), **Malta** (68,0 %), **Hollanda** (62,7 %), **Güney Kıbrıs** (60,8 %) ve **İspanya** (60,1 %)’dır. Bu oranlar para alanı dışında kalan bazı Birlik üyesi ekonomilerde de şu şekildedir: **Macaristan** (80,2 %), **Birleşik Krallık** (80,0 %).

Neticede gözleneceği üzere AB’deki pek çok ekonomi, mali disipline ilişkin olan bu iki kriterden bir hayli uzaklaşmış görünmektedirler. Bütçe disiplini tekrar sağlamanın da önünde pek çok zorluk vardır. Örneğin pek çok Avrupa ekonomisinde bütçe kalemleri içinde kamu personel giderlerini azaltmak oldukça zordur. Ayrıca görece olarak çevre ekonomilerin kalkınma süreçlerinin gereği yatırım harcamaları daha yüksek olacaktır. Öte yandan Avrupa ekonomileri açısından sosyal politika öncelikleri ve transfer harcamaları günümüz pek çok ekonomisine göre geleceksel olarak daha fazladır. Bunun Avrupa ülkelerinde tarihi kökeni olan yasal zemini de vardır. Bu nedenlerle bütçe disiplini sağlama ve uyumlaştırmanın önündeki güçlükleri bu örnekleri çoğaltarak Avrupa ekonomileri için çeşitlendirmek de olasıdır.

Ele aldığımız bu son iki başlık birlikte düşünüldüğünde, günümüzde sorun yaşayan pek çok Birlik üyesi ülkede cari açık sorunu yaşayan ülkelerin (Yunanistan, İtalya vd.) aynı zamanda iç açık sorunu da yaşadığı gözlenmektedir. Yani bu ülkelerin ikiz açık problemi ile karşı karşıya oldukları ilgili literatürde de kaydedilmektedir.

IV. EURO’nun Devamına İlişkin Senaryolar ve Dünya Ekonomik Krizi

Bu bölümde öncelikle rezerv para ve rezerv para savaşları konusuna açıklık getirilmesi düşünülmek-

tedir. Devamında; rezerv para konumu itibarıyla EURO’nun durumu, devamı ve EURO krizinin dünya krizinin derinleşmesinde neden büyük risk olduğuna ve EURO’nun akıbeti ile ilgili senaryolara yer verilecektir.

Vurgulamak gerekir ki, EURO’nun bir fiziki para olarak 2002’nin başından itibaren dünya piyasalarına çıkmasıyla birlikte bir rezerv para olarak dünyada hızla genel kabul görmesi, hali hazırda rezerv para işlevi gören dolara olan güvenin ciddi olarak azalmış olmasından kaynaklıdır. Dolar, İkinci Dünya Savaşı’ndan hemen sonra oluşturulan uluslararası para sistemiyle birlikte rezerv para olma misyonunu uluslararası arenada teyit ettirmiştir. Bilindiği üzere IMF ve Dünya Bankası’nı da doğuran bu uluslararası para sistemi süreci 1971-73’te yaşanan tıkanma ile çökmüştür. Ama tıpkı sistemin kurumları olan IMF ve Dünya Bankası gibi sistemin rezerv parası olan dolar da misyonunu günümüze kadar sürdürmeye devam etmiştir. Ancak sistemin çökmesine yol açan reel ekonomik nedenler, rezerv para misyonunu taşıyan dolara olan güven bunalımının da temel kaynağıdır. Kısaca rezerv para olan doların arkasındaki ekonominin zafiyetleri ve yapısal sorunları güven bunalımındaki asıl temel sorun olmaya devam etmektedir. ABD ekonomisinin devasa dış açıkları bu güven bunalımının ana kaynağıdır. Zira bir rezerv paranın iyi bir rezerv para olabilmesi için iktisat teorisinde tanımlanmış üç temel özelliği taşıyor olması gereklidir: Bunlardan ilki, “İyi bir rezerv paranın, dünyanın neresinde olursa olsun bir ödeme aracı olarak genel kabul görmesi gerekir” ilkesidir. İkincisi, rezerv paranın değer biriktirme aracı olma misyonunu iyi taşıması gerektiridir. Çünkü bireyler, kurumlar ya da devletler ellerindeki rezerv paranın değer kaybetmesini istemezler. Üçüncü olarak rezerv paranın ortak hesap

“Ülkeler EURO uygulaması içine alınırken “Maastricht Kriterlerini” karşılayıp karşılamadıkları hususunda takibe alınmaktadırlar. Maastricht kriterlerinin ikisi ise direkt üye ülkelerin mali disiplinine ilişkindir. Ancak AB’deki pek çok ekonomi mali disipline ilişkin olan bu iki kriterden bir hayli uzaklaşmış görünmektedirler.”

"EURO'nun bir fiziki para olarak 2002'nin başından itibaren dünya piyasalarına çıkmasıyla birlikte bir rezerv para olarak dünyada hızla genel kabul görmesi, hali hazırda rezerv para işlevi gören dolara olan güvenin ciddi olarak azalmış olmasından kaynaklıdır. Başta ABD ekonomisinin devasa dış açıkları bu güven bunalımının ana kaynağıdır."

birimi olması gereklidir.⁷ Bu nedenle de rezerv paranın istikrarlı olması önemlidir. Ancak ABD ekonomisinin başta dış açıkları olmak üzere yapısal ekonomik sorunları nedeniyle doların istikrarlı bir para olamayacağı kanaatinin oluşması, uzun yıllardır iyi bir rezerv para olma özelliklerini taşıyamamasının temel nedenidir. EURO'nun dünya piyasalarına sunulmasıyla birlikte rezerv para olarak hızla kabul görmesi bununla yakından ilişkilidir. Bu hızlı kabul EURO'nun piyasaya çıktığı andan itibaren dolar karşısında hızla değer kazanmasına yol açmıştır. Ancak bu hızlı değer kazanma süreci aslında AB ekonomilerini zora sokmuştur. Çünkü zaten durgunluk içinde olan ve çok düşük trendde büyüyen Avrupa ekonomileri, para birimleri EURO'nun değer kazanmasıyla birlikte ihracat endüstrilerinde rekabet şanslarının zayıflaması, ithalatın ucuzlaması ile dış açıklarının büyümesi sorunları ile karşı karşıya kalmışlardır. Bu da aslında onlar için durgunluk sürecini körükleyen bir gelişme anlamına gelmiştir. Zira zaten bir durgunluk yaşarken, EURO'nun değerlenmesiyle ihracat ve ithalatı ikame eden bazı endüstrilerde de bir daralma süreciyle boğuşmak durumunda kalmışlardır. Bu nedenle aslında ABD'de uygulanan, faiz politikası aracılığıyla doların değerini yükselten para politikası uygulamaları örtük olarak onların da destekleyecekleri bir gelişme olmuştur. Zira bu noktada ABD'de politika yapıcılar, dış denkliliği ikinci plana iten ve doların rezerv para olarak konumunun güçlendirilmesi tercihini öncelik alan bir politika sepeti uygulamayı seçmişlerdir.

Burada açıklamak gerekir ki; rezerv paranın arkasındaki ekonomilerin klasik bilinen şu ikilemi söz konusudur: Paralarının rezerv para olması onlara iki önemli avantaj sağlamaktadır. Birincisi paraları dünyada genel kabul gördüğü için varsa dış açıklarını para basarak finanse etme şansına sahiptirler. Oysa diğer ekonomiler yüksek faiz maliyeti ve bazen de kur primine katlanarak bunu sağlayabilmektedirler.



Öte yandan rezerv paranın arkasındaki ekonomilerin diğer avantajları da senyoraj kazançlarıdır. Bunların yanı sıra rezerv paranın arkasındaki ekonomiler için rezerv paraya sahip olmanın en büyük dezavantajı ise paranın aşırı değer kazanmasının sonucu dış ticarette bu ekonomilerin rekabet şansını yitirmesi ve ihracat endüstrilerindeki gerilemeye paralel olarak ekonomik büyümenin ivme kaybetmesidir. Bu nedenle ABD, EURO'nun rezerv para olarak doların tahtını sallamasından rahatsız olduğu anda faiz hadlerini yükseltmiş ve dolara talebin artmasıyla dış açıklarının büyümesi pahasına doların değerinin yükselmesi sürecini bir süre teşvik etmiştir. Bazen de ABD iktisat politikalarında dış denkliliği önceliklerine almaktadır. ABD, doların rezerv para misyonunu taşımasının avantajlarından bir yandan vazgeçmek istemezken bir yandan da bazen dış denkliliği öncelikleri arasına alarak zaman zaman iktisat politikası geliştirmek durumunda kalmıştır. Aynı ikilem Avrupa bölgesi için de geçerlidir. Bir yandan para sistemi içindeki ülkeler EURO'nun rezerv para tahtına oturmasını ve bunun avantajlarını doların elinden almak isterken bir yandan da ihracatta rekabet gücünün zayıflaması ve durgunluk riski ile yüz yüze gelmiştir.

Günümüzde rezerv para işlevini dolar, EURO ve altın birlikte taşımayı sürdürmektedir. Altının rezerv para işlevinden uzaklaşması aslında Birinci Dünya

7- Dilek Özbek (1999), *Uluslararası Para Sistemi*, İmaj Yayıncılık, Ankara.

Savaşı'ndan öncesine uzanmaktadır. Ancak dünya ekonomilerinin her krize girdiği dönemlerde, altın güvenilir liman olma özelliğini hâlâ sürdürmektedir. 2007 sonrası dünyanın içine girmiş olduğu ekonomik krizle birlikte altının da tekrar bir rezerv para olarak elde tutulması artmış ve değeri görece olarak hızla yükselmiştir. Altın, hali hazırda en güvenilir rezerv para olma misyonunu bu kaos ortamında da taşımaktadır. Aslında şimdilerde EURO Bölgesi rezerv savaşlarının ötesinde bir yeredir. Yani Avrupa şu an sadece EURO'nun devamına kitlenmiş durumdadır ve rezerv para savaşını kendi lehine yönetmenin çok uzağındadır. Şimdilik arena başta altın, akabinde dolara kalmış gibi görünmekte, EURO'nun arenadan çekildiği izlenmektedir.

Peki, EURO krizinin geride bırakılması dünya ekonomik krizini aşmak için neden büyük önem taşımaktadır? Bunun en basitinden öncelikli cevabı şu olmalıdır: EURO piyasaya çıktığı günden itibaren kişiler, kurumlar ve merkez bankaları tarafından bir rezerv para olarak tutulmaya başlanmıştır. Bu nedenle EURO'nun dağılması tüm ülkeleri ve ekonomik aktörleri olumsuz ve derinden etkileyecektir. Zaten iktisadi krizle boğuşan dünyada bu, yeniden ve derin bir dalga oluşturacak ve tüm ekonomileri de kaçınılmaz olarak kaosa sürükleyecektir.

Öyleyse EURO'nun devamına ilişkin senaryolar nelerdir?

İktisat çevrelerinde bu konuda üç ayrı senaryo dilendirilmektedir. Bu senaryolara bu makalede bir senaryo daha eklenmiştir. Aslında çözüm arayışı üzerinde AB tarafından kurgulanan öneriler de sonuçta bu yeni önerinin işlevsel olacağına işaret etmektedir. İktisat çevrelerindeki senaryoların birincisi ortak para sahasına ilişkin daha fazla yol kat ederek bu sorunları aşmaktır. Bu çalışmanın ikinci ve üçüncü başlığında vurguladığımız gibi ideal bir optimum para alanı sağlamanın dört temel koşulunu sağlayabilecek ileri bir entegrasyonu gerçekleştirmek ve bu yolla krizi aşmak önerisidir ki bu, aslında daha önce de vurguladığımız gibi kısa dönemde ulaşılabilecek ve çok kolay erişilebilecek bir durum olarak görülmemektedir.

İkinci senaryo ise; para sahası içindeki Fransa ve Almanya gibi güçlü ekonomilerin EURO alanından çıkıp kendi para birimlerine dönmeleri ve çevre ekonomilerin EURO uygulamalarını sürdürmeleridir ki, bunun uygulanabilirliği ve sürdürülebilirliğine ilişkin pozitif görüş üretebilmek oldukça zordur.

Üçüncü senaryo ise; EURO alanı içindeki krizin kaynağı olarak görülen Yunanistan gibi zayıf ekonomilerin EURO alanından çıkarılması üzerine kuruludur. Kalan güçlü ekonomilerin EURO uygulamasını sürdürmeleri ve EURO'nun böylece güçlü bir alternatif rezerv para olma misyonunu dünyada taşıması beklenir bu senaryoda. Aslında iktisat çevrelerinde bu senaryoya daha sıcak bakıldığı ve daha sürdürülebilir olarak görüldüğü bilinmektedir.

Son olarak bu makaleye özgün olarak sunulabilecek başka bir senaryo da; EURO'nun ülkeler üstü, fiziki varlığı olan bir rezerv para⁸ olarak hayatini sürdürmesi ve para sistemi içindeki tüm ekonomilerin kendi para birimine dönmeleridir. Böylece sistem içindeki ülkeler kendi döviz kuru politikalarını nispeten belirleme şansına sahip olabileceği gibi, rezerv para olma misyonunu iyi taşıyan bir EURO ile kendi içlerinde döviz kurlarında istikrarı da sağlayacaklardır. Ayrıca AB, güçlü bir rezerv para EURO ile uluslararası arenada rezerv para savaşlarında güçlü bir konum alacaktır. Kanaatimizce bu son senaryo daha fazla olası ve işletilebilir gibi görünmektedir.

"EURO'nun devamı neden dünya ekonomisinin gidişatı için kritik bir önem taşımaktadır?" sorusuna tekrar dönecek olursak: bu konu öncelikle iki yönüyle değerlendirilmelidir. Birincisi, EURO'nun rezerv para olmasıyla ilintilidir ki, bunu kısmen daha önce vurgulamıştık. Bilindiği üzere merkez bankaları, kurumlar ve kişiler ellerinde rezerv olarak EURO da tutmaktadırlar ve eğer EURO'nun değerinde ani bir düşme olur veya EURO'nun dağılması gündeme gelirse bu aktörler ciddi bir servet kaybına uğrayacaktır ki, bu da dünya ekonomisi için ciddi bir risktir. İkincisi, ekonomilerin bu kadar iç içe geçmiş olduğu küresel dünyada sistem içindeki Avrupa ekonomilerinin EURO'nun devamına ilişkin bir sorun yaşamaları tüm ekonomileri sıkıntıya sokacaktır. 2008'den itibaren

8- Bu aslında 1944 yılında başlamış olan uluslararası para sisteminin oluşturulması sürecinde Bretton Woods'ta müzakere edilen iki plandan biri olan Keynes'in planındaki "bankor" önerisiyle benzerlik göstermektedir. Bankor da dünya için önerilen fiziki varlığı olan ülkelerüstü bir rezerv para niteliğindedir.

"EURO'nun devamı dünya ekonomisinin gidişatı için kritik önem taşımaktadır. Bilindiği üzere merkez bankaları, kurumlar ve kişiler ellerinde rezerv olarak EURO da tutmaktadırlar ve EURO'nun değerinde ani bir düşme olur veya EURO'nun dağılması gündeme gelirse bu aktörler ciddi bir servet kaybına uğrayacaktır ki, bu da dünya ekonomisi için ciddi bir risktir. Bir diğer risk ise, ekonomilerin bu kadar iç içe geçmiş olduğu küresel dünyada sistem içindeki Avrupa ekonomilerinin EURO'nun devamına ilişkin bir sorun yaşamaları tüm ekonomileri sıkıntıya sokacaktır."

krizde olan dünya ekonomisi ise bu tür bir olumsuz gelişmeden derinliğine etkilenecek ve krizin zamana yayılarak uzadığı bu süreçte EURO ile ilgili olumsuz bir gelişme dünya krizinin derinleşmesine yol açacaktır.

Sonuç

Ekonomilerin girift ilişkiler içinde olduğu küresel dünyada, krizinin derinleşmesi önünde EURO krizi en önemli risktir. EURO krizi, uluslararası para sistemi ve rezerv paraya ilişkin belirsizliklerin tarihsel olarak dünya ekonomik sisteminin önündeki en büyük sorun olduğunu bir kez daha göstermektedir. Bugün rezerv para misyonunu dolar, EURO ve altın birlikte taşımaktadır. Bu nedenle rezerv paralardan biri olan EUROz krizinin aşılması büyük önem taşımaktadır. Yukarıda değindiğimiz EURO krizini aşmaya yönelik senaryolar arasındaki ilki kısa dönemde çözüm olabilecek nitelik taşımamakta ve entegrasyonun ilerletilmesi ile krizi geride bırakmak öngörüsü de AB için pek gerçekçi görünmemektedir. Ancak aynı şekilde güçlü ve zayıf ekonomilerin de sistemden ayrılarak EURO krizinin atlatılması önermeleri de gerçekçi de-

gildir. Senaryolar içinde en işlevsel olabilecek gibi görünen Avrupa'nın yeni bir alternatif uluslararası para sistemi ve rezerv para kurgulamasıdır. Ki nitekim Avrupa ülkeleri dimağında bu senaryo çok şekillenmemiş olmakla birlikte; Avrupa Finansal İstikrar Fonu (EFSF), Avrupa İstikrar Mekanizması ve Eurobond'un çıkarılması teklifi de bu senaryoyu geliştirecek ve bu projenin şekillenmesine hizmet edecek olan gelişmeler olarak gözlenmektedir.

EURO krizinin derinleşmesi Türkiye için de büyük risktir. Zira Türkiye'nin dolaylı olarak dünya ekonomik krizinin derinleşmesinden olumsuz etkilenmesinin yanı sıra, direkt olarak önemli bir ticaret partneri olan Avrupa ekonomilerinin krizinden de derinden etkilenmesi kaçınılmazdır.

İşte bu nedenledir ki, kriz içindeki dünya ve kısa vadeli finansmanla ekonomisini taşıyan Türkiye, EURO krizini yakından ve endişeyle izlemektedir. Neticede hem dünya hem de Türkiye için önümüzdeki EURO krizi ile ilgili sürece yönelik çok iyi öngörüler yapılmalı ve uygun politika sepetleri geliştirmeye hazırlıklı olunmalıdır.

KAYNAKÇA

- AKTAN, Okan (1983), *Para Birlikleri Kuramı ve Avrupa Para Sistemi*, HÜ Yayınları, No: 4, Ankara.
- ALPAR, Cem ve M. Tuba Ongun (1985), *Dünya Ekonomisi ve Uluslararası Ekonomik Kuruluşlar*, Türkiye Ekonomi Kurumu Yayını, No:1985/3, Ankara.
- DEMİREL, Baki (2011), "Optimum Para Alanları Kuramı ve Türkiye'nin AB Para Sistemine Katılım Durumunun Analizi", Yayınlanmamış Doktora Tezi, GÜ, SBE, Ankara.
- ELMAS, G. (1998), *Gümrük Birliği Üyeliğinin Türkiye'de Yaratacağı Fiyat Hareketleri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, GÜ, SBE, Ankara.
- ONGUN, M. Tuba (2009), *Sanayileşme ve Uluslararası İlişkiler*, Gazi Kitabevi.
- ÖNİŞ, Y. Ziya (2002), "Neo-Liberal Küreselleşmenin Sınırları: Tür-

- kiye Açısından Arjantin Krizi ve IMF'ye Karşılaştırmalı Bir Bakış" Ekim.
- ÖZBEK, Dilek (1999), *Uluslararası Para Sistemleri*, İmaj Yayıncılık, Ankara.
- SEYİTOĞLU, Halil (2002), *Uluslararası İktisat*, Güzem Yayınları, İstanbul.
- SEYİTOĞLU, Halil (2003), *Uluslararası Finans*, Güzem Yayınları, İstanbul.
- WALTHER, Ted (2002), *Dünya Ekonomisi*, Çeviren: Ü.Çağlar, Alfa Yayınları, İstanbul.
- YENTÜRK, Nurhan (2003), *Körlerin Yürüyüşü*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayını, İstanbul.
- YELDAN, Erinc, (2002), *Küreselleşme Sürecinde Türkiye Ekonomisi*, İletişim Yayınları, İstanbul.
- YILMAZ, Şiir (2010), *Dış Ticaret Kuramlarının Evrimi*, Eflatun Yayınevi.



ÇELİK MOTOR FİLO KİRALAMA İLE İŞLER TİKİRİNDA



Nasıl tıkrında olmasın? Araçlarını Çelik Motor Filo Kiralama'dan kiralayan patronlar, araçların tamiriyle bakımıyla uğraşmıyorlar. Nakit parayı şirket araçlarına yedirmiyorlar. İşyerlerine yatırıp, işletmelerini büyütüyorlar. İşlerine tıkr tıkr devam ediyorlar.

ÇELİK MOTOR

FİLO KİRALAMA



44 44 263 www.celikmotorfilo.com

Bakan Yılmaz, ASO 1. Organize Sanayi Bölgesi'ni ziyaret etti

4 Ocak 2012



Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz, 4 Ocak tarihinde Ankara Sanayi Odası I. OSB'yi ziyaret etti. Bakan Yılmaz ziyarette, Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir'den bölge hakkında bilgi aldı ve tanıtım filmini izledi.

Ziyarette bir konuşma yapan ASO Başkanı Nurettin Özdebir, 1. OSB hakkında bilgiler verdi. Bölgedeki ağaçlarla, OSB'den çıkan karbondioksit emisyonunu sıfırladıklarının altını çizen Özdebir, "Karşı tepelere de fidan diktirdik. Onlar da büyüyecekler, ağaç olacaklar. İleride karbon ticareti başladığı zaman bunları da firmalarımızın hesabına aktaracağız." diye konuştu.

Araçların sanayi üretiminden daha çok karbondioksit salgıladığına dikkati çeken Özdebir, elektrikli araçlarla bu sorunun da çözülebileceğini kaydetti. Elektrikli otolarda dışa bağımlılığın azaltılması gerektiğine işaret eden Özdebir; "Aküyü üretebildiğimiz takdirde, elektrikli araçlar hem çevresel olarak hem de işleme maliyetleri açısından ucuzlayacak." dedi.

Başkent olması nedeniyle Ankara'ya birtakım roller biçildiğini, hastaneler, üniversiteler yapıldığını, dev-

let kurumlarının ve Merkez Bankası'nın Ankara'da olduğunu belirten Özdebir, "2002 yılının başına kadar mum dibine ışık vermediği için Ankara birtakım fonksiyonlarını kaybediyor. Biz de bunun için Ankara'ya yeni etiketler katmaya başlıyoruz." diye konuştu.

Özdebir, Ankara'nın orta üstü ve yüksek teknolojide diğer illerden açık ara önde olduğuna vurgu yaparak, ihrac fiyatlarına bakıldığında Türkiye ortalamasının 1,6 dolar civarında bulunduğunu, en değerli üretimin yapıldığı yerin 123 bin 500 dolar ile Ankara



olduğunu söyledi. ASO Başkanı Özdebir, Ankara'nın sanayinin başkenti olma yolunda önemli bir mesafe aldığını belirterek, yeni yapılacak hastanelerle sağlık turizminde de önde gelen şehir olacağını kaydetti.

Ziyarete konuşan Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz da OSB'nin Ankara'nın ve Türkiye'nin önemli bir üretim merkezi olduğunu belirterek, 2002 yılında Ankara'nın ihracatının 1,5 milyar dolar olduğunu, son açıklanan rakamlarla 6 milyar dolara yaklaşarak 4 kat arttığını ifade etti.

Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz, ihracatta Türkiye İstatistik Kurumu'nun altını da katarak tam ihracat rakamlarını hesaplayacaklarını ve önümüzdeki dönemde ilan edeceklerini belirterek, ihracat rakamlarının daha da yükseleceğini, 153 milyar dolara yakın bir rakama ulaşacağını ve bunun tarihi bir rakam olacağını bildirdi. Bu durumun Ankara'nın az zamanda önemli bir mesafe aldığını gösterdiğine işaret ettiğini dile getiren Yılmaz, savunma sanayi, havacılık ve bilişim teknolojilerinde Ankara'nın önemli bir yere sahip olduğunu belirtti.

Ankara Kalkınma Ajansı'nın bütün aktörlerle Ankara'nın geleceğini planladığını belirten Bakan Yılmaz, Ankara'nın üretim yapısında, tarımın payının yüzde 5, sanayinin payının yüzde 23, hizmetler sektörünün payının da yüzde 72 civarında olduğunu ve gelişmiş ülkelere benzer bir yapı gösterdiğini söyledi.

Ankara'nın sosyal göstergelerinin de çok iyi olduğunu vurgulayan Bakan Yılmaz, sosyal ve ekonomik gelişmişliklerde İstanbul'un birinci, Ankara'nın ikinci sırada olduğunu, sadece sosyal göstergelere bakıldığında da Ankara'nın birinci sırada yer aldığını anlattı.



Ankara'da katma değeri yüksek sanayi üretimi için elverişli bir ortam olduğunu dile getiren Yılmaz, ulaşım yapılan yatırımlarla bunu desteklediklerini ve Türkiye'nin gelecek 10 yılda katma değeri yüksek sanayi üretimine kavuşması için sanayileşmesini devam ettirmek zorunda olduğunu vurguladı.

Sanayiye önem vermeyen, sadece belli hizmetlere odaklanan ülkelerin zamanla sıkıntılar yaşadığına dikkati çeken Yılmaz, Türkiye'nin ihracatta 152 milyar dolar ile tarihi bir rekor kırdığını bildirdi. Yılmaz, bu ihracat rakamlarını dünyadaki talebin daraldığı, Avrupa ekonomisinin sıkıntılı olduğu, Orta Doğu'da siyasi dönüşümün yaşandığı bir dönemde yakaladıklarının altını çizerek, "ihracatçımız, sanayicimiz orta vadede çok daha ileri gidecek inşallah!" dedi.

2023'te 500 milyar dolar hedefinin rahatlıkla yakalanabileceğini düşündüklerini belirten Yılmaz, geçmişte hükümet olarak OSB'lere 1 milyar lira kaynak aktardıklarını ve 77 adet yeni organize sanayi bölgesini tamamladıklarını ifade etti. Yılmaz, küçük sanayi sitelerine de 500 milyon liralık kaynak ayırdıklarına dikkati çekerek, 100'e yakın küçük sanayi sitesini tamamladıklarını bildirdi.

Bakan Yılmaz, daha sonra bölgede yer alan Arçelik, Hidromek ve Küçükpazarlı firmalarının fabrikalarını ziyaret etti. Fabrikalarda yetkililerden bilgi alan Yılmaz, Hidromek firmasında iş makinesinin sürücü koltuğuna oturarak, operatörle sohbet etti.

Gana Cumhurbaşkanı Mahama ASO 1. OSB'yi ziyaret etti

21 Ocak 2012



Gana Cumhurbaşkanı John Dramani Mahama, Ankara'da Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz ile birlikte 21 Ocak tarihinde Ankara Sanayi Odası I. Organize Sanayi Bölgesi'ni ziyaret etti.

Beraberindeki heyet ve Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz ile ASO 1. OSB'yi ziyaret eden Gana Cumhurbaşkanı Mahama'yı ASO Başkanı Nurettin Özdebir ve Yönetim Kurulu üyeleri karşıladı. Ankara OSB'leri hakkında bilgi veren ASO Başkanı Nurettin Özdebir, Ankara'da 12 tane OSB bulunduğunu ifade ederek Yönetim Kurulu Başkanı olduğu ASO I. OSB hakkında da ayrıntılı bilgi verdi. Özdebir, ASO olarak tecrübelerini paylaşmaya hazır olduklarını da belirtti.

Türk yatırımcıları Gana'ya yatırım yapmaya davet eden Cumhurbaşkanı Mahama, dünyanın

hızla değiştiğine dikkati çekerek, Afrika'da yükselen güçlerle iş birliği yapmak istediklerini ifade etti. Ekonomik ve sosyal alandaki partnerleri arasında Türkiye'yi de görmek istediklerini belirten Mahama, "Şu anda Gana'da bazı Türk firmaları var, inisiyatif aldılar ve ülkemizde





çalışıyorlar. Biz Afrika'nın barış, istikrar ve demokrasi alanındaki önde gelen ülkelerinden biriyiz. Gana'ya bu bakımdan yatırım yapabilir, okyanusa açılımı olmayan ülkelere sıçrama tahtası olarak kullanabilirsiniz. İnşaat, ecza ve ilaç alanında bize gelip, okyanusa açılımı olmayan ülkelere dağıtım merkezi olarak bizi değerlendirebilirsiniz. 4 yıl içinde elektriğimizi 2 bin megavattan 4 bin megavata çıkarmayı

planlıyoruz, bu alanda işler yapılabilir." diye konuştu.

Yenilenebilir enerji alanlarının da önemine değinen Mahama, Türkiye'yi güneş ve rüzgâr enerjisinde elektrik üretimi konusunda iş birliği yapmaya davet etti. Gana'da mobilyadan rafineriye, petrolden tarıma pek çok alanda yatırım ve iş birliği yapılabileceğinin altını çizen Mahama, "Dünya Bankası yılda 1.2 milyar dolar yatırım yapılması gerektiğini söyledi. Gana, 2011 senesinde yüzde 14, 2012'de yüzde 8,5 kalkındı, son yıllardaki kalkınma oranı ortalama yüzde 10 oranında. Hepinizi Gana'ya davet ediyoruz, gelin konuşalım." dedi.

Konuşmalardan sonra Gana Cumhurbaşkanı Mahama, Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz ve ASO Başkanı Nurettin Özdebir ile birlikte bölgede yer alan Erkunt Traktör firmasını gezdi.



ASO'ya "Mükemmellikte Yetkinlik Belgesi"

23 Kasım 2012



Ankara Sanayi Odası "EFQM Mükemmellikte Yetkinlik Belgesi"ne sahip oldu.

Türkiye Kalite Derneği (KALDER) ile Türkiye Sanayici ve İş Adamları Derneği (TÜSİAD) tarafından 23 Kasım'da düzenlenen 21. Kalite Kongresi Belge ve Ödül töreninde, Ankara Sanayi Odası "Mükemmellikte Yetkinlik Belgesi" aldı.

İstanbul Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda düzenlenen ödül töreninde, kalite büyük ödülü yolunda çalışmalarını sürdüren Ankara Sanayi

Odası, 2011 yılında "EFQM Mükemmellikte Kararlılık Belgesi"nden sonra KALDER tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda 3 yıldızlı "EFQM Mükemmellikte Yetkinlik Belgesi"ne layık görüldü. ASO Başkanı Nurettin Özdebir belgeyi, KALDER Ankara Şubesi Başkanı Fahir Altan'dan aldı.

ASO Başkanı Özdebir ödül töreninin ardından yaptığı açıklamada, huzurlu bir ortamda verimli çalışmayı hedeflediklerini belirterek, Ankaralı sanayicilere daha iyi hizmet verebilmek ve hizmet süreçlerini iyileştirmek için çıktıkları yolda geçen yıl mükemmellikte kararlılık belgesini, bu yıl ise bir adım daha atarak mükemmellikte yetkinlik belgesini aldıklarını söyledi.

Kalite yolunda ölçülebilir kriterlerle KALDER ile birlikte böyle bir yolculuğa çıktıklarını belirten Özdebir, "Ankaralı sanayiciler her zaman birinci olmaya layıktır. Önümüzdeki yıl nihai hedefimiz olan ulusal kalite ödülüne ulaşmak istiyoruz. Bu belge Ankara Sanayi Odası'nın başarılı bir şekilde yönetilen, mükemmel bir kurum olduğunu gösteriyor," diye konuştu.



Ankara 2. Sanayi Fuarı başarıyla gerçekleştirildi

Ankara Sanayi Odası ve Forum Fuarcılık iş birliği ile düzenlenen "Ankara 2. Sanayi Fuarı" (ANSAF'12) 20-24 Kasım tarihlerinde gerçekleştirildi.

23 Kasım 2012



Atatürk Kültür Merkezi'nde gerçekleşen açılışa Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, Ankara Valisi Alâaddin Yüksel, Ostim Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Orhan Aydın, Ankara Genç

İş Adamları Derneği (ANGİAD) Başkanı Abdullah Değer, Ostim Organize Sanayi Bölgesi Sanayici İş Adamı ve Yöneticileri Derneği (ORSİAD) Başkanı Özcan Ülgener ve çok sayıda sanayici katıldı.





Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir açılışta yaptığı konuşmada, Ankara'nın her geçen gün daha fazla geliştiğini, 9 adet organize sanayi bölgesi ve Türkiye'deki en çok teknoparka sahip il olarak teknolojide diğer illere göre açık ara önde olduğunu vurguladı.

Türkiye'nin ihracatındaki kilogram başına ortalama fiyatın 1,6 dolar seviyesi ile gelişmiş ülkelere göre çok daha düşük olduğunu dile getiren Özdebir,

Ankara'nın ihracattaki kilogram başına bedelin Türkiye ortalamasına göre çok ileride olduğunu kaydederek "Ankara'nın yaptığı ihracatın ton fiyatı 23 bin 500 dolar, Türkiye'nin ortalaması ise 1600 dolar." dedi. Üç adet traktör fabrikasıyla Ankara'nın aynı zamanda 'traktör üssü' olduğunu kaydeden Özdebir, Türkiye'nin gelişmesi için başkentte bulunan büyük potansiyelin yansıtılması amacıyla yeni bir fuar alanına ihtiyaç duyulduğunu söyledi. Proje çalışmaları başlayan fuar alanını





2013 yılında tamamlamayı hedeflediklerini açıklayan Özdebir, yeni fuar alanında ilk olarak İDEF uluslararası savunma sanayi fuarı düzenlemek istediklerini belirterek, "Ankara, Savunma Sanayinin Merkezi'dir" ifadesini kullandı. Özdebir, orta gelir tuzağına düşmeyecek illerin başında Ankara'nın geldiğini belirterek konuşmasını tamamladı.

Ankara Valisi Alâaddin Yüksel ise yaptığı konuşmada fuarların önemine dikkati çekerek,

yeni yüzyıldaki ekonomik buluşma noktalarının bu mekânlar olduğunu ifade etti. Ankara'da yeni fuar alanlarına ihtiyaç duyulduğunu belirten Yüksel, Ankara Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi'nin en kısa zamanda tamamlanması gerektiğini vurguladı. Ankara'nın hava ve savunma sanayi başta olmak üzere birçok alanda lider olduğunu kaydeden Yüksel, "Kim Türkiye'de sanayiye algılamak istiyorsa Ankara'ya gelecek!" ifadesini kullandı. Yüksel, Ankara'nın 6 adet teknoparkı ol-





duğunu hatırlatarak, Ankara'da Bilişim Vadisi'nin hayata geçirilmesinin de önemine dikkati çekti.

Konuşmaların ardından Ankara Valisi Alâaddin Yüksel, ASO Başkanı Nurettin Özdebir'e katkılardan dolayı plaket verdi.

Plaket töreninden sonra ASO Başkanı Nurettin Özdebir ile Ankara Valisi Alâaddin Yüksel fuarda bulunan firmaları ziyaret ettiler.

Daha sonra ASO Başkanı Nurettin Özdebir, Ekonomi Bakanlığı'nın destekleriyle 12 ülkeden gelen 50'ye yakın yabancı iş adamıyla bir araya geldi.



Özdebir, MİTEK hizmet binasının açılışına katıldı

14 Kasım 2012



Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir 14 Kasım tarihinde, Makina İmalat Teknolojileri İhtisas Organize Sanayiciler Derneği (MİTEK) hizmet binasının açılış törenine katıldı.

Ostim'de gerçekleşen törene Özdebir'in yanı sıra Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, Ostim Başkanı Orhan Aydın, MİTEK Başkanı İbrahim Cenk Polat ve çok sayıda sanayici katıldı.

Açılıştan önce bir konuşma yapan ASO Başkanı Nurettin Özdebir, Ankara'nın 20 seçkin üniversitesi, 6 teknoparkı ve savunma sanayinin kente getirdiği ayrı bir iş yapma kültürüyle ciddi ilerleme kaydettiğini, âdetâ bir silikon vadisi oluştuğunu söyledi. Kentin organize sanayi bölgeleriyle de fark yarattığını anlatan Özdebir, "Bunun doğal bir sonucu olarak makine imalatında da Ankara bir ihtisas merkezi olmaya başladı. Bu nedenle MİTEK'in Ankara için son derece önemli, ufuk açan bir çalışma olduğunu belirtmek isterim." dedi.

Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç ise Türkiye'de mesleki ve teknik eğitimin çok önemsenmediğini hatta çoğu zaman da önü kesildiği için sanayide büyük sıkıntılar çekildiğini söyledi. Çırak Eğitimi ve Öğretimi Vakfı'nı ziyaret ettiğini belirten Arınç, vakfın bugüne kadar binlerce nitelikli eleman yetiştirdiğini, bu durumun da kendilerini memnun ettiğini kaydetti.

Çıraklık, kalfalık ve ustalık dönemlerinin önemine değinen Arınç, "Dolayısıyla OSTİM ve organize sanayi bölgelerimizin her biri bu ihtiyaçlarını karşılamak için bu eğitimlere fazlasıyla önem veriyor. Burada bir yüksekokulumuzun bulunduğunu öğrendim, onlara da başarılar diliyorum." diye konuştu.

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir'in başkente kazandırdıklarından duyduğu memnuniyeti de dile getiren Arınç; üretim, ihracat ve istihdamın çok önemli olduğunu vurgulayarak "OSTİM, yıllardan bu yana Ankara'da, sadece Ankara'ya değil, belki başka ülkelere örnek olacak biçimde çok güzel üretim yapan, çok güzel istihdam sağlayan başarılı bir kuruluşumuz. Sayın Özdebir vizyonumuzu çizdi. 2023 yılı, sanayide, üretimde, ihracatta, istihdamda kişi başına düşen milli gelirden bize büyük hedefler koyuyor. 500 milyar dolarlık ihracat yapacaksak, ki şu anda 140 milyar doları bulan yıllık bir ihracatla karşı karşıyayız, bunu, sanayiyi, kapasiteyi, üretimi çalıştırmak suretiyle elde edeceğiz. Demek ki hedefimiz yüksek, 2023'te milli geliri kişi başına 25 bin dolar yapacaksak bunun için de yine aynı hızla yolumuza devam etmemiz gerekiyor. Yüksek teknolojide ürünlerle ve bugün artık katma değer sağlayan üretim anlayışıyla, savunma, uçak sanayi ağırlıklı yeni üretimlerle bunları fevkalade ileri götüreceğimize gönülden inanıyorum." diye konuştu.

ASO iş birliğiyle kurulan Hacettepe Üniversitesi Meslek Yüksekokulu ASO 1. OSB’de açıldı

13 Kasım 2012



Ankara Sanayi Odası iş birliği ile ASO 1. Organize Sanayi Bölgesi’nde kurulan Hacettepe Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu’nun açılış töreni 13 Kasım tarihinde yapıldı.

Ankara Sanayi Odası 1. Organize Sanayi Bölgesi’nde düzenlenen törene, Ankara Sanayi Odası ve ASO 1. Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Nurettin Özdebir, Yüksek Öğretim Kurulu Yürütme Kurulu Üyesi Prof. Dr. Durmuş Günay, Hacettepe Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Murat Tuncer, Sincan Kaymakamı Ufuk Seçilmiş, Hacettepe Üniversitesi Rektör Yardımcıları, çok sayıda sanayici ve meslek yüksekokulu öğrencileri katıldı.

ASO Başkanı Nurettin Özdebir törende yaptığı konuşmada, üniversite sanayi iş birliği ile önemli işler yaptıklarını belirterek, üniversite ile ne kadar iç içe girilirse o kadar başarılı olunacağını söyledi. Diplomayı alan öğrencilerin mezun olduktan sonra gerçek mücadeleye çıktığını ifade eden Özdebir, “Ben de hatırlıyorum. Üniversite diplomamı aldıktan sonra kendimi en yetkin kişi sanıyordum. Fakat hayat öyle değil. Her gün herkesten öğreneceğimiz sonsuz şey var.” dedi. Ankara’da Türkiye’nin en seçkin üniversitelerinin olduğunu dile getiren Özdebir, üniversitelerin Ankara’ya küs olduğunu belirterek, “Bütün laboratuvarlar burada, sosyal bilimlerden sağlığa, mühendisliklerden muhasebeye kadar her şey bu şehirde var. Diğer



okullarımız da Hacettepe Üniversitesi gibi piyasaya çıksalar, hep beraber sorunlara çözüm üretsek ne güzel olur. İşte o zaman ülkemiz fark yaratabilir!" diye konuştu.

Hacettepe Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Murat Tuncer ise, Organize Sanayi Bölgesi içerisinde 75 bin metrekarelik kapalı alana sahip bir yer yapacaklarını belirterek, bu alanın masraflarının da Hacettepe Üniversitesi tarafından karşılanacağını açıkladı. Binaların öğrenciler olmadan anlam ifade etmeyeceğini kaydeden Tuncer, "Öğrenci arkadaşlarımız yoksa ne YÖK var ne üniversite var ne de ülke var. Siz varsınız diye biz varız!" şeklinde konuştu.

Açılış konuşmalarından sonra Hacettepe Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Müdürü Filiz Ercan, Özdebir'e plaket verdi.

Bölümleri ve bölüm içerikleri ASO ile birlikte oluşturulan Hacettepe Üniversitesi Meslek

Yüksekokulu'nda Endüstriyel Tasarım, Yenilenebilir Enerji ve Makine-Motor bölümlerinde toplam 180 öğrenci eğitim görecektir.

Hacettepe Üniversitesi Konservatuvarı araştırma görevlileri ve öğrencilerinin müzik dinletisi ile başlayan programda, dinletinin ardından ASO 1. OSB'nin tanıtım filminin sunulduğu sinevizyon gösterisi yapıldı.



ASO Başkanı Özdebir Ankara İstihdam Fuarı'nın açılışına katıldı

21 Aralık 2012



Çalışma ve İş Kurumu Ankara İl Müdürlüğü'nün düzenlediği 'Ankara İstihdam Fuarı'nın açılışı 21 Aralık tarihinde Altınpark ANFA'da gerçekleştirildi. Açılışa, Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, Ankara Valisi Alâaddin Yüksel, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşar Vekili Namık Ata ve Hak-İş Genel Başkanı Mahmut Arslan katıldı.

Ankara Sanayi Odası Başkanı Özdebir açılış töreninde yaptığı konuşmada, dünyanın hızlı bir değişim ve dönüşüm içerisinde olduğunu belirterek, "Buna bağlı olarak ülkemiz de buna ayak uydurmaya çalışmakta. Görüldüğü kadarıyla da etrafımızdaki ülkelerden çok daha başarılı olarak bunu sürdürmekteyiz." dedi. Ancak Avrupa'daki krizle birlikte dünyada üretimin yerinin değiştiğine dikkati çeken Özdebir, üretim odaklarının yerlerinin kaydığını ve buna bağlı olarak da yeni rakiplerin Türkiye'nin karşısına çıktığını ifade etti. Özdebir, "Bugün işletmelerimiz daha önceki gibi Avrupa'da, Amerika'da üretilen ürünlerle değil, Çin'de, Hindistan'da, dünyanın başka köşelerinde üretilen ürünlerle rekabet etmek mecburiyetindedir." şeklinde konuştu. Dünya nüfusunun yarısından fazlasının Çin ve Hindistan'da olduğunu bildiren Özdebir, yapılan çalışmalarla önümüzdeki 30 yıl içerisinde Çin ve Hindistan'ın Almanya ve Amerika'yı geçeceğini dile getirdi. Rekabetin çok daha karmaşık ilişkileri beraberinde getirdiğini söyleyen Özdebir, üretimin artık dünyada sorun olmaktan çıktığını ifade etti. Özdebir, "Bugün dünyanın herhangi

bir yerinden yeni çıkan bir ürünü çok kısa bir süre içerisinde iç pazarımızda görmekteyiz. Bilişimin bu kadar gelişmesi sayesinde rekabet de arttı ve tüketici lehine gelişmekte. Bu rekabet içerisinde bizim ülke olarak varlığımızı sürdürebilmemiz için tüketicinin ihtiyaçlarını daha iyi ve ucuza karşılayabilecek yenilikçilik ihtiva eden ürünler üretebilmemiz lazım." diye konuştu.

İnsan kaynağının niteliğinin değişen dünya koşullarına uyumlu hale getirilmesi gerektiğini vurgulayan Özdebir, sadece bilgi sahibi olmanın yetmediğini, bunun yanında o bilginin ürüne dönüştürebilecek beceriye sahip olunması gerektiğini dile getirdi.

Özdebir, "Önümüzdeki dönemde yüksek becerili insanlar daha kolay iş bulabilecekler. Yüksek beceri ve yüksek maaş birlikte olacak. Eğer biz iş gücümüzün niteliğini arttırır, beceri seviyesini yükseltirsek bu, işletmelerimizin verimliliğini arttırdığı gibi aynı zamanda çalışanlarımızın da ücretlerini arttıracaktır." şeklinde konuştu. Bu anlamda yapılan son düzenlemelerle beraber mesleki eğitimin mutlaka cazip hale getirilmesi gerektiğini bildiren Özdebir, herkesin beceri sahibi olması gerektiğinin altını çizdi.

Konuşmalardan sonra Ankara İstihdam Fuarı'nın açılışı yapıldı.



ABD Ticaret Müsteşarlığı Ofisi ASO'da açıldı

3 Aralık 2012



ABD Ticaret Müsteşarlığı'nın ASO hizmet binasındaki ofisi, 3 Aralık'ta düzenlenen törenle açıldı.

Açılışa Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, ABD Ticaret Bakan Yardımcısı Francisco Sanchez ve ABD'nin Ankara Büyükelçisi Francis Ricciardone katıldı.

ASO Başkanı Nurettin Özdebir açılış töreninde yaptığı konuşmada iki ülke arasındaki iş birliği ve ticareti, teknoloji transferini arttırdıkları ölçüde geliştirebileceklerine işaret etti. Özdebir, "Ticaret Ofisi'nin Ankara Sanayi Odası binasında olması çok anlamlı bir şey. Hem bizim üyelerimizin daha rahat gelebilmeleri ve ilişkileri geliştirmek açısından faydalı olacak hem de Amerikan Ticaret Ofisi halka daha açık şekilde çalışma imkânı bulacak. Bu da iki ülke arasında aslında kapasiteleri bize yakışmayan ticaret hacmimizi arttırmak için bir fırsat olacak." diye konuştu.

ABD Ticaret Bakan Yardımcısı Sanchez de Ticaret Ofisi'nin ASO'ya taşınmasından mutlu olduğunu

kaydederek, "ABD Dış Hizmetler Ofisi'nin ASO ile ilişkileri son derece sağlam ve güçlüdür. Birlikte bir mekânı paylaşacak olmamız sayesinde daha yakın ilişkilerimiz olacak, bilgi paylaşımımız artacak. Sayın Başkanın dediği gibi, ülkelerimiz arasındaki ticari ilişkiler ve yatırım olanakları da artmış olacak." şeklinde konuştu.

ABD'nin Ankara Büyükelçisi Ricciardone ise Türkiye ve ABD'deki hem özel sektör hem de hükümetlerin, iki ülke arasındaki ticareti ve yatırımı geliştirmek istediklerini anlatarak, "Yeni ofisin açılması, zaten iyi olan ilişkilerimiz açısından daha ileriye atılmış bir adım olup, bir dönüm noktasını ifade ediyor. Bakan Yardımcısı Sanchez buraya sadece Ticaret Ofisi'nin açılışı için gelmedi. Aynı zamanda 18 Amerikan şirketinin ticaret heyetinin liderliğini yapmak üzere geldi. Ankara Sanayi Odası sayesinde bu heyetin üyeleri 300'e yakın Türk temsilciyle bir araya gelecek. Görüşmeler Ankara ve İstanbul'da gerçekleşecek." diye konuştu.



Özdebir, 16. Girişim ve İş Dünyası Zirvesi'nde konuştu

14 Aralık 2012



Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, TÜRKONFED 16. Girişim ve İş Dünyası Zirvesi'ne konuşmacı olarak katıldı.

Sheraton Otel'de 14 Aralık tarihinde gerçekleştirilen zirveye, Özdebir'in yanı sıra Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz, TÜSİAD Başkanı Ümit Boyner, TÜRKONFED Başkanı Süleyman Onatça, İÇASİFED Başkanı Nihat Güçlü ve ANGIAD Başkanı Abdullah Değer de katılarak birer konuşma yaptılar.

ASO Başkanı Nurettin Özdebir yaptığı konuşmada, Türkiye'nin orta gelir tuzağına düşme riskini arttıran temel faktörün rekabet gücündeki aşınma olduğunu belirterek, "Kişi başına düşen gelir artarken, doğal olarak ücretler de yükselmektedir. Ancak yükselen ücretler, sanayimizin ücret maliyetlerinin düşük olduğu ülkelerle rekabet etme imkânını da daralmaktadır. Sanayimizin bugünkü yapısı da yüksek katma değerli ürünlerde geliş-

miş ülkelerle rekabet etme imkânımızı kısıtlamaktadır." dedi.

Düşük ücretlere dayanan bir büyüme stratejisinin sürdürülebilir olmayacağını ifade eden Özdebir, artan gelirle birlikte ücretlerin de yükselmesinin kaçınılmaz olacağına dikkati çekti. Özdebir, bu nedenle orta gelir tuzağından kaçınmak için düşük



ücret maliyetlerine değil, yüksek verimliliğe ve inovasyona dayalı rekabetçi bir sanayi yapısına sahip olunması gerektiğini söyledi.

Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz ise yaptığı konuşmada, orta gelir tuzağının bugünkü raporun konusu olduğunu belirterek, özellikle bölgesel boyutun orta gelir tuzağıyla ilişkilendirilmesinin, Türkiye genelinden sektörel ve mekânsal boyutlara taşınmasının son derece önemli olduğunu söyledi. Bakan Yılmaz, "İstikrarı, yenileşmeyi ve reformu eş zamanlı bir şekilde gerçekleştirmek durumundayız. Bu kolay bir iş değil. Bu, bütün herkesin katkısını gerektiren farklı bir yaklaşım. Türkiye'nin aslında son 10 yılına baktığımızda bunu gördüğümüze ben inanıyorum." dedi.

Son 30 yılda OECD içinde gelir dağılımını en fazla düzeltten ülkenin 'Türkiye' olduğunu dile getiren Yılmaz, Türkiye'nin OECD ortalamalarının uzağında olduğuna ve önümüzdeki dönemde bunun daha iyi bir noktaya taşınması gerektiğine işaret etti. Ülkeler arası mukayesinin başarıda önemli olduğuna dikkati çeken Bakan Yılmaz, "Burada da satın alma gücüne göre mukayese edilmesi gerekiyor. Uluslararası karşılaştırmalar nominal olarak yapıldığında çok sağlıklı olmuyor." dedi.

Küresel krize rağmen Türkiye'nin yatırım iradesini kaybetmediğini belirten Yılmaz, Ar-Ge ve eğitime yatırımların devam ettiğini söyledi. Yılmaz, "Türkiye'nin iki problemi var. Bir taraftan dünya ortalamalarını, Avrupa ortalamalarını yakınsamak, bir taraftan da kendi içinde bölgeler arası yakınsamayı sağlamak. İkisini de yine eş zamanlı yapmak zorunda. İkinci hedef konusunda da yine Türkiye'de önemli çabalar sarf ediyoruz." şeklinde konuştu.



Özel sektörün henüz eski alışkanlıklarını bırakmadığını dile getiren Yılmaz, özel sektörün hâlâ belli bölgelere, yörelere ve sektörler daha fazla yoğunlaştığını ifade etti. Özel sektörün de bu konuda daha fazla gayret içinde olması gerektiğini belirten Yılmaz, "Her kesim bireylerin ön yargısı olduğu gibi, özel sektörün de ön yargısı olabilir. Bununla hayırseverlik yapmalarını söylemiyorum." dedi.

Geri kalmış denilen yörelerin kâr edilmeyecek yöreler olmadığını bildiren Yılmaz, geri kalmış denilen yörelerin 'kullanılmamış potansiyeller' olduğunu söyledi. Buraların sermayenin kıt olduğu ama getirisinin yüksek olduğu bölgeler olduğunu anlatan Yılmaz, "Yeter ki daha fazla analiz edelim, fikir geliştirelim. Buna hayırseverlik olarak bakmıyorum. Ekonominin genel kuralı da bu zaten. Sermayenin kıt olduğu yerde getiri daha yüksektir. Niye gidip yatırım yapmayalım? Mardin, Urfa, Adıyaman, Bingöl'e neden yatırım yapmayalım? Bunu yapmamamız için hiçbir sebep yok. Yeter ki bu konuya biraz enerji, biraz para harcayalım. Göreceksiniz ki oralarda da çok kârlı yatırımlar var." şeklinde konuştu.

Sivas Şarkışla Heyeti ASO 1. OSB'yi ziyaret etti

30 Kasım 2012



Sivas Şarkışla Kaymakamı Davut Gül, Şarkışla Belediye Başkanı Kasım Gültekin ve Şarkışlalı bürokratlar ve iş adamlarından oluşan heyet, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşarı Vekili Namık Ata Başkanlığı'nda 30 Kasım tarihinde ASO 1. Organize Sanayi Bölgesi'ni ziyaret etti.

ASO ve ASO 1. OSB Başkanı Nurettin Özdebir tarafından karşılanan heyete bölge hakkında bilgiler verildi. Daha sonra bölgede yer alan Hidromek ve Termikel firmaları gezildi.



Özdebir'e STK'lara destek ödülü verildi

5 Aralık 2012

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir'e sivil toplum kuruluşlarına verdiği destekten dolayı ödül verildi.

Ankara Sivil Toplum Platformu, Yenimahalle Belediyesi'nin ev sahipliğinde 5 Aralık Dünya Gönüllüler Günü'nü (Sivil Toplum Kuruluşları Günü) kutladı. Nazım Hikmet Kültür ve Kongre Merkezi'nde gerçekleşen kutlama törenine, Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, Ankara Valisi Alâaddin Yüksel, Yenimahalle Belediye Başkanı Fethi Yaşar, TÜSİAŞ Başkanı Veli Sarıtoprak ve birçok sivil toplum kuruluşu başkanı katıldı.



Özdebir konuşmasında, sivil toplum kuruluşlarından bir Ankaralı olarak Ankara'ya daha fazla sahip çıkmalarını istedi.

Avusturya Heyeti ASO'yu ziyaret etti

30 Kasım 2012



Avusturya'dan gelen iş adamları heyeti, 30 Kasım tarihinde Aşağı Avusturya Eyaleti Ekonomi, Turizm ve Spor Bakanı Dr. Petra Bohuslav'ın başkanlığında Ankara Sanayi Odası'nı ziyaret etti.

Enerji, altyapı çevre projeleri, atık yönetimi, makine endüstrisi ve mekatronik, tarım-hayvancılık ve peyzaj, gıda, ahşap-kereste, kâğıt ve ambalaj sektörlerinde faaliyet gösteren iş adamları, firmalarını tanıtarak, ülkelerindeki yatırım olanakları hakkında bilgi verdiler.

Aşağı Avusturya Eyaleti'nin, yüksek nitelikli teknolojik ürünleri, yenilikçi ve know-how odaklı yaklaşımı ile gıda ve tarım teknolojisi, inşaat malzemeleri, enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji, mekatronik, çevre teknolojisi, atık yönetimi, biyoteknoloji ve medikal teknolojisi alanlarında güçlü firmalara sahip olduğunu anlattılar.

Lüksemburg Büyükelçisi'nden ASO'ya ziyaret

1 Kasım 2012



Lüksemburg Büyükelçisi Arlette Conzemius, ASO Başkanı Nurettin Özdebir'i 1 Kasım tarihinde makamında ziyaret etti.

Ziyarete Büyükelçi Conzemius, Özdebir'e ülkesindeki yatırım imkânları hakkında bilgi vererek Ankaralı sanayicileri yatırıma beklediklerini belirtti.

Özdebir, Ankara Mobilyacılar ve Lakeciler Esnaf Odası, yeni hizmet binasının açılış törenine katıldı

15 Kasım 2012



Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, Ankara Mobilyacılar ve Lakeciler Esnaf Odası, yeni hizmet binasının açılış törenine katıldı. 15 Kasım tarihinde gerçekleştirilen törene Özdebir'in yanı sıra AK Parti Milletvekilleri Haluk İpek, Salih Kapusuz, Emrullah İşler ve Seyit Erçelik, Ankara Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Mehmet Yiğiner, Büyükşehir Belediyesi Başkan Vekili Ayhan Yılmaz, Ankara Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Asım Balcı ve siyasi partilerin temsilcileri katıldı.

ASO'dan eğitime büyük destek

11 Aralık 2012



Ankara Sanayi Odası, 250 adet "interaktif insan vücudu" iskeletini ilkokullarda kullanılmak üzere İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağışladı.

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir ve İl Milli Eğitim Müdürü Kamil Aydoğan, "interaktif insan vücudu"nun eğitime daha çok katkı sağlayabilmesi için 11 Aralık tarihinde bir araya geldi.

Sabah gazetesinin eğitime destek amaçlı özel olarak hazırlattığı 'interaktif insan vücudu' promosyonunun

ilkokula giden öğrencilerin en büyük destekçisi olması amaçlanıyor. Ankara Sanayi Odası tarafından İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağışlanan 250 öğretici oyuncak sayesinde öğrenciler, insan vücudunu görerek ve dokunarak öğrenecek.

250 akıllı oyuncak, ilkokullarda kullanılması için İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağışlayan ASO Başkanı Özdebir, "Öğrencileri görsel materyallerle desteklemeliyiz," dedi. Öğrenmenin temel motorunun öğretmenler olduğunu hatırlatan Özdebir, "Global ölçekli firmalara yüksek becerili yeni insanlar yetiştirebilen bir kurumla aynı projede yer almak bizi mutlu etti," diye konuştu.

İl Milli Eğitim Müdürü Kamil Aydoğan ise "Temel eğitimin bir parçasıyız ve biz de bunda bir rol almaya çalışıyoruz. Görerek ve dokunarak verilen eğitim temel eğitimidir. Bunu Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün tek başına yerine getirmesi zordu," ifadelerini kullandı.

GreenEvo-International Green Technology Transfer toplantısı yapıldı

6 Kasım 2012



"GreenEvo-International Green Technology Transfer" projesi toplantısı Genel Sekreter Yardımcısı Mustafa Baran başkanlığında 6 Kasım tarihinde ASO'da gerçekleştirildi.

Genel Sekreter Yardımcısı Mustafa Baran'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıda; Ankara Polonya Büyükelçiliği Maslahatgüzarı Piotr Krawczyk seminerin içeriği hakkında bilgi verdi. Daha sonra Polonya Büyükelçiliği Ticaret ve Yatırımdan Sorumlu I. Sekreter Olga Ratusinska "Türkiye-Polonya Ekonomik ve Ticari İlişkiler" konulu bir sunum yaptı.

Seminer kapsamında TC Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İklim Değişikliği Dairesi Başkanlığı-Politika ve Strateji Geliştirme Şubesi Müdürü Gürcan Seçgel konuyla ilgili bir konuşma yaptı.

Konuşmaların ardından Polonya'dan gelen 12 firma yetkilisi kendi firmalarını ASO üyelerine tanıttı ve ikili görüşmelere geçildi.

Özdebir'e Yaşam Boyu Onur Ödülü

27 Kasım 2012



Ankara Seymenler Kulübü Derneği, kuruluşunun 5. yıl dönümü çerçevesinde katkı sunan kişilere ödül verdi.

Rixos Otel'de 27 Kasım tarihinde gerçekleştirilen gecede, Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir Yaşam Boyu Onur ödülüne layık görüldü. Özdebir'e ödülü Ankara Seymenler Kulübü Derneği Başkanı Şerafettin Demir verdi.

Özdebir'den Ankara İl Kadın Girişimciler Kurulu Yeni Yönetimi'ne ziyaret

25 Aralık 2012



Ankara Sanayi Odası'nın koordinatörlüğünde çalışmalarını sürdüren TOBB Ankara İl Kadın Girişimciler Kurulu'nda 25 Aralık tarihinde yapılan seçimler sonucunda başkanlığa Birten Gökyay seçildi.

TOBB Kadın Girişimciler Kurulu'nda yapılan yeni düzenleme ile her oda ve borsa, ayrı ayrı yaptıkları seçimle icra komitesi için kendi temsilcilerini seçti. 17 kişiden oluşan Ankara İl Kadın Girişimciler Kurulu İcra Komitesi ilk toplantısını Ankara Sanayi Odası'nda gerçekleştirdi. Toplantıda başkanlığa oy birliğiyle Birten Gökyay, Başkan yardımcılıklarına ise Ayşegül

Çakmak Genç, Gökçe Pınar Çapanoğlu ve Nazlı Gülder Başar seçildi.

Seçimlerin ardından kadın girişimciler kurulunu ziyaret eden Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, İcra Komitesi üyelerinden, kadınların iş hayatında daha aktif rol almalarını sağlamak için daha çok çalışmalarını istedi. Kadınların iş hayatında daha fazla yer almasının Türkiye'nin 2023 hedeflerine ulaşmasında çok önemli olduğunu söyleyen Özdebir, kadın girişimcilerin Ankara Sanayi Odası meclisinde daha fazla yer alması için destek olacağını da belirtti.

ÇED Toplantısı ASO'da yapıldı

1 Kasım 2012



"Çevresel Etki Değerlendirme ve Bilgilendirme Toplantısı" 1 Kasım tarihinde Ankara Sanayi Odası Zafer Çağlayan Meclis Salonu'nda yapıldı. ÇED İzin ve Denetim Genel Müdür Yardımcısı Çağatay Dikmen yönetimindeki toplantıya, ASO Genel Sekreteri Yavuz Cabbar, ASO Genel Sekreter Yardımcısı Mustafa Baran, Çevre Bakanlığı Şube Müdürü Oğuz Güner ve çok sayıda ASO üyesi katıldı.

Toplantının açılış konuşmasını yapan ASO Genel Sekreteri Yavuz Cabbar, ÇED'in yapılacak yatırımların çevreye etkilerinin önceden bilinmesini sağlayan çok önemli bir araç olduğuna dikkat çekerek, bütün yatırımlarda gerekli olduğunu vurguladı. Büyük AVM'ler ve konut projelerinin de ÇED kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini ifade eden Cabbar, verdiği destekten ötürü Çevre Bakanlığı'na teşekkür etti ve toplantının kafalardaki soruları ortadan kaldırması dileğiyle sözlerini tamamladı.

ÇED İzin ve Denetim Genel Müdür Yardımcısı Çağatay Dikmen de yaptığı konuşmada Türkiye'de 1993 yılından bu yana uygulanan ÇED'de önemli bir yol kat edildiğini ve sistemin artık rayına oturduğunu ifade etti. Yakında e-ÇED uygulamasının da devreye gireceğini müjdeleyen Dikmen, böylelikle ÇED Yönetmeliği'nin daha hızlı ve şeffaf bir hale geleceğini dile getirdi.

Açılış konuşmalarının ardından Çevre Bakanlığı Şube Müdürü Oğuz Güner ÇED Yönetmeliği konusunda bir sunum yaptı. ÇED'i herkesin gözünde büyüttüğünü vurgulayarak sözlerine başlayan Güner, sanayicilere "ÇED'den korkmayın! ÇED, yatırımı yapmadan önce nasıl bir yol izleyeceğinizi size gösterir. ÇED, faaliyetinizin çevreye etkilerini belirleyerek önlem almanızdır. İzin, ruhsat, onay gibi her türlü prosedürden

önce ÇED almanız gerekir. Zira ÇED almadan bunların hiçbirini edinemezsiniz. ÇED kirletmeden önce önlem almaktır, kirlettikten sonra maliyet çok artar." diye seslendi.

Yürürlükte olan yönetmeliğin AB prosedürlerine birebir uygun olduğunu belirten Güner, Türkiye koşullarına göre gerekli birkaç değişikliğin üzerinde çalışıldığını ifade etti. Milli parklar, sit alanları gibi bazı bölgelerin yasaklı alan olduğunu vurgulayan Güner, faaliyet yapılacak alanı iyi seçmenin ve yasaklı alanda iş yapmamanın önemine dikkati çekti.

ÇED Raporu'nda yazılan bilgilerin birer taahhüt olduğunun unutulmaması gerektiğini hatırlatan Güner, raporu büyük bir özenle hazırlatmaları konusunda sanayicileri uyararak "Asıl iş raporu aldıktan sonra başlıyor. İzleme ve kontrol faaliyetlerimiz var. Raporunuzda yazdığınız her şey sizin taahhüdünüzdür. Raporda yazılanın dışında bir durum tespit edildiğinde cezai işlem uygulanır. Yatırım bedelinin yüzde 2'si oranında cezai bedeli var. 'Yatırım yapayım da izinler arkadan gelsin!' mantığı yok artık. Taahhütlere uymadığınız takdirde ceza alırsınız ve taahhüt yerine getirilene kadar yatırım durdurulur." diye konuştu.

Projenin üretim kapasitesinde bir değişiklik olduğunda yeniden ÇED Raporu almak gerektiğini hatırlatan Güner "Mümkün olduğu kadar maksimum kapasiteyi düşünerek ÇED'e başvurun. Aksi takdirde üretim kapasitesi her arttığında yeniden ÇED'e başvurmak gerekir." dedi.

Sunumun ardından ÇED İzin ve Denetim Genel Müdür Yardımcısı Çağatay Dikmen, sanayicileri ÇED Raporu hazırlayan firmalara dikkat etmeleri konusunda uyardı. 2012 sonuna kadar yönetmelikteki değişikliklerin tamamlanacağını bildiren Dikmen, bu değişikliklerin internet ortamından da takip edilebileceğini ve 2014 yılında e-denetime geçileceğini açıkladı.

Konuşmaların ardından sanayicilerden gelen sorular yanıtladı.

Toplantı, ASO Genel Sekreter Yardımcısı Mustafa Baran'ın katılımcılara sertifikalarını vermesiyle sona erdi.



Ünlü ressam Devrim Erbil ile resme ilgisinin nasıl başladığını, Balıkesir’de geçen çocukluğunu, Güzel Sanatlar Akademisi’nde Halil Dikmen ve Bedri Rahmi Eyüpoğlu’nun kendisine neler kattığını, çizgisel biçemi sayesinde izleyici ile kurduğu ilişkiyi, şiiri, halı ve kilim desenlerini, Contemporary İstanbul Fuarı’nı konuştuk. Sanata yönelmesindeki en önemli etkenin annesi olduğunu anlatan Erbil, önceleri sezgisel olarak yakaladığı çizgisel biçemi daha sonra bilinçli olarak kullanıp, şiirsellikle birleştiren Devrim Erbil resminin ortaya çıktığını ifade ediyor. Şiirin, hayatının ve sanatının ayrılmaz bir parçası olduğunu söyleyen Erbil, bugünlerde Anadolu’nun yetenekli çocuklarına destek olmayı hedeflediği sanat vakfını ve kendi adını taşıyacak müzeyi kurma çalışmalarını sürdürüyor.



ressam
devrim erbil

Uşak'ta doğdunuz, daha sonra Balıkesir'e taşındınız ve Güzel Sanatlar Akademisi'ne başlamanın kadar orada yaşadınız. Ancak resim yeteneğiniz akademiye başlamadan çok önce açığa çıkmıştı. Ailenizde örnek aldığınız ya da sizi yönlendiren biri sayesinde mi resme ilginiz başladı yoksa tamamen kendi kendinize mi keşfettiniz renklerin dünyasını?

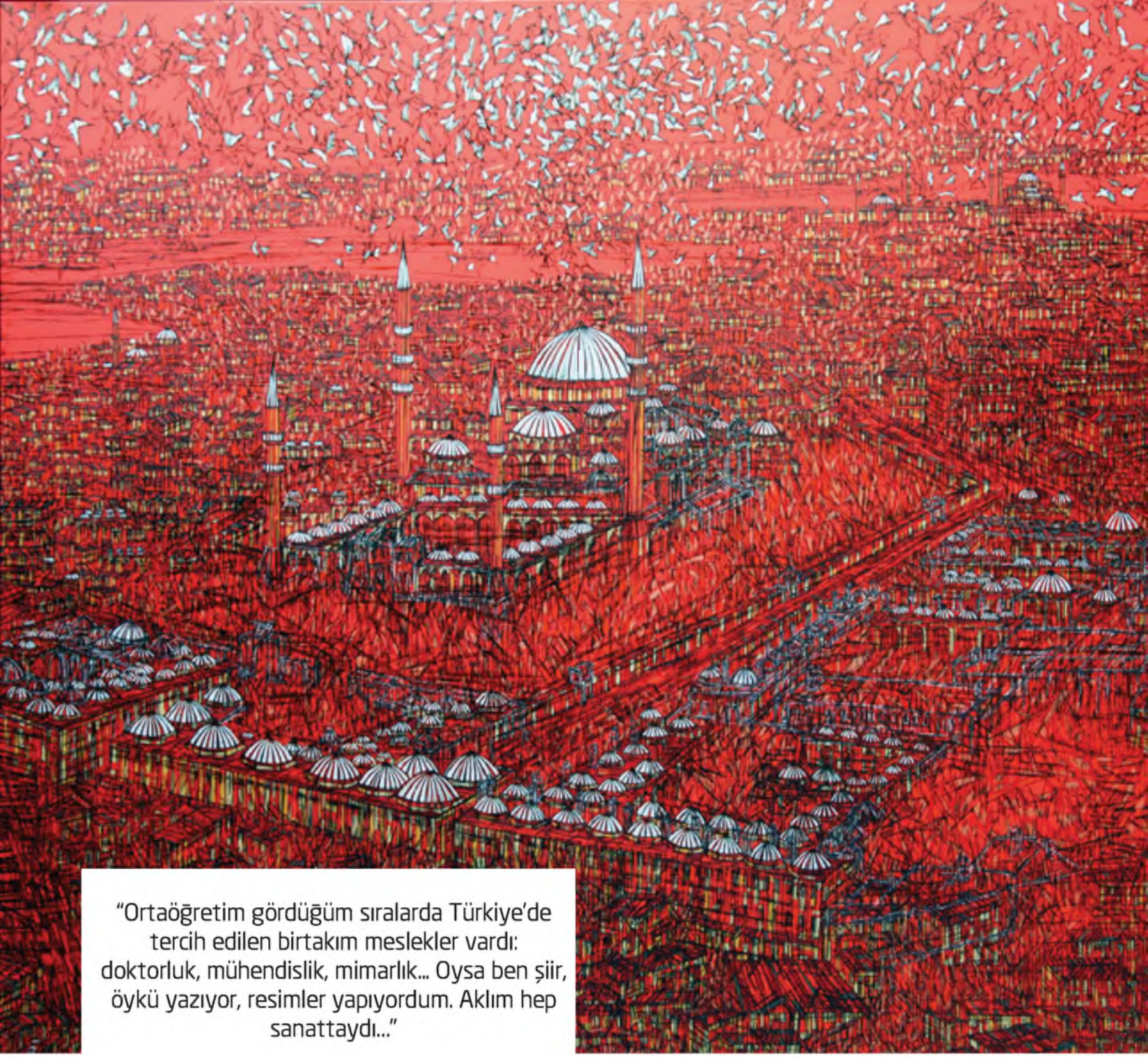
Benim sanata yönelmemde en önemli etken, annemdir. Annem olağanüstü bir duygu, coşku ve enerji kaynağı idi. Annem gençlik yıllarında Uşak'ta Singer'in dikiş-nakış öğretmenliğini yap-

mıştı. Beni hep destekledi, yüreklenirdi, bana güç verdi, moral verdi. Sanatın Türkiye'de ancak sınırlı bir elit kesim içinde yer aldığı günlerde sanatçı olmamı destekleyen kişilerin başındaydı. Dört yıl önce annemi kaybettim. Geriye baktığımda içimde buruk bir acı hissederim: 'Neden ben onun sanat yapmasını desteklemedim?' diye; belki zamanı olmayacaktı, belki sanatçı olmak gibi bir düşüncesi yoktu ama hep sanat yapma isteği taşıdığını biliyordum. Akademideki öğrencilik yıllarımda tatil aylarında Balıkesir'de mozaik panolar yaparken o da gelir, yardımcı olurdu. Annemin yastık üzerine

dikiş-nakış yöntemi ile yaptığı resimleri hâlâ saklıyorum. Elimde birkaç tane yağlıboya küçük resmi de var.

Ortaöğretim gördüğüm sıralarda Türkiye'de tercih edilen birtakım meslekler vardı: doktorluk, mühendislik, mimarlık... Oysa ben şiir, öykü yazıyor, resimler yapıyordum. Aklım hep sanattaydı... Ortaokulda ve lisede birkaç önemli öğretmen, Sırrı Özbay, İrfan Yılmaz, Perihan Ege ve Kadri Kiper gibi isimler beni hep destekliyorlardı. Sırrı Özbay kendini her şeyi ile sanata adanmış bir resim öğretmeni idi. Hafta sonları okulun resim atölyesinde

"Benim sanata yönelmemde en önemli etken, annemdir. Annem olağanüstü bir duygu, coşku ve enerji kaynağı idi."



“Ortaöğretim gördüğüm sıralarda Türkiye’de tercih edilen birtakım meslekler vardı: doktorluk, mühendislik, mimarlık... Oysa ben şiir, öykü yazıyor, resimler yapıyordum. Aklım hep sanattaydı...”

yetenekli çocukları toplar, resim çalıştırır, ben de onlardan biriydim. İrfan Yılmaz Gazi Eğitim Resim Bölümü’nü yeni bitirip öğretmen olarak Balıkesir’e gelmiş, içi sanat dolu bir resim öğretmeni idi. Kendisi yeteneklerimin farkına varıp, beni hep destekledi. Kadri Kiper edebiyat öğretmeni idi, kişiliğimin gelişmesinde onun büyük payı olduğunu söylemem gerek...

Bir de lise müdürü Hilmi Ziya Apak var elbette. İlk sergimi Balıkesir’de o açtı, daha sonraki yıllarda da ilgisini hiç eksik etme-

di. Bu ve benzeri birçok nedenle Balıkesir yaşamımda önemli bir kenttir ve ben Balıkesir’i ve Balıkesir’deki dostlarımı hiç unutmadım, kültür ve sanat bağlamında sürekli bağlantılarım oldu. Sergiler açtım, konferanslar verdim belki de bu sayede Balıkesir de beni unutmadı. 2000 yılında benim adımla verdikleri bir müze açtılar. Devrim Erbil Çağdaş Sanatlar Müzesi ve ben de bu müzeye Türk sanatının önde gelen dostlarımdan, arkadaşlarımdan, öğrencilerimden bağış eserler istedim. Bugün bu müzede benim eserlerimin dışında 200 kadar

önemli eser bulunuyor. Bugün Balıkesir, hiçbir Anadolu kentinde bulunmayan çağdaş bir sanat müzesine sahip, belki bu bir örnek olur. Anadolu’dan İstanbul’a gelip yaşayan sanatçılar bir gün doğdukları ve büyüdükları kenti hatırlarlar ya da o kentler yetiştirdikleri değerleri hatırlar ve böyle bağlar kurulmuş olur. Böylesi bir gelişmenin Türk kültür ve sanat yaşamına çok olumlu katkılar getireceğine inanıyorum.

Uşak ise doğduğum kent; baba tarafımın kenti çok küçükken Uşak’tan ayrıldığım için orayı çok



“İzleyici bir sanatçıya ya da esere yaklaşabilmek için birtakım ipuçları ve anahtarlar arar. Ben resmin evrensel dili içerisinde çok önemli olan ama sanat tarihinin belli dönemlerinde zaman zaman unutulmuş çizginin resimdeki yeri ve önemini öne çıkarıp, onu vurguluyorum.”

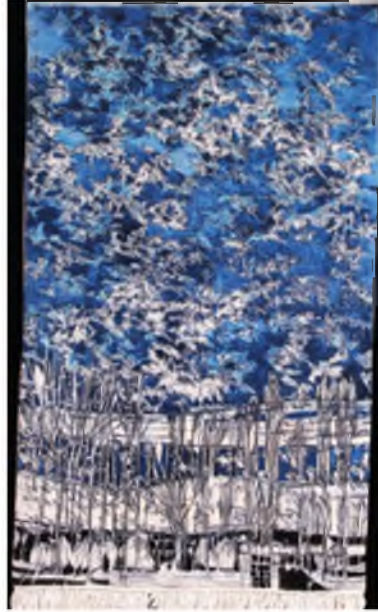
iyi tanımıyorum, anılarımın içinde halalarımın halı dokuyuşları var. Belki şimdi büyük bir heyecanla eserlerimi haliye uygulama isteğimin kökeninde bu izlenimler olabilir. Önümüzdeki ay Uşak'ta belediyece yeni açılan bir kültür merkezinde ilk sergi açma isteğini aldım. Büyük bir zevkle ve heyecanla açmayı planlıyorum bu da benim Uşak'a ve Uşaklılara şükran borcumu ödememin ufak bir parçası olacaktır.

Güzel Sanatlar Akademisi Resim Bölümü'nde Halil Dikmen'in ve Bedri Rahmi Eyüpoğlu'nun öğrencisi oldunuz. İkisi de dünyaca tanınan, önemli isimler. Resim sanatında tüm dünyaya kendilerini kabul ettirmiş bu isimlerin size kattığı en önemli değer ne olduğunu söyleyebilirsiniz?

Halil Dikmen galeri hocamdı. Aynı zamanda Resim Heykel Müzesi Müdürüydü. Ben Halil Dikmen'den nezaketi, kibarlığı, insanlara sevgiyle bakmayı, işine bağlılığı ve sanatın evrensel yanını öğrendim. Müzeye ziyarette gittiğimizde sanat ve felsefe üzerine konuşmalar yapardık ve ayrıca kendisi olağanüstü güzellikte ve duyarlılıkta neydiler. Onu hayranlıkla izledik. Bu güzel insan bence bir sanat şehididir. 60'lı yılların başında Ankara'da Güzel Sanatlar müdürü iken masasının başında bu dünyaya veda etmiştir.

Atölye hocam Bedri Rahmi'den de çok şey öğrendim, sanatın ve eğitimciliğin sırlarını onda keşfettim. Coşkun'un ve çılgınlığın sanat için gerekliliğini o bana öğ-

retti. Uzun yıllar birlikte çalıştık, birçok resminin uygulanmasında ve mozaik panolarının gerçekleştirilmesinde ona büyük katkılarım oldu. Pek çok önemli edebiyatçı, yazar, sinemacı, sanat tarihçisi vb. kişilerle onun atölyesinde tanıştım. Örneğin; Ahmet Hamdi Tanpınar, Yaşar Kemal, Füreyya Koral, Aliye Berger, Sabahattin Eyüboğlu, Melih Cevdet Anday... Bedri Rahmi atölyesinde çalışanlar ya da bitirmiş olanlar her

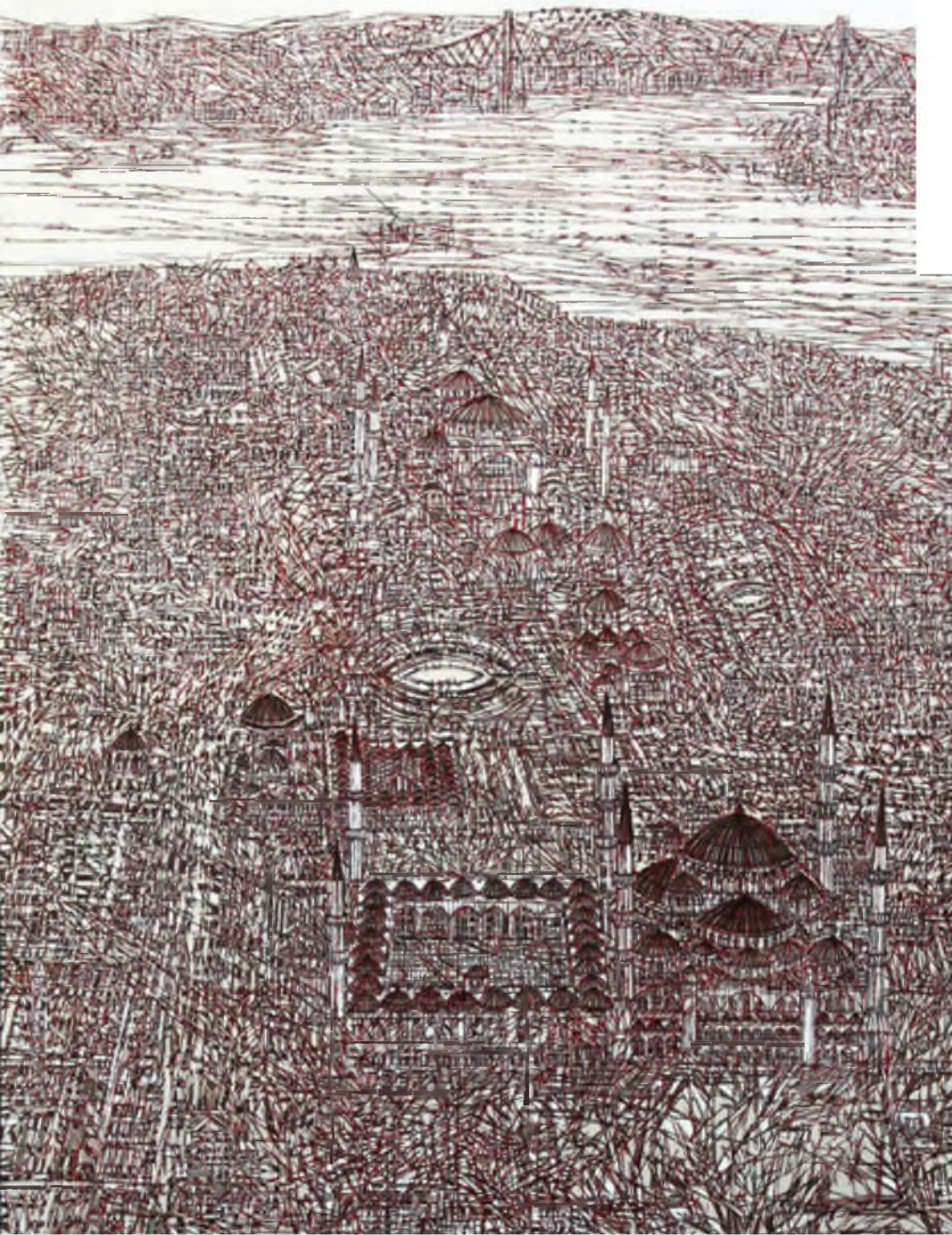


zaman birbirine çok bağlıydılar. Ben de bu atölye geleneği içinde Orhan Peker, Turan Erol, Nedim Günsür, Nevin Çokay, İvi Stangali, Metin Eloğlu, Mehmet Pesen gibi pek çok önemli sanatçıyı tanıdım ve onlar benim çok yakın dostlarımdı.

Çizgilerin belirgin olduğu ve bir rengin tonlarının ağırlıklı kullanıldığı bir biçiminiz var. Bu da resimlerimize bir ölçüde soyutluk kazandırıyor sanki. Rifat Şahiner'e göre çizgilerin içsel iş-

lerliğiyle âdeta görsel bir şebeke yaratarak, izleyicinin resmi nasıl okuması gerektiğini de imliyorsunuz. Öte yandan bu soyutluk aslında izleyiciye bir ölçüde resmi okuma esnekliği de sağlıyor olabilir. Siz bu biçim sayesinde izleyici ile nasıl bir ilişki kuruyorsunuz?

İzleyici bir sanatçıya ya da esere yaklaşabilmek için birtakım ipuçları ve anahtarlar arar. Bu, izleyicinin kültürel birikimine ve dünya görüşüne de bağlıdır. Ben resmin evrensel dili içerisinde çok önemli olan ama sanat tarihinin belli dönemlerinde zaman zaman unutulmuş çizginin resimdeki yeri ve önemini öne çıkarıp, onu vurguluyorum. 20. yüzyıl çizginin öne çıktığı bir dönemdir bence, Osmanlı hat sanatı ve minyatürler de çizginin yüceltildiği dönemler olarak nitelenebilir. Benim resimlerimde çizgi, doğa ve insan ilişkisini belirleyen bir anahtardır. Çok kullanılmamış olan çizgisel değerler hem doğal bulunmayan bir resim elemanı hem de sanat tarihinin her köşesinde rastlanan bir unsur değildir. Üstelik çizgiyi renkle birleştirip renkle çizgiler oluşturduğumda ve bunları resimlerimde kullandığımda ilginç bir biçim yakaladığımı hissettim. Aslında çocukluğumdan beri sezgisel bir biçimde böylesi resimler yapmış olduğumu gördüm. 15 yaşında iken yaptığım resimlerde renkli çini mürekkebiyle renkli çizgiler yakalamış olmam bu düşüncemin somut kanıtlarıdır. Önceleri sezgisel olarak yakaladığım bu biçimi daha sonra bilinçli olarak kullandım ve renkli çizgiler şiir-



“Önceleri sezgisel olarak yakaladığım bu biçemi daha sonra bilinçli olarak kullandım ve renkli çizgiler şiirselliklerle birleşince benim resmim oldular.”

Bence söyleyemeyiz. Sanat dilinde nakış süsleme, bezeme anlamı içerir bir başka deyişle dekoratif sayılır. Dekoratif olmak sanatı sadece güzellik ve süs olarak görmek anlamına götürür kişiyi, sanatçılar bu nedenle nakış sözcüğünü pek sevmeyiz. Nakış, sanatı hafife almak gibi gelir. Oysa sanat her zaman güzelliği aramaz. Acılar, mutluluklar, aşklar ve derin duygular süslemeyi aşar. Ben de resmimde süslemeyi bezemeyi değil, insan ruhunun derinliklerine inmeyi amaçladım.

Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi’nde Sevim Arslan tarafından kaleme alınan makalede, tablolarını dokuma olarak yeniden ele alan ustalar arasında sayılıyorsunuz. Halı için hazırladığınız kompozisyonların Uşak, Balıkesir, Tebriz gibi atölyelerde üretimde kullanıldığı ifade ediliyor. Halı ve kilimler için var olan resimleriniz dışında, özel kompozisyonlar mı hazırlıyorsunuz? Bu kompozisyonlar için nasıl bir çalışma biçimi izliyorsunuz? Nelerden yola çıkıyor, neler anlatıyorsunuz?

Resimli halı ve kilimlerim için çok özel kompozisyonlar hazırladığım söylenemez, resimlerimin bu tekniğe uygun olanlarını seçiyorum. Onların halı resim, kilim resimlerini gerçekleştiriyorum.

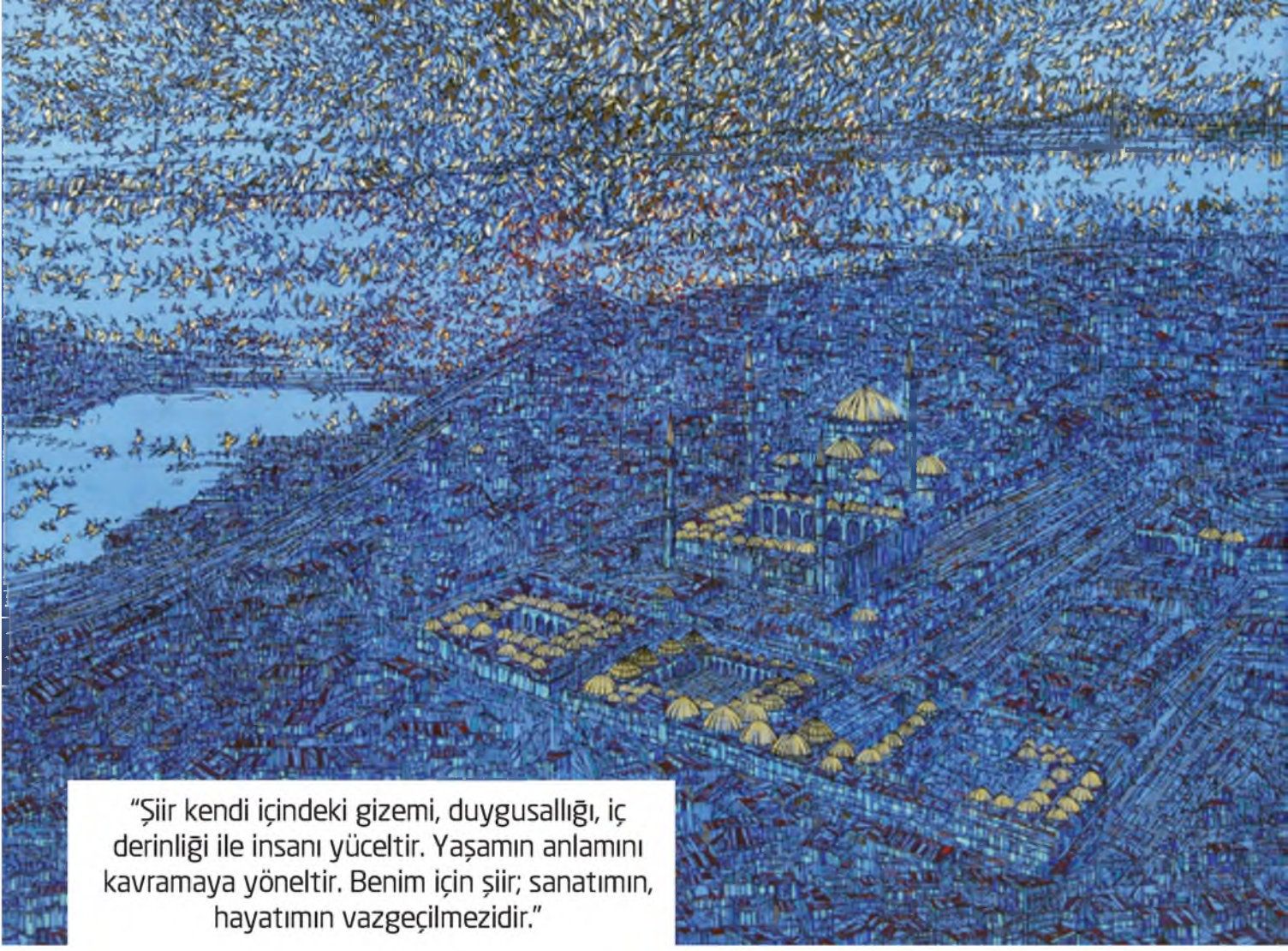
Halı ve kilime yönelme nedenlerim arasında bu tekniklerin insanlığa Türkler tarafından armağan edilmesinin önemli bir

sellikle birleşince benim resmim oldular.

‘Resmin şairi’ olarak biliniyorsunuz. Hatta Durmuş Akbulut tam olarak bu isimle bir kitap çıkardı. Şiiri; düzyazıdan uyumu, ahenği, soyutluğu gibi özellikleriyle ayırabiliriz sanıyorum. Daha az sözcükle, daha vurucu ifadelerle çok fazla şey anlatmasıyla belki bir ölçüde de. Sizin resimleriniz için de az sayıda renkte, çok derin anlamlar yattığını söyleyebilir miyiz?

Evet, bu söylediklerinizin hepsine katılıyorum. Aslında benim düşüncelerimi siz söylemiş oldunuz. Şiir kendi içindeki gizemi, duygusallığı, iç derinliği ile insanı yüceltir. Yaşamın anlamını kavramaya yöneltir. Benim için şiir; sanatımın, hayatımın vazgeçilmezidir.

Son yıllardaki çalışmalarınızda, çizgisel anlatım boyanın büyük ölçüde işe karışmasıyla yerini yavaş yavaş nakış kökenli bir resme bıraktığını söyleyebilir miyiz?



“Şiir kendi içindeki gizemi, duygusallığı, iç derinliği ile insanı yüceltir. Yaşamın anlamını kavramaya yöneltir. Benim için şiir; sanatımın, hayatımın vazgeçilmezidir.”

payı olduğunu söyleyebilirim. Bir başka neden de Anadolu coğrafyasının her köşesinde çok farklı teknik ve anlatım biçimleriyle halı ve kilim tekniğinin yaşıyor olmasıdır. Resimli halı ve kilimlerin duvarda sergilenir olması mekâna farklı bir boyut ve anlam kazandırır. Sesi ve gürültüyü yutar. Sıcak bir ortam oluşturur.

Halı ve kilime bir başka tutku nedenim de bu! Hatta şunu da söyleyebilirim. Bazı halı ve kilimlerini onların yapıldığı resimlerimden daha çok sevdiğimi söylemekten bile kaçınmam. Yünün, ipliğin, ipeğin, ilmiğin, atkı ve çölgünün her milimetrekaresine dokunduğu halı ve kilim resimlerim bana bazen resimlerimden daha çok heyecan veriyor.

Resimlerinizin yanında sanat üzerine yazılarınız ve düzenlediğiniz konferanslarla da biliniyorsunuz. Doğu Üniversitesi bünyesinde akademik çalışmalarınızı da sürdürüyorsunuz. Şu anda üzerinde çalıştığınız bir metin ya

da yakın vadede düzenlenmeyi planladığınız bir konferans söz konusu mu?

Akademik çalışmalarımı öğretim üyeliğimin bir gereği olarak düşünüyorum. Çok da abartmıyorum, şu anda beni en çok düşündüren kurmak üzere olduğum bir kültür ve sanat vakfı ile ona bağlı adımları taşıyan bir müzenin oluşumunu ve sürekliliğini sağlamak, adımları yaşatacak ve yaşatmasını düşündüğüm bu vakıf aynı zamanda Anadolu’nun yetenekli çocuklarına da destek olma niyeti taşıyor. Bir de yurt dışı sergilerim var arka arkaya onları planlamak durumundayım. Asıl önemlisi bütün bunların ötesinde sanatım ve kendimi yenilemek için birtakım düşünceler içindeyim. Umarım bunları gerçekleştirir ve sizlere gösterebilirim.

Kısa bir süre önce eserleriniz Contemporary İstanbul Fuarı’nda sergilendi ve büyük ilgi gördü. İstanbul’da bu yıl yedinci-

si düzenlenen ve dünyanın her tarafından koleksiyoner ve sanatseveri bir araya getiren Contemporary İstanbul Fuarı’ndan beklentilerinizi ve 2012 yılı değerlendirmenizi bizimle paylaşır mısınız?

Contemporary her gün gelişerek dünyadaki sanat olayları arasında yerini almak üzere...

Beş gün içinde bu sergiyi 70 binin üzerinde sanatseverin gezmesi ise sanat ortamı için umut verici bir gelişme. Bu, sanatın benimsendiğini, yaygınlaştığını gösterir.

Ben de ömrümün büyük bir kısmını zaten bu amaç için harcadım.

Eklemek istediğiniz bir şey varmı?

Teşekkür ederim. Sevgilerle...

Zaman ayırdığınız için teşekkür ediyor, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

ASOBÜLTEN

RESMÎ GAZETE ÖZETLERİ (14 OCAK - 20 MART 2013)

16 Ocak 2013 Tarihli ve 28530 Sayılı Resmî Gazete

- 2872 Sayılı Çevre Kanunu Uyarınca Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ (2013/1)
- 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 20'nci Maddesinin (k) Bendi Uyarınca Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ (2013/1)

17 Ocak 2013 Tarihli ve 28531 Sayılı Resmî Gazete

- Anayasa Mahkemesinin E: 2012/128, K: 2013/1 (Yürürlüğü Durdurma) Sayılı Kararı

18 Ocak 2013 Tarihli ve 28532 Sayılı Resmî Gazete

- Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Gaz Kaynak Donanımları-Kaynak Yapma, Kesme ve Benzeri İşler İçin Lastik Hortumlar ile İlgili Tebliğ (TS EN ISO 3821) (No: MSG-MS-2012/43)
- Atıkların Karayolunda Taşınmasına İlişkin Tebliğ

19 Ocak 2013 Tarihli ve 28533 Sayılı Resmî Gazete

- Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- Elektronik Tebliğat Yönetmeliği
- Vakıflar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

23 Ocak 2013 Tarihli ve 28537 Sayılı Resmî Gazete

- 2013/4199 Belgesiz İhracat Kredileri ile Vergi Resim ve Harç İstisnası Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2009/8)'de Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ
- Çek Defterlerinin Baskı Şekline, Bankaların Hamile Ödemekle Yükümlü Olduğu Miktar ile Çek Düzenleme ve Çek Hesabı Açma Yasağı Kararlarının Bildirilmesine ve Duyurulmasına İlişkin Tebliğ (Sayı: 2010/2)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2013/1)

25 Ocak 2013 Tarihli ve 28539 Sayılı Resmî Gazete

- Etilen Glikol İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğ
- Bağımsız Denetim Resmi Sicil Tebliği
- Bağımsız Denetçilik Sınav Tebliği
- Bağımsız Denetçilik Uygulamalı Mesleki Eğitim Tebliği
- Bağımsız Denetim Yetkilendirme Tebliği

26 Ocak 2013 Tarihli ve 28540 Sayılı Resmî Gazete

- 2013/4225 Filistin Ulusal Yönetimi Menşeli Bazı Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar

- Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliği
- 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu Gereğince; İşkollarındaki İşçi Sayıları ve Sendikaların Üye Sayılarına İlişkin 2013 Ocak Ayı İstatistikleri Hakkında Tebliğ
- Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 423)
- Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2005/1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2013/2)

27 Ocak 2013 Tarihli ve 28541 Sayılı Resmî Gazete

- 2012/4093 Ticaret Sicili Yönetmeliği

28 Ocak 2013 Tarihli ve 28542 Sayılı Resmî Gazete

- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2007/36)'in Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Tebliğ
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2007/37)'in Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Tebliğ
- Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 102)
- Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 103)
- Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 104)

29 Ocak 2013 Tarihli ve 28543 Sayılı Resmî Gazete

- 2013/4244 Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin Genel Kurul Dışındaki Organlarının Seçim Tarihleri ile Oda ve Borsa Organlarının Seçim Tarihlerinin Belirlenmesine Dair Karar
- KOSGEB Organlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Kimya Teknik Komitesinin Oluşumu ve Görevlerine Dair Tebliğ (Tebliğ No: SGM/2008-4)'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (No: SGM/2013-1)
- Akrilonitril İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğ
- Butil Akrilat İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğ
- Klimaların Üretiminde Kullanılan Kompresörlerin İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğ
- Karayoluyla Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Alanında Uygulanacak Taban Ücret Tarifesi Hakkında Tebliğ (No: 67)

30 Ocak 2013 Tarihli ve 28544 Sayılı Resmî Gazete

- Kamu İhale Tebliği (No: 2013/1)
- Elektronik İmza ile İlgili Süreçlere ve Teknik Kriterlere İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

31 Ocak 2013 Tarihli ve 28545 Sayılı Resmî Gazete

- İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

- Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Proje ve Kontrollük İşlerinde Uygulanacak Fiyat Artış Oranları Hakkında Tebliğ
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2013/1)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2013/2)
- Sulak Alanlar Tebliği (No: 6)

05 Şubat 2013 Tarihli ve 28550 Sayılı Resmî Gazete

- Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatında ve İthalatında Ticari Kalite Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2013/21)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2013/25)
- İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2004/2)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2006/13)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2007/30)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2007/33)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008/19)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2011/2)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2011/9)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

07 Şubat 2013 Tarihli ve 28552 Sayılı Resmî Gazete

- Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Ortak Transit Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik
- Filistin Ulusal Yönetimi Menşeli Bazı Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına Dair Tebliğ
- 2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği (Sıra No: 5)

08 Şubat 2013 Tarihli ve 28553 Sayılı Resmî Gazete

- Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik
- 5201 Sayılı Kanun Gereğince Kontrole Tâbi Tutulacak Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar, Askerî Patlayıcı Maddeler, Bunlara Ait Teknolojilere İlişkin Liste (2013 Yılı Listesi)

09 Şubat 2013 Tarihli ve 28554 Sayılı Resmî Gazete

- Sosyal Hizmet Merkezleri Yönetmeliği
- Elektronik Haberleşme Güvenliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 351)

10 Şubat 2013 Tarihli ve 28555 Sayılı Resmî Gazete

- 5510 Sayılı Kanun'un 4'üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) ve (b) Bendi Kapsamında Sigortalı Olanlar ile Hak Sahiplerinin Tahsis İşlemlerine İlişkin Tebliğin Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Tebliğ
- 5510 Sayılı Kanun'un 4'üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) ve (b) Bendi Kapsamında Sigortalı Olanlar ile Bunların

- Hak Sahibi Çocuklarının Maluliyet İşlemleri Hakkında Tebliğin Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Tebliğ
- Genel Sağlık Sigortası Kapsamında Uygulanan "Medula" Sistemi Hakkında Tebliğ (Seri No: 1)'in Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Tebliğ
- İşverenler Tarafından Aylık Prim ve Hizmet Belgesinin İnternet Ortamında Sosyal Sigortalar Kurumuna Gönderilmesine (E-Bildirge Uygulaması) İlişkin Tebliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ

11 Şubat 2013 Tarihli ve 28556 Sayılı Resmî Gazete

- Açık İşletme Madeninin Üretim Aşamasındaki Dekapaj Maliyetlerine İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı Yorumu (TFRS Yorum 20) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 6)
- TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 7) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 42)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 7)
- Finansal Araçlar: Sunuma İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 32) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 40)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 8)

13 Şubat 2013 Tarihli ve 28558 Sayılı Resmî Gazete

- Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Yetki Belgesi ve Sertifika Bedelleri ile Sertifika Bedellerinin Yetkilendirilmiş Kurumlara Ödenecek Bölümü Hakkında Tebliğ (Sıra No: 2013/2)
- 5627 Sayılı Enerji Verimliliği Kanunu'nun 10'uncu Maddesine Göre 2013 Yılında Uygulanacak Olan İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 2013/3)
- 2012-2013 Eğitim ve Öğretim Yılında Organize Sanayi Bölgelerindeki Özel Mesleki ve Teknik Eğitim Okullarında Öğrenim Gören Öğrencilere Destek Verilmesine İlişkin Tebliğ

15 Şubat 2013 Tarihli ve 28560 Sayılı Resmî Gazete

- Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmelik
- Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik
- Karayolu Taşıtları-Patinaj Zincirleri ile İlgili Tebliğ (TS 663) (No: MSG-MS-2013/1)

16 Şubat 2013 Tarihli ve 28561 Sayılı Resmî Gazete

- Motorlu Araçların ve Bunlar İçin Tasarlanan Römorklar, Sistemler, Aksamlar ve Ayrı Teknik Ünitelerin Genel Güvenliği ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (661/2009/AT)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satışına ve Sunumuna İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 15'inci Maddesinin Uygulanması ile İlgili Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurulunun 6/2/2013 Tarihli ve 7216 Sayılı Kararı
- Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun
- 2013/4271 T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Karar

19 Şubat 2013 Tarihli ve 28564 Sayılı Resmî Gazete

- Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Sektörel Tanıtım Gruplarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Tebliğ (İhracat: 2010/6)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2013/3)
- Gümrük Genel Tebliği (Serbest Dolaşıma Giriş) (Seri No: 13)

20 Şubat 2013 Tarihli ve 28565 Sayılı Resmî Gazete

- Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2005/1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2013/3)

21 Şubat 2013 Tarihli ve 28566 Sayılı Resmî Gazete

- Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Enerji Sektörü Araştırma-Geliştirme Projeleri Destekleme Programına (ENAR) Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik
- Seyyar Yangın Söndürücüler Bölüm 8 ve Bölüm 9 ile İlgili Tebliğ (TS EN 3-8, TS EN 3-9/AC) (No: MSG-MS-2013/2)
- Kimyevi ve Organik Gübre Piyasa ve Şikâyet Denetimi İçin Alınacak Numunelerin Analizlerinin Yaptırılacağı Analiz ve Referans Kurum Laboratuvarları ile Analiz Ücretleri Hakkında Tebliğ (No: 2013/5)
- Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 424)

22 Şubat 2013 Tarihli ve 28567 Sayılı Resmî Gazete

- 2013/4284 Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı
- Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Seri IV, No: 56)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: IV, No: 63)

23 Şubat 2013 Tarihli ve 28568 Sayılı Resmî Gazete

- 2013/4286 Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketi'nin Kuruluş ve Görevlerine İlişkin Esaslar Hakkında Karar
- İmalatçı-İhracatçıların, Şekerli Mamul İhracatı Karşılığında C Şekeri Taleplerinin Karşılanaş Şartları ve Uygulama Esaslarına Dair Tebliğ

24 Şubat 2013 Tarihli ve 28569 Sayılı Resmî Gazete

- 2013/4345 Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar
- Numaralandırma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

26 Şubat 2013 Tarihli ve 28571 Sayılı Resmî Gazete

- Katma Değer Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 122)
- Türk Akreditasyon Kurumunca Uygulanacak Akreditasyon Kullanım Ücreti/Payına İlişkin Tebliğ (TÜRKAK: 2013/1)

27 Şubat 2013 Tarihli ve 28572 Sayılı Resmî Gazete

- Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 105)

01 Mart 2013 Tarihli ve 28574 Sayılı Resmî Gazete

- 2013/4308 İthalat Rejimi Kararına Ek Karar
- 2013/4346 İthalat Rejimi Kararına Ek Karar

02 Mart 2013 Tarihli ve 28575 Sayılı Resmî Gazete

- Lastiklerin Yakıt Verimliliği ve Diğer Esas Parametreler Gözetilerek Etiketlenmesi Hakkında Yönetmelik (1222/2009/AT)'te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

- İstirahatli Olan Sigortalıların İşyerinde Çalışmadıklarına Dair Bildirimin İşverenlerce Sosyal Güvenlik Kurumuna Gönderilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

06 Mart 2013 Tarihli ve 28579 Sayılı Resmî Gazete

- Tanıtma ve Kullanma Kılavuzu Uygulama Esaslarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik
- Elektrik Piyasasında Uygulanacak Fiyat Eşitleme Mekanizması Hakkında Tebliğ
- Kayıtlı Elektronik Posta Rehberi ve Kayıtlı Elektronik Posta Hesabı Adreslerine İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ

07 Mart 2013 Tarihli ve 28580 Sayılı Resmî Gazete

- Doğal Mineralli Sular Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Araçların Yüklenmesine İlişkin Ölçü ve Usuller ile Tartı ve Boyut Ölçüm Toleransları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/35)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2013-32/42)

09 Mart 2013 Tarihli ve 28582 Sayılı Resmî Gazete

- Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Tesis Yaptırılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- Radyoaktif Atık Yönetimi Yönetmeliği
- Nükleer Tesislerde Serbestleştirme ve Sahanın Düzenleyici Kontrolenden Çıkarılmasına İlişkin Yönetmelik
- Beşinci Türkiye İktisat Kongresi ile İlgili 2013/2 Sayılı Başbakanlık Genelgesi
- 2013 Yılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Asgari Ücret Tarifesi

10 Mart 2013 Tarihli ve 28583 Sayılı Resmî Gazete

- Gümrük Genel Tebliği (Tır İşlemleri) (Seri No: 2)
- Gümrük Genel Tebliği (Posta ve Hızlı Kargo Taşımacılığı) (Seri No: 4)
- Elektrik Piyasasında Uygulanacak Fiyat Eşitleme Mekanizması Hakkında Tebliğ ile ilgili

11 Mart 2013 Tarihli ve 28584 Sayılı Resmî Gazete

- 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 2167 Sayılı Kanunla Değiştirilen 32. Maddesinin (B) Fıkrasında Belirtilen Ağız Protezleri ile İlgili Olarak Yapılacak Yardıma İlişkin Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik
- 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 2167 Sayılı Kanunla Değiştirilen 102'nci Maddesinde Belirtilen, Yol Paraları ile Zaruri Masraf Karşılıklarına İlişkin Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik
- Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı İlaç Listesi ve Uygulama Talimatının Düzenlenmesi Usul ve Esaslarına Dair Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Yönetmelik
- Bağ-Kur Sigortalılarının Yurt Dışında Tedavilerine İlişkin Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Yönetmelik
- Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı İlaç Listesi ve Uygulama Talimatının Düzenlenmesi Usul ve Esaslarına Dair Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Yönetmelik
- Taşınabilir, Tekrar Doldurulabilir, Kullanımdaki Çelik LPG Tüpler ile İlgili Tebliğ (TS 5306) (No: MSG-MS-2013/3)

12 Mart 2013 Tarihli ve 28585 Sayılı Resmî Gazete

- Oyuncaklar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği
- Ağız Temizliğinde Elle Kullanılan Dış Fırçaları, Elektrikle/Pille Çalışan Dış Fırçalarının Fırça Başlıkları ve Arayüz Fırçalarının Üretimi, İthalatı ve Bildirim Esaslarına Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Deterjanlar ve Deterjanlarda Kullanılan Yüzey Aktif Maddeler Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Deterjan, Mekanik Temizleme Tozu, Çamaşır Sularından Numune Alınırken Uyulacak Kurallar ile Numune Alma İşlemlerine İlişkin Hususların Belirlenmesine Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Emzik, Biberon, Biberon Başlığı, Alıştırma Bardağı, Alıştırma Bardağı Kapağı ve Benzeri Ürünlerin Üretimi, İthalatı ve Bildirim Esaslarına Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Hava Aromatize Edici Ürünlerin Üretimine, İthalatına, Piyasa Gözetimi ve Denetimine ve Bildirim Esaslarına Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Havuz Suyunda Kullanılan Yardımcı Kimyasal Maddelerin Üretimine, İthalatına ve Bildirim Esaslarına Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Kuvvetli Asit veya Baz İçeren Temizlik Ürünlerinin Üretimine, İthalatına ve Bildirim Esaslarına Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Oyuncaklar Konusunda Faaliyet Gösterecek Onaylanmış Kuruluşlara Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Tampon, Hijyenik Ped, Göğüs Pedi, Çocuk Bezi ve Benzeri Ürünlerin Üretimi, İthalatı ve Bildirim Esaslarına Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 19) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 9)

14 Mart 2013 Tarihli ve 28587 Sayılı Resmî Gazete

- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Organ Seçimleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

15 Mart 2013 Tarihli ve 28588 Sayılı Resmî Gazete

- 6443 Mera Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 6444 Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun ile Orman Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- Elektrik Enerjisi Talep Tahminleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Milletlerarası Tahkim Ücret Tarifesi Hakkında Tebliğ
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2013/3)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2013/4)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2013/5)

16 Mart 2013 Tarihli ve 28589 Sayılı Resmî Gazete

- Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2013/1)
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2013/2)

- Güneydoğu ve Doğu Anadolu Projesi Kapsamındaki İllerde Kurulacak Damızlık Sığır İşletmesi Yatırımlarının Desteklenmesine İlişkin Uygulama Esasları Tebliği (No: 2013/7)
- Kredi Kartı İşlemlerinde Uygulanacak Azami Faiz Oranları Hakkında Tebliğ (Sayı: 2006/1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2013/4)

17 Mart 2013 Tarihli ve 28590 Sayılı Resmî Gazete

- 2013/4380 Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

19 Mart 2013 Tarihli ve 28592 Sayılı Resmî Gazete

- Özel İstihdam Büroları Yönetmeliği
- Flanşlar ve Bağlantıları ile İlgili Tebliğ (TS EN 1092-1) (No: MSG-MS-2013/4)
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Kontrolüne Tabi Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2013/5)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2013/26)

DUYURULAR

KAZAKİSTAN TARIMI GELİŞTİRME PROGRAMI

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nden alınan bir yazıda, Kazakistan Cumhurbaşkanı Nazarbayev tarafından açıklanan 2050 Stratejisi'nde belirtilen hedefler çerçevesinde, Kazakistan'ı tarımsal üretimde küresel bir aktör konumuna getirmeyi amaçlayan **"2020-Tarımı Geliştirme Programı"**na yönelik bilgiler verilmektedir. Söz konusu Programda temel olarak;

- Tarım sektörüne verilen devlet sübvansiyonlarının 2020 yılına kadar 4,5 kat artırılması,
- Sektörün kredi yükünün azaltılması ve tarımsal üreticiler tarafından kullanılan kredilere sigorta desteği sağlanması,
- Bitki sağlığı, veterinerlik güvenliği ve sulama altyapısı alanlarında modernizasyon çalışmaları yapılması,
- Sektöre yeni girecek yatırımcılara çeşitli destekler verilmesi,
- Tarımsal üretimin 1,5 kat artırılarak iç tüketimin %80'inin yerel üretimden karşılanması ve tarım ürünleri ihracatının %20 artırılması amaçlanmaktadır.

Kazakistan hükümeti tarafından geçtiğimiz günlerde uygulamaya geçirilen söz konusu program ile ilgili detaylı bilgi Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin ana web sayfasında (www.tobb.org.tr) yer alan "Hizmetler/Uluslararası İş İmkânları" başlığı altındaki "Ülke Duyuruları-Kazakistan" bölümünde yer almaktadır.

TARİFE UYGULAMALARI

Mersin Uluslararası Liman İşletmeciliği A.Ş.'den alınan bir yazıda, şirketin Mersin Limanı'na gemiyle gelen veya giden genel kargo (dökme katı eşya hariç) yüklerin demir yoluyla bağlantılı deniz yoluyla taşınması halinde, bu tür taşımaları teşvik amacıyla bu yüklere verilen yükleme veya boşaltma ücretlerinde %10 indirim yapacağı belirtilmektedir.

Yine, gemiyle gelen dolu-boş konteynerlerin limandan vagona yükletilerek götürülmesi veya demir yoluyla limana gelen dolu-boş konteynerlerin gemiye yüklenmesi halinde vagondan indirim veya vagona yükleme terminal ücretlerinden %15 indirim yapılacağı vurgulanmaktadır.

Ayrıca, limana gemiyle gelen dolu konteynerlerin içindeki eşyanın boşaltılıp vagona yüklenerek taşınması veya limana vagonla gelen genel kargo eşyanın konteyner içine doldurularak dolu konteynerin gemiye yüklenmesi halinde, konteyner iç dolm ve boşaltım CFS ücretlerinden %10 indirim yapılacağı bildirilmektedir.

ATIK BORSASI

Gaziantep Sanayi Odası'ndan alınan bir yazıda, Türk sanayicisinin imalat aşamasında oluşan en ufak mamulü değerlendirmekte olduğu ve bunlara atık gözüyle bakmayıp değerlendiği, bu amaçla da "Atık Borsası" oluşturdukları iletilmektedir.

Çirçır fabrikalarında, pamuk ipliği veya pamuk temizleme tesislerinde, sentetik iplik fabrikalarında, halı imalathanelerinde, çuval, bcf iplik, poşet ve branda fabrikalarının veya diğer plastik hammaddesi kullanan tesislerin kullandıkları granüllerin boş torbalarının, firmanın işine yaramayan tahta paletlerin, boş varillerin, bidonların, karton kutuların, masuraların ve bobinlerin ve daha birçok atık sayılabilecek maddenin borsada değerlendirilerek başka firmalara hammadde olarak satılabileceğinden bahsedilmektedir.

Gaziantep Sanayi Odası'nın verdiği bu hizmet tamamen ücretsiz olup, konuyla ilgili ayrıntılı bilgi ve bilgilendirme formu Gaziantep Sanayi Odası web sitesinde (<http://www.gso.org.tr/Content/?gsoSyfID=5>) bulunmaktadır.

PRİMORSKİ EYALETİ'NİN YATIRIM POTANSİYELİ

Rusya Federasyonu Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Mümessilliği'nden alınan bir yazıda, Primorski Eyaleti'nin yatırım potansiyelini tanıtmak üzere eyaletin web sayfası iletilmektedir. (<http://invest.primorsky.ru/invest/>)

Anılan web sitesinde; Primorski Eyaleti ile ilgili bilgiler, yol haritaları, yatırım beyannamesi, yatırım projeleri iş teklifleri, yatırımcılar için rehberlik ve diğer bilgilerin mevcut olduğu ifade edilmektedir.

Türk yatırımcıların herhangi bir proje ile ilgilenmesi halinde Primorski Eyaleti Uluslararası İşbirliği ve Turizmi Geliştirme Dairesi'nin buna ilişkin daha ayrıntılı bilgileri göndermeye hazır olduğu, ayrıca Primorski Eyaleti'nin Nadejdinsk ve Ussuriysk bölgelerinde yatırım alanlarının, sanayi bölgelerinin ve teknoparkların oluşturulmasının planlanmakta olduğu, bu vesileyle de Rus tarafın yabancı yatırımcıları aradığı bildirilmektedir. Konuya ilgi duyan üyelerimizin Rusya Federasyonu Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Mümessilliği (Tel:0312 425 46 90 Faks:0312 418 39 91 E-posta: rustradeturk@yandex.ru) ile irtibata geçmesi gerekmektedir.

"ATIKSU ARITMA/DERİN DENİZ DEŞARJI TESİSİ PROJE ONAYI" GENELGESİ

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nden alınan bir yazıda, ülkemizdeki su kaynaklarının korunması ve ülke menfaatleri doğrultusunda sürdürülebilir kullanımının sağlanması için istenilen düzeyde arıtma verimi sağlayacak, uygun yatırım ve işletim maliyetine sahip atıksu arıtma/derin deniz deşarjı teknolojilerinin seçilmesi amacıyla 2012/9 sayılı "Atıksu Arıtma/Derin Deniz Deşarjı Tesisi Proje Onayı" Genelgesi'nin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca yayınlanmış olduğu; ancak söz konusu Genelge'de zamanla gelişen ve değişen teknoloji ile ihtiyaçlar doğrultusunda oluşan boşlukların ve uygulamada yaşanan sıkıntıların giderilmesi amacıyla değişiklik yapılması gerektiği ifade edilmektedir.

Yukarıda adı geçen Genelge'nin yürürlükten kaldırıldığı, 14.02.2013 tarih ve 2013/4 sayılı "Atıksu Arıtma/Derin Deniz Deşarjı Tesisi Proje Onayı" Genelgesi'nin yürürlüğe girdiği belirtilmektedir. Söz konusu Genelge'ye Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın www.cygm.gov.tr adresinde yer alan "Mevzuat" başlığı "Genelgeler" bölümü "Su ve Toprak Yönetimi" linkinden ulaşılabilir.

FUARLAR

İskenderiye Çelik Fuarı

7-9 Mayıs 2013, İskenderiye, Mısır

Konu: Çelik

Tel: 00 202 226 00986

Faks: 00 202 226 10161

E-posta: info@trustexpo.com

Web: www.trustexpo.com

1. Mobilya, Dekorasyon, Ev Eşyası ve Elektrik Aletleri Fuarı

12-16 Mayıs 2013, Medine, Suudi Arabistan

Konu: Mobilya, Dekorasyon, Ev Eşyası ve Elektrik Aletleri

İletişim: Tel: +966 4 822 44 17 / Faks: +966 4 823 48 66

TIBCO Tüketim Malzemeleri Fuarı

29 Mayıs-2 Haziran 2013, Bükreş, Romanya

Konu: Tüketim Malzemeleri

İletişim: Bükreş Büyükelçiliği Ticaret Müsavirliği

Tel: 00 40 21 318 39 39

Faks: 0040 21 318 44 99

E-posta: bukres@ekonomi.gov.tr

11. Özel Mücevherat Sergisi

11-15 Temmuz 2013, Kazan, Rusya

Konu: Mücevher, altın, gümüş, değerli taşlar

İletişim: Kazan Ticaret Ataşeliği

Tel: 00 7 843 570 51 11

Faks: 00 7 843 570 51 15

E-posta: kazanexpo@telebit.ru / Web: www.expokazan.ru

Çin 17. Uluslararası Yatırım ve Ticaret Fuarı

8-11 Eylül 2013, Xiamen, Çin

Konu: Yatırım ve Ticaret

Tel: 00 86 592 266 98 27

Faks: 00 86 592 266 98 25

E-posta: fiona@chinafair.org.cn —

Web: www.chinafair.org.cn

Elektrik ve Otomasyon Fuarı

10-13 Eylül 2013, Bükreş, Romanya

Konu: Elektrik ve Otomasyon

İletişim: Bükreş Büyükelçiliği Ticaret Müsavirliği

Tel: 0040 21 318 39 39

Faks: 0040 21 318 44 99

E-posta: bukres@ekonomi.gov.tr

Tayland 1. Türk Ürünleri Fuarı

28 Kasım-1 Aralık 2013, Bangkok, Tayland

Konu: Tüm sektörler

İletişim: İstanbul Ticaret Odası

Tel: 0212 455 61 07

Faks: 0212 520 15 26

E-posta: idal.aslantas@ito.org.tr

Cezayir 2. Türk Ürünleri Sergisi

7-10 Aralık 2013, Cezayir, Cezayir

Konu: Tüm sektörler

İletişim: İstanbul Ticaret Odası

Tel: 0212 455 61 07

Faks: 0212 520 15 26

E-posta: Aylin.odabas@ito.org.tr